Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hirlappal együtt egy hóra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér, vasárnap 12 fillér (a mellékletek nélkül)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135-296. A fiókok jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetések élén közöljük

Magyarország 12 órás ultimátumban követelte Prágától Ruszinszkó katonai kiüritését

A kiüritésnek 24 órán belül meg kell kezdődnie — A magyar ultimátum követelte, hogy Prága azonnal vessen véget a magyar nemzetiség üldözésének — Fegyvereket követelt a magyar önvédelmi alakulatok részére

A csehek a ruszin határ egész vonalán a felháboritó határsértések tömegét követték el — A magyar határvédelem megtorolta a kihivásokat és a demarkációs vonalon túl szétszórta a támadókat

Lengyelország a rutén határt katonailag megerősitette — Külföldi közlés szerint a magyarok Szolyvánál állanak

Éjjel tizenegykor átadták az ultimátumra a ki nem elégitő cseh választ; igy a ruszinszkói magyar nemzetiség érdekeinek hatékony megvédéséről a magyar kormány maga fog erélyesen gondoskodni

Egy régi szép mondás szerint Isten malmai lassan, de biztosan őrölnek. Megőrölnek és szélnek szórnak mindent, ami ellenkezik az isteni igazsággal, az erkölccsel, a dolgok természetes rendjével. Trianon után legfőbb reményünket abba vetettük, hogy Isten malmai egyszer majd csak megindulnak és megőrlik azt a természetellenes, földrajzi, néprajzi, gazdasági, történelmi szempontból egyaránt képtelen államalakulatot, amelyet Benesék összeházudtak maguknak.

Isten malmai egyszer már megindultak. Az elmult év szeptemberében. Ez a folyamat, amely a helyzet minden ismerője előtt elkerülhetetlennek látszott, akkor a müncheni egyezményhez, a szudétanémet területek leszakadásához, a lengyel részek elcsatolásához és végül a bécsi döntőbiróság itéletéhez vezettek. A müncheni határozatok a néprajzi elvet fogadták el zsinórmértékül. Ezen az alapon kaptuk vissza az erőszakkal elrabolt magyar Felvidéknek magyar többségü határterületeit.

Isten malmai ezzel természetesen nem fejezték be munkájukat. Az őszi rendezés után a Pesti Hirlap állandóan azt hangoztatta, hogy Európa téved, ha ugy hiszi, hogy ezzel Cseh-szlovákia válsága megoldódott. A magyar, lengyel és német részek elcsatolásával csak azt érték el, hogy az addig is életképtelen állam még életképtelenebb lett. Az uj cseh-szlovák köztársaság ezentul is három részből állott: a tulajdonképpeni Csehországból, Szlovenszkóból és Ruszinszkóból. Az igazi megoldás az lett volna, ha — amint ezt Mussolini kivánta — a szlovákés rutén lakta területeknek is megadták volna az önrendelkezési jogot: azt a lehetőséget, hogy maguk döntsenek állami hovátartozásuk fölött. Ez a mulasztás keserü következményeket vont maga után. A csehek csak tessék-lássék autonómiát adtak a szlovákoknak és a ruténeknek is. Külön szlovák és rutén kormányt neveztek ki. Megigérték, hogy az ujjáalakult Cseh-Szlovákia egész területén tiszteletben fogják tartani a kisebbségi jogokat. Ha Prága komolyan szakitott volna a benesi imperializmus szellemével, ha komolyan vette volna igéreteit és a magyar Felvidékből alakitott két országrésznek adott autonómiát, ideig-óráig talán meghosszabbitotta volna a második köztársaság amugy is törékeny életét. A csehek azonban visszatértek arra az utra, amelyen Benes kátyuba vitte őket. Azt képzelték, büntetlenül tovább folytathatják az egyszer már megbukott cseh imperialista politikát, megtorlás nélkül megszeghetik igéreteiket, sulyosabb következmények nélkül becsaphatják nemcsak a szlovákokat és a ruténeket, hanem a területükön szépszámmal megmagyott magyarokat és németeket is. Ujra kezdődött a régi játék. Először a ruténeket semmizték ki jogaikból. A tiszta rutén érdekeket képviselő Brody miniszterelnököt eltávolitották Ruszinszkó kormányából, a népe érdekeit eláruló Volosint segitették hatalomra, majd ennek is nyakára ültették Prchala tábornokot, elüzték mellőle a rutén minisztereket, akiknek a helyét ismét csak csehekkel töltötték be. Az utolsó napokban ugyanezt a játékot kisérelték meg Tiso szlovák miniszterelnökkel. Egész területükön üldözték és zaklatták a magyarokat és a németeket.

Igy történt, hogy az utolsó napokban ismét megmozdultak az Isten malmai. Amilyen lassan őröltek eddig, olyan gyorsan jártatják most könyörtelen következetességgel működő malomkerekeiket. Ezuttal nem kevesebbről van szó, mint a hazugságra és megtévesztésre épitett állam teljes föloszlásáról. A szlovák képviselőház kedden kimondta a Prágától való elszakadást. Tiso miniszterelnök, akit pár nappal ezelőtt a csehek elcsaptak, ugy jelentkezik a világ szeme előtt, mint az uj állam vezetője. Mi magyarok örömmel fogadjuk ezt a változást. Ezer évig együtt éltünk a szlovákokkal. A közös történelmi mult után természetes, hogy szivesen látjuk azt a fordulatot, amely a cseh elnyomás alól fölszabaditotta őket. A cseh intrikusok kizárása után reméljük, hamarosan baráti, megértő érintkezés alakul ki a két egymásra utalt ország között, hiszen ezt a megértést eddig is csak Prága politikája tette lehetetlenné.

Szlovenszkó önállósága a rutén föld számára is egészen uj helyzetet teremtett. A ruténeknéprajzilag nem tartoznak sem a csehekhez, sem a szlovákokhoz. Az állami önállóságra ébredt Szlovenszkó ezt a területet elválasztja Prágától. Ruszinszkó kérdése igy egyszerre a sürgősen aktuális problémák sorába lépett. Természetes, hogy amint a sors ezt a kérdőjelet elibünk vetitette, mi sem maradhattunk tétlenül. Annál kevésbé, mert az ukrán kalandorokra támaszkodó huszti kormány uralma alatt kifejlődött anarchia ezt a kis országrészt nagyon kellemetlen szomszéddá tette. Az ukrán terroristák és a Ruszinszkót megszálló cseh csapatok amellett, hogy a saját lakosságukat égrekiáltó kegyetlenséggel gyötörték és sanyargatták, uj és uj határsértésekkel a belvederei határ mentén bizonytalanná tették a helyzetet. A Vizkereszt napján történt munkácsi támadás után a magyar kormány nagyon komoly jegyzékben figyelmeztette Prágát, hogy hasonló esetek megismétlődésénél nem fog megelégedni a támadás visszaverésével, hanem saját területükön fogja üldözni a támadókat addig, amig megsemmisiti őket. A komoly helyzet arra kényszeritette a magyar kormányt, hogy ultimátumban követelje a Ruszinszkóban lévő cseh katonaság visszavonását és a prágai kormány emlékébe idézze a vizkereszti vérengzést követő napok figyelmeztetését. Ez sem használt. Ujabb támadások következtek. A magyar kormány nem tehetett egyebet, beváltotta szavát. Ezért Munkács fölött ma már csapataink átlépték a belvederei ideiglenes határt és megkezdték a retorzió munkáját. Ez nem vezethet másra, csak arra, hogy a szlovák önállóság kikiáltása után a ruténok kérdése is véglegesen megoldódjék. A lengyel és német lapok már arról irnak, hogy a magyar-lengyel határ megvalósulása közvetlenül a küszöbön áll.

Minden jel arra mutat, mindez ugy hajtódik végre, hogy Európa nyugalmát semmi sem fogja megzavarni. A nyugati nagyhatalmak ma már könnyü szivvel sorsára hagyják Cseh-Szlovákiát. Tudják már, hogy a szlovákok nem „cseh-szlovákok", hogy eddig is csak akaratuk ellenére türték a cseh igát. És tudják azt is, hogy a rutén nép számára egyetlen egy életlehetőség kinálkozik: a Magyarországgal való kapcsolat. A közös lengyel-magyar határról azt lehet mondani, valósággal népszerü Londonban és Párisban. Ez a nyugalom, a cseh imperializmus összeomlásával szemben mutatott közöny elsősorban annak a magyar felvilágositó munkának köszönhető, amely évek óta folyik Franciaországban és Nagy-Britanniában. A hihetetlen szivóssággal dolgozó és rendkivüli anyagi forrásokra támaszkodó cseh propagandával szemben elért siker azt bizonyitja, hogy a ma-

gyar felvilágositó munka értékes és érdemes munka volt, mert megfelelő légkör megteremtésével elérte célját: Prága elszigetelését az igazságszerető és tartós rendezést követelő nemzetközi közvéleménytől.

De még mást is bizonyit. Azt, hogy a magyar igazságnak nyert ügye van mindenhol abban a pillanatban, amint sikerült magát fölfedni és megismertetni. A magyar igazságnak ez a varázslatos ereje legbiztosabb támasza jövőbe vetett reménységeinknek.

A magyar kormány tizenkétórás ultimátumban terjesztette elő követeléseit

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Vörnle János rendkivüli követ s meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, ma délután 3 órakor Kobr Milos budapesti csehszlovák követnek a következő jegyzéket nyujtotta át:

Követ Ur!

Szlovenszkó ma kikiáltotta függetlenségét. A magyar kormány meg van győződve, hogy Csehország, amely a Cseh-Szlovák államot több mint husz év előtt a népek önrendelkezési jogára való hivatkozással vezette be az önálló államok sorába, Szlovenszkó szlovák, német és magyar lakosságának akaratmegnyilvánulását is megfelelő jogtörténeti érzékkel veszi tudomásul és azt teljes mértékben tiszteletben tartja.

Mindazonáltal a ruszinszkói területen legutóbb lefolyt események és állandóan ismétlődő incidensek, amelyek egyrészt a határmenti magyar népesség békéjét veszélyeztetik, másrészt azt a valószinüséget idézik fel, hogy a népek önrendelkezési joga alapján szabadságáért küzdő *Szlovákia megtámadtatása e területről is előkészületben van,* kötelességévé teszik a magyar kormánynak, hogy a cseh kormánytól követelje, hogy

a) a magyar nemzetiségü internáltakat azonnal helyezze szabadlábra;

b) azonnal vessen véget a magyar nemzetiségüek üldözésének és engedje meg nekik, hogy teljesen szabadon szervezkedhessenek;

c) a magyar önvédelmi alakulatok részére szolgáltasson ki fegyvereket;

d) kezdje meg 24 órán belül Ruszinszko területének a cseh-morva csapatok által való kiüritését;

e) teljes mértékben tartsa tiszteletben a magyar alattvalók és nemzetiségüek vagyonát.

A magyar kormány január 9-én 4/b—1939. szám alatt kelt jegyzékére ujból és igen komolyan felhivja a cseh kormány figyelmét.

A magyar kormány hangsulyozza, hogy hiven közismert politikai alapelvéhez, *semmiesetre sem marad közömbös, ha egy cseh fegyveres támadás következnék be Szlovákia ellen a ruszin-szlovák határ mentén.*

A magyar királyi kormány jelen jegyzékére *annak átadásától számitott 12 órán belül választ vár,* ellenkező esetben a bekövetkezendőkért minden felelősséget *a prágai kormányra hárit.*

Fogadja Követ Ur, nagyrabecsülésem nyilvánitását.

Budapest, 1939. március hó 14-én, 15 órakor.

Csáky s. k.

*

A magyar kormány fent közölt jegyzékében utalás történik a magyar kormány január 9-én 4/b—1939. szám alatt kelt jegyzékére. A magyar kormány Munkácsnak a cseh csapatok és ukrán terroristák által január 6-án történt megtámadtatása után intézte a prágai kormányhoz ezt a tiltakozó jegyzéket, amelyben megjegyezte, hogy amennyiben cseh részről még egy határsértés előfordul, ugy a határsértő cseh csapatokat a mi csapataink nemcsak hogy vissza fogják vetni, hanem őket a demarkációs vonalon tulmenőleg is a megsemmisülésig üldözni fogják.

Hivatalos jelentés katonai behivásokról

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A m. kir. honvédség jelenlegi fejlesztési ütemével, valamint a visszacsatolt felvidéki terület lakosságának katonai célokra való igénybevételével kapcsolatban folyamatba tett szervezési munkálatok befejezést nyertek. A munkálatok személyi kérdéseinek felülvizsgálása szükségessé teszi azonban, hogy a szokásos évi, valamint a fegyvergyakorlatokkal kapcsolatos behivásoktól eltérőleg, olyan rendelkezések adassanak ki, amelyek alapján számolni lehet azzal, hogy egyes alakulatokhoz a rendestől eltérő behivások fognak eszközöltetni. Ezek összege azonban az egész ország területére vonatkoztatva csupán néhány ezer főt fog kitenni.

Cseh támadás Munkácsnál

A magyar határvédő osztagok elfogták a lövöldöző cseh osztagot és elfoglalták Őrhegyalját — Munkács város polgári lakossága a cseh támadás hallatára egy emberként jelentkezett a katonai parancsnokságon

Munkács, márc. 14. A cseh határőrség kedden a reggeli órákban meglepetésszerüen tüzelni kezdett a határon át. A magyar határvédő-osztagok felvették a tüzharcot s a lövöldöző cseh osztagokat visszaszoritották. A magyar határvédő osztagok elfoglalták Őrhegyalját, a lövöldöző cseh osztagot pedig elfogták.

Amikor az első sortüz a város felé eldördült és a helyőrség csapatai a tüzet a csehek felé viszonozni kezdték, a város férfilakossága egy emberként azonnal jelentkezett a katonai parancsnokságon és kérte, hogy fegyverezzék fel, mert, bár polgári egyének, nem türhetik az arcátlan kihivást. A nemzetőrség is elfoglalta kijelölt őrhelyeit s megkezdte szolgálatát. A város teljesen nyugodt és bizalommal néz az események elé.

Munkácson az utóbbi napokban cseh csendőrök éjjelenként átcsusztak a határon, innen több magyar állampolgárt hurcoltak el. A munkácsi helyőrség parancsnoka intézkedéseket tesz a lakosság fokozottabb biztositására.

A munkácsi helyőrség parancsnokának intézkedései

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Jelentettük, hogy a csehek az elmult éjjel Munkács külvárosából több magyar embert elhurcoltak és ezzel kapcsolatban a munkácsi parancsnok a lakósság biztonsága céljából megfelelő rendszabályokat fog életbe léptetni. Ezzel kapcsolatban azt a hirt kaptuk, hogy a munkácsi helyőrség parancsnoka a lakosság biztonságának kiegészitése és hasonló esetek megakadályozása céljából kedden a délelőtt folyamán kisebb osztagokkal Kendereske, Őrhegyalja, Klastromalja körletében megszállotta és lezárta a cseh terület felé vezető utakat.

Ukrán terroristák fel akarták robbantani Salánk és Feketepatak közt a vasutvonalat

Ungvár, márc. 14. Ukrán terroristák cseh műszaki csapatok segitségével ma hajnalban *megkisérelték a Salánk és Fetekepatak közötti vasutvonal felrobbantását.* Saját határbiztositó csapataink puskatüzzel próbálták a merényletet elüzni. *A támadók géppuskatüzzel válaszoltak, majd kézigránátokat dobtak és támadásba mentek át.* A magyar határőrség harcba bocsátkozott és segitséget kért. A tüzharc délben egy órakor folyik.

Sulyos határincidensek Ungdaróc és Nagydobrány közelében

Az Ungvár melletti Ungdarócon március 13-ról 14-ére virradó éjjel a csehek *sulyos határincidenseket követtek el.* Éjjel 1 óra 30 perckor Ungdaróc község délkeleti kijáratánál a demarkációs vonalnál a műuton felállitott magyar kisörsön körülbelül egy szakasz erejü cseh erő tüzzel rajtaütött, majd a támadást a csehek 1 óra 50 perckor és 2 óra 15 perckor megismételték. A kisörs a támadást mindhárom esetben erélyesen visszaverte. Sulyos incidenst követtek el a csehek a hajnali órákban *Nagydobrony községtől délre fekvő Roth-tanyánál* is. Itt is körülbelül egy szakasznyi cseh erő támadta meg a magyar kisörsöt, a támadást azonban a magyar kisörs *visszaverte.* A tüzharc még a reggeli órákban is tartott.

A keddi nap folyamán az Ungvár melletti Császlócz község mellett felállitott magyar határőrséget mintegy másfél szakasz erejü cseh erő támadta meg. A támadást a magyar határőrség erélyesen visszaverte.

Cseh katonasággal megerősitett ukrán terrorbandák ma reggel *megtámadták Barkaszó községet.* A határbiztositó csapatok visszavetették a támadókat. *A tüzharc során két magyar határőr sulyosan megsebesült.* A lövöldözés déli 12 órakor még tart. Cseh részről géppuskák is beavatkoztak a harcba.

A cseh hadvezetőség csapatszállitása a ruszin területre

Magyar részről felkészülten és a legnagyobb nyugalommal néznek az események elébe

Beregszász, márc. 14. A magyar-ruszin határ mentén csaknem az egész határ hosszában lövöldözés hallható. Salánk és Dercen táján a cseh-ukrán határbiztositó csapatok átlövöldöznek a határon. A magyar határvédelem mindenütt viszonozta a tüzet. A határvidék ruszin lakossága egyre nagyobb számban szivárog át magyar területre, mert — mint mondják — a cseh katonaság és a Szics-gárda tagjai azzal fenyegetőznek, hogy megtámadják a magyar határőrséket. Magyar részről felkészülten és a legnagyobb nyugalommmal néznek az események elébe.

Eperjesről érkezett hirek szerint a cseh hadvezetőség egész napon át szállittatta a katonaságot az Ungon tuli ruszin területre. Eperjesen ugy tudják, hogy az Ung, a Latorca, a Talabor, a Fekete Tisza és a Nagyág völgyében a lakosság a Ruszinföldnek Magyarországhoz való csatolása mellett tüntet és a cseh hadvezetőség Prchala kérésére ezel elfojtása végett erősiti meg a Ruszinföldön állomásozó haderőt.

Átlépték a magyar csapatok a határt

Munkácstól északra elérték a 16 km. távolságban fekvő Szolyva községet

Prága, márc. 14. (Német Távirati Iroda.) Prágába érkező hirek szerint a magyar csapatok, amelyek átlépték a kárpát-ukrán határt, Szolyva előtt állanak.

Berlin, márc. 14. (Stefani.) Magyarországból érkező hirek szerint kedden a koradélutáni órákban a magyar csapatok a Munkácstól északra 16 kilométer távolságban fekvő Szolyva községet érték el. A harcok a csehek és a magyarok között még folynak.

Lengyelország katonai csapatokkal megerősitette Ruszinszkó felé a határt

Varsó, márc. 14. A Lengyel Távirati Irodát felhatalmazták a következő közlemény közzétételére:

A cseh-szlovákiai eseményekre való tekintettel, megtörténtek az intézkedések, hogy a Lengyelország és Ruszinszkó közti határt katonai csapatokkal megerősitsék.

Páncélkocsis harc Huszton cseh katonaság és a Szics-gárdisták között

Negyven halottja van az összeütközésnek

Huszt, márc. 14. (Német Távirati Iroda.) Prchala tábornok eljárása kedden sulyos összetüzésekre vezetett Huszton. Mint eddig ismeretessé vált, *cseh katonaság lövöldözte és szétrombolta a Szics-szervezet főhadiszállását.* A katonaság páncélkocsikkal vonult fel a Szics-szervezet tagjai ellen. Az összeütközésnek negyven halottja van.

A kárpátukrán kormány a prágai központi kormányhoz *tiltakozó táviratot intézett,* amelyben *Prchala* tábornok visszarendelését kéri. Prágából ezideig nem jött válasz. Ezért *Volosin* miniszterelnök felkérte Szvatek tábornokot, hogy vegye át a haderő feletti főparancsnokságot és szervezze meg az ország védelmét. *Szvatek* tábornok elfogadta a megbizást. A *Szics-szervezet felfegyverezték* és a hadseregbe sorozták.

Keresztre feszitettek az ukrán terroristák négy ruszin parasztot

Munkács, márc. 14. Alsóbisztrán favágó parasztok borzalmas leletre bukkantak. Ukrán terroristák néhány ruszin parasztot, akik az ő „Éljen Ukrajna!" kiáltásukra „Dicsértessék a Jézus Krisztussal" válaszoltak, néhány nappal ezelőtt magukkal hurcoltak. *A favágók most ezeknek a holttestét találták meg borzalmas állapotban.* A terroristák négy parasztot az erdőben hevenyészett keresztre feszitettek, sőt annyi állatiasság is volt bennük, hogy izléstelen feliratokkal látták el a hullákat. A lakosság óriási felháborodásában *megtámadta az ukrán gárdistákat,* akik kézigránátokkal verték vissza a községi iskolában levő laktanyájuk ellen intézett támadást. A falu lakosságának egy része elmenekült.

A volt csehszlovák hadsereg, amelynek csupán cseh és morva nemzetiségü katonái állomásoztak Kárpátalján, megkezdte visszavonulását. Visszavonulás közben sorra követi el a védtelen lakosság ellen a terrorcselekmények tömegét. Dolhán a község egész marhaállományát elhajtották és a községtől északra fekvő vasuti hidat megkisérelték felrobbantani, azonban csak kisebb kárt okoztak. Több faluban a lakosság kaszára kapva várja a cseh elnyomók távozását.

Irhócnál véres összeütközés volt a lakosság és a katonaság között, amibe a Szics-gárda is beleavatkozott. Az összetüzés kimenetele ismeretlen.

Felgyujtották a kárpáti erdőket

Munkács, márc. 14. **A munkácsi dombokról, ahonnan a lengyel határt képező hegyekig ellátni, kedd esti órákban borzalmas látvány szemtanui lehettek az arrajárók. A Kárpátokon több helyen egyelőre ismeretlen tettesek felgyujtották az erdőket, amelyek most messze világitó lánggal égnek.**

Keményen visszaverték csapataink az Ungvár városa ellen kedden este ismételten elkövetett súlyos határsértést

Ungvár, márc. 14. (Magyar Távirati Iroda.) **Az esti órákban Ungvár városa ellen ismételten súlyos határincidenst követtek el a Szics-gárda alakulatai, amelyeknek soraiban cseh egyenruhát viselő egyének is voltak. A támadást csapataink keményen visszaverték.**

Ezzel kapcsolatban megállapitást nyert, hogy a város körül már napok óta mozgolódás folyt, amiből nyilvánvaló, hogy a tuloldalról rendszeres és tervszerü támadást készitettek elő. A magyar határbiztositó csapatok és a helyőrség felkészülve várta a támadó kisérletet és tekintettel a mai napon lefolyt sorozatos határincidensekre, azt eréllyel utasitotta vissza. Ennek során a honvédosztagok egyes helyeken a határt átlépve, a betörő támadókat cseh területen tovább üldözve, azokat szétszórták. A megtorlás egyes helyeken még az éjjeli órákban is folyamatban van.

Küldöttség a kormányzó előtt

A kormányzó úr őfőméltósága kedden délben fogadta a magyarországi ruszinszkóiak szervezetének tizenkéttagu küldöttségét. *Sztojka Sándor* munkácsi görögkatolikus püspök lelkes szavakkal tolmácsolta a ruszinszkóiak hódolatát. A kormányzó közvetlen meleg szavakkal válaszolt, majd elbeszélgetett a küldöttség tagjaival. A küldöttségben a püspökön kivül résztvett *Demkó Mihály* volt tartománygyülési képviselő, dr. *Marina Gyula* teológiai rektor, dr. *Illés József* egyetemi tanár, *Morvay Zsigmond* nyug. főispán, *Davidovics András* ügyv. főtitkár, *Földesi Gyula* országgyülési képviselő, *Ortutay Jenő* főesperes, országgyülési képviselő, dr. *Iváncsó Antal* törvényszéki jegyző, dr. *Bacsinszky Sándor* lelkész, *Hladonik István* papnövendéki karnagy, dr. *Kaminszky József* főlevéltárnok.

A küldöttség a miniszterelnöknél

A küldöttség felkereste gról *Teleki Pál* miniszterelnököt is, hogy a ruszinok készségéről és tiszteletéről biztositsa. *Illés József,* az egyesület elnöke üdvözölte először a miniszterelnököt és kérte, hogy továbbra is tartsa meg a kormány a ruszin népet jóakaratu gondoskodásában. *Sztojka Sándor* püspök a Magyarország határai közé most visszatért ruszinok üdvözletét tolmácsolta, kifejezést adott annak az örömének, amely a ruszinok egyrészének a magyar hazába való visszatérésekor eltölti.

Gróf *Teleki Pál* miniszterelnök hálás köszönetet mondott a jóleső üdvözlésért. Hangoztatta, hogy ő és a kormány mindig a legteljesebb jóakarattal volt és lesz annak a ruszin népnek minden jogos kivánsága iránt, amelynek tagjai *mindenkor hű fiai voltak a magyar hazának.*

Vissza az egész Ruszinföldet

A magyarországi ruszinszkóiak szervezete mélyen megrendülve értesült azokról az atrocitásokról, amelyek elszakitott véreinket érték. A ruszinok az emberiséghez és az emberek igazságérzetéhez fellebbeznek, mert *a ruszin népnek soha semmi köze nem volt sem a csehekhez, sem az ukránokhoz,* mindig békességben és barátságban éltek a magyarokkal és igy akarnak élni továbbra is. *Önrendelkezési jogot* kérnek a népek sorsát intéző hatalmasságoktól, hogy hitet tehessenek a nemzetek szine előtt arról, hogy *a ruszin nép Magyarországhoz akar tartozni.* Rákóczi hű népének az az óhajtása: *vissza az egész Ruszinföldet Magyarországhoz.*

KIKIÁLTOTTÁK AZ ÖNÁLLÓ SZLOVÁKIÁT

Dr. Tiso lett az önálló Szlovákia miniszterelnöke, helyettese Tuka Béla professzor — Az államfői tisztség betöltéséről még nem tárgyaltak

Harangzúgás hirdeti egész Szlovákiában a különállás történelmi tényét

Hacha cseh köztársasági elnök Chvalkovski külügyminiszterrel együtt Hitler kancellárhoz utazott

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Pozsony, márc. 14. Különös hangulata volt ennek a keddi napnak, március 14-ének, amely, mint sorsdöntő dátum kerül Közép-Európa történelmébe. Voltaképen már hétfőn a késő éjjeli órákban nyilvánvaló lett, hogy a másnap meghozza Szlovákia végleges elszakadását Prágától, hogy a kedd délelőttre összehivott parlament csak formai elismerését adja már az amugy is megtörtént határozatnak. Örömünnepnek készült ez a kedd Szlovákia számára, mégis a legelső kép, amely reggel a szálloda ablakán keresztül az ébredő elé tárult: *a gyásznak szine volt.*

Lehangoló szomoru idő, a havaseső, amely az utóbbi napok elmaradhatatlan kisérője, most ujra megeredt, dermesztően hideg szél szántja végig az utcákat, ahol fázó csoportok gyülekeznek. A Szinház-téren kékes fénnyel ég a gyászlepelbe vont oszlopok között a láng, a párás, ködös homályon alig tör át a felgyujtott ivlámpák fénye. Igaz, hogy ezeket a lámpákat is gyászlepel takarja. Szlovákia felszabadulásának napja valami egészen komor gyászszertartás előkészületeivel indul: ma emlékezik meg Pozsony szlovák és német népe Kopal Hlinka-gárdistáról, akit az utóbbi napok összetüzései közben a cseh karhatalom golyója ölt meg. Tegnap, tegnapelőtt még névtelen közkatona, ismeretlen fiatalember volt ez a Kopal Antal, akinek emlékére és tiszteletére most gyászba borul a város, aki köré legendák szövődnek és aki a legjobb uton van, *hogy a szlovák nép Horst Wesselje váljék belőle.*

A vármegyeház előtt

Amig a Szinház-téren még egyre kopácsolnak és készülődnek, felvonul a karhatalom, a Hlinka-jelvényes szlovák rendőrség és a Hlinka-gárda ifjusága a vármegyeháza elé. Szigoru csendőrkordon zárja el az épületet, ahol a legteljesebb elzártságban tartja meg sorsdöntő rendkivüli ülését a szlovák parlament. A kordonon senki sem juthat keresztül, csak a parlament tagjai. Taxival érkezem, az első sorfalat még csak kijátszom valamennyire, előnyujtván a kocsi ablakán sárgafedelü fényképes magyar vasuti szabadjegyemet. Meg sem nézik közelebbről, intenek; mehet. *De magába az épületbe bejutni már teljesen lehetetlen.*

A szállodában értesülünk az ülés előre várt eredményéről. Tiso elmondta hires nyilatkozatát, az elszakadás határozatba ment: e perctől kezdve tehát egy független állam fővárosában vagyunk, a szlovák köztársaság elnökének és kormányának székhelyén. A kabinet összeállitását nagy érdeklődéssel tárgyalják az itteni beavatottak. Ugylátszik, bizonyos kompromisszum jött létre ezuttal is az örök kompromisszumoknak e honában, sikerült áthidalni az ellentéteket a Hacha által elcsapott Tiso-kormány és Sidorék között. Tiso elnöksége és a kormány tagjainak többsége arra mutat, hogy *a berlini irányzat fölényes diadalt aratott.* Viszont bekerült a kormányba Sidor, Sivak és Fritz is, ami annyit jelent, hogy ha *háttérbe szorult is a Sidor-féle irányzat,* azért nem jutottak mégsem az őket bizony elég közelről fenyegető politikai süllyesztőbe. *Karmasin megmaradt továbbra is egyszerü államtitkárnak, mint a német népcsoport képviselője, de tekintélye, hatalma, egyre nagyobb.*

A szálloda halljában találkozom vele. Szerényen mosolyog. Hallatlan öntudattal beszél. Mondom neki:

— *Most tehát igazán fővárosban élünk!*

— *Igen* — válaszolja —, *és ne feledje el, hogy ez a főváros voltaképpen német város.*

A felszinen csakugyan ugy látszik, mintha nem is élne most Pozsonyban más, mint német. *Német szó mindenütt, horogkeresztek, Hitler-üdvözlések.* Láthatóan az itteni német népcsoport veszi ki a részét a legbensőségesebben Szlovákia örömnapjából.

Lesz-e vámunió?

Máris élénk találgatások folynak, miképpen rendezkedik be majd az uj független köztársaság. Egyes hirek szerint előbb-utóbb, de nem tulságosan hosszu idő mulva *vámunió lép életbe Németországgal.*

A függetlenség kikiáltásának hire szinte egybeesett a Szinház-téri gyászünnepség megnyitásával. Az örömnek és gyásznak különös keveréke volt ez, ahogy halotti zsolozsmákat énekeltek, gyászlobogókat emeltek magasba és hirdették a felszabadulás nagy boldogságát. E Kopal-féle ünnepségeket zavarni próbálta pár cseh, akiket alaposan megvertek, de egyébként rendzavarás nem fordult elő. A késő délutáni órákban az ünnepi felvonulások tartanak a városban, a szlovák szabadság első napján, *együtt menetelnek a Tisót éltető Hlinka-jelvényes szlovákok és a horogkeresztes németek „Heil Hitler! Heil Sieg!" kiáltásokkal.*

Beszélgetés Tisóval

Kedden késő este Tiso elnök külön kihallgatáson fogadta a magyar sajtó két képviselőjét, a Pesti Hirlap munkatársát és a Pester Lloyd kiküldött tudósitóját. A közösen feltett kérdésekre Tiso elnök valóságos *villáminterjut* adott, röviden, feltünő tömören, de határozottan:

— Milyen az államformája az önálló Szlovákiának?

— *Köztársaság.*

— Totális vagy parlamentáris rendszerben rendezkedik-e be?

— *Parlamentáris rendszerben.*

— Mi lesz a gazdasági következménye a Prágától való elszakadásnak?

— *Teljes tisztulás. Saját pénznem, amely korona lesz.* A német márka bevezetéséről vagy a Németországgal való vámunióról *semmi szó nincs.* Ez nem történik meg.

— Milyen lesz az egyes népcsoportok helyzete az uj államban?

— Olyan, mint eddig volt. *A szlovákok megadják a magyaroknak mindazt, amit Budapest megad a Magyarországon élő szlovákoknak.*

— Hogy alakul a szlovák köztársaság viszonya a jövőben a szomszéd államokkal?

— *Barátság, jó szomszédság,* kölcsönös érdekek ápolása következik be.

— Igaz-e, hogy Volosin táviratban kérte Szlovákiához való csatlakozását?

— *Erről semmit nem tudok.*

— Mit hoz a Ruténföldnek a jövő?

— *Ez a legközelebbi napokban dől el.*

Neller Mátyás.

Az országgyülés kikiáltja Szlovákia függetlenségét

Pozsony, márc. 14. A szlovák országgyülés kedden délben félegy órakor kikiáltotta a független szlovák államot. Dr. Tiso József miniszterelnök egynegyed kettőkor érkezett a Carlton-szállóba gépkocsin a szlovák parlament történelmi jelentőségü üléséről.

A miniszterelnök mosolygó arccal fogadta a köréje sereglő ujságirók gratulációit.

Az ülésről a miniszterelnök elmondotta, hogy a parlament egyszakaszos törvényjavaslatot fogadott el Szlovákia teljes önállóságáról. Szokol Márton elnök igy tette fel a kérdést:

— Az önálló szlovák állam mellett vagytok-e vagy nem?

A képviselők felemelkedtek helyükről és ilyen módon szavazták meg a szlovák önállóságot. Ezután a jelenlevők elénekelték a „Hej Slovaci" kezdetü szlovák himnuszt. Nyomban ezután felolvasták a szlovák önállóságról és függetlenségről szóló törvényjavaslatot.

A függetlenségi törvény szószerinti szövege a következő:

A szlovák parlament 1939 évi március 14-iki ülésén a következő törvényt hozta meg a szlovák állam önállóságáról:

1. §. Szlovákia önálló és független szlovák állammá nyilvánitja magát. Az eddigi országgyülés a szlovák állam törvényhozó parlamentjévé változik át.

2. §. A szlovák államalkotmány kihirdetéséig az egész kormányzó és végrehajtó hatalom a parlament elnöksége által kinevezett szlovák kormány kezébe van letéve.

3. §. Valamennyi eddigi törvény, rendelet és intézkedés életbenmarad, azokkal a változásokkal, amelyek a szlovák állam önállóságának szelleméből következnek.

4. §. A kormány felhatalmazást kap, hogy rendeleti uton tegyen meg mindent, ami az átmeneti időben a szlovák állam érdekeinek megfelelően a rend és biztonság fenntartásához szükséges.

5. §. Ez a törvény a mai nappal életbelép és a kormány hajtja végre.

Megalakitották a kormányt amelynek elnöke dr. **Tiso József** lett.

Külügyminiszter: Durcsánszky.

Belügyminiszter: Sidor volt miniszterelnök.

Közoktatásügyi miniszternek megmaradt **Szivak.**

A miniszterelnök helyettese Tuka Béla professzor.

Pénzügyminiszter Pruzsinszky volt gazdasági miniszter.

Gazdaságügyi miniszter: Medriczky.

Közlekedésügyi miniszter: Stano, aki szintén tagja volt a Sidor-kormánynak és miniszterré történt kinevezése előtt a parlament alelnöke volt.

Honvédelmi miniszter: Csatlos alezredes.

Igazságügyminiszternek megmaradt **Fritz**, a Sidor-kormány igazságügyminisztere.

A továbbiakban dr. Tiso miniszterelnök elmondotta még, hogy az államfői tisztség betöltéséről a mai parlamenti ülésen nem tárgyaltak még. Ezt a kérdést uj alkotmánytörvény utján fogják rendezni. Arra gondolnak, hogy az államfői és miniszterelnöki tisztséget egy személyben egyesitik.

Dr. Tiso miniszterelnök ezután elbucsuzott az ujságiróktól; további nyilatkozatokat nem volt hajlandó tenni, kijelentette, hogy a tegnapi és mai események után fáradtnak érzi magát.

Tiso József távirata Hitler kancellárhoz

A független szlovák állam miniszterelnöke, *Tiso József*, rögtön a függetlenségi nyilatkozat közzététele után táviratot intézet Hitler kancellárhoz, közölte vele a független szlovák állam megalakulását és felkérte őt, hogy vállalja ennek az uj államnak a védnökségét. A távirat szövege a következő:

„Hitler Adolf német birodalmi kancellár ur Őnagyméltóságának.

— A szlovák kormány nevében van szerencsém Nagyméltóságod tudomására hozni, hogy a szlovák nép ma lerázta az elviselhetetlen cseh jármot és hogy a lakosság tulnyomó többségének akaratához képest megtörtént a mi államunk függetlenségének kikiáltása. Szlovákia ezzel megteremtette Közép-Európa tartós megbékitésének egy ujabb elengedhetetlen előfeltételét s mindig az az akarat fogja áthatni, hogy békében és barátságban éljen valamennyi szomszédjával.

— Az uj Szlovákia népének és kormányának nevében arra kérem Nagyméltóságodat, mint vezérét annak a hatalmas német birodalomnak, amely az Ön irányitása alatt mindenkor sikraszállt a népek szabadságáért és önrendelkezéséért, nyujtson azonnali segitséget a független szlovák államnak.

Aláirva: Dr. Tiso, a független Szlovákia miniszterelnöke."

Harangzúgás hirdeti az önálló Szlovákia kikiáltását

Harangzugás hirdette kedden délután egész Szlovákiában, hogy a pozsonyi tartománygyülés kikiáltotta a független szlovák államot. A történelmi nevezetességü ülés két és félóra hosszat tartott s néhány perccel félegy után ért véget. A tanácskozást *Sidor Károly*, a Prága által kinevezett ideiglenes miniszterelnök beszámolója nyitotta meg, majd *Tiso* miniszterelnök tett jelentést a helyzetről. *Több mint másfélórás beszéde végeztével Tiso beterjesztette a szlovák állam függetlenségének kikiáltásáról szóló alkotmánytörvényt,* amelyet az országgyülés nagy lelkesedéssel jóváhagyott. Pozsonyban a kora délutáni órákban terjedt el a független Szlovákia kikiáltásának hire s mámoros lelkesedést váltott ki a lakosság körében. *A házakat percek alatt fellobogózták, a Hlinka-gárda egyenruháját viselő járókelőket megéljenezték.* A cseh csendőrök és katonák, sőt rendőrök is percek alatt eltüntek az utcákról s délután már csak a Hlinka-gárda osztagai teljesitettek őrszolgálatot.

Hácha Emil cseh elnök Chvalkovski külügyminiszterrel együtt Hitlerhez utazott

Prága, márc. 14. (Cseh Távirati Iroda.) Dr. Hácha Emil cseh államelnök kedden délután 16.00 órakor különvonaton Berlinbe utazott Hitler vezér és kancellár látogatására. Az államelnököt dr. Chvalkovszky Frantisek cseh külügyminiszter kiséri utján.

Berlin, márc. 14. (NTI) Hácha cseh államelnök különvonattal kedden este 10 óra 40 perckor Berlinbe érkezett. Kiséretében van leánya, Chvalkovszky külügyminiszter, dr. Moravek követségi tanácsos és dr. Kliment követségi titkár.

A különvonat az anhalti pályaudvarra futott be, ahol Hitler vezér és birodalmi kancellár nevében dr. Meissner államminiszter, az elnöki iroda főnöke üdvözölte. Megjelentek továbbá üdvözlésére dr. Mastny berlini cseh követ, a cseh követség több tagjával, valamint Weizsäcker birodalmi külügyi államtitkár, Dörnberg báró birodalmi prokollfőnök, Seiffert altábornagy, Berlin katonai parancsnoka. A pályaudvar előtti téren diszszázad sorakozott fel. Hácha elnök ellépett a tisztelgő katonaság sorfala előtt.

A cseh rádió bucsuja...

Prága, márc. 14. (Inf.) A cseh rádió kedden délután hosszabb szózattal bucsuzott Szlovákiától, amely a pozsonyi országgyülés déli határozatával elszakadt Csehországtól és független állammá kiáltotta ki magát.

— Szlovákia uj utra lépett — mondotta a rádió — s alapos mérlegelés után az önállóság mellett döntött. A csehek husz éven át együtt dolgoztak a szlovákokkal s ez az együttmüködés az elmult husz év folyamán semmiesetre sem volt hátrányos Szlovákiára nézve. Az együttmüködés idején ugy a cseheket, mint a szlovákokat az a jóakaratu törekvés vezette, hogy kölcsönösen használjanak egymásnak és használjanak a közös államnak is. A mai nappal megszünik az eddigi államjogi kötelék a cseh tartományok és Szlovákia között s a két országrész egymástól elkülönülve folytatja életét. A két testvérnép bucsujánál vigaszul szolgáljon, hogy a cseh nép sohasem viseltetett gyülölettel vagy ellenséges érzülettel a szlovákok irányában. A cseh nép szivből kivánja a szlovák népnek, hogy eljövendő önállósága jó eredményeket és sikert hozzon neki. Kivánja, hogy a szlovákok olyan kedvező gazdasági feltételek közé jussanak, amelyek lehetővé teszik a lakosság szükségleteinek kielégitését. Természetes, hogy az uj cseh államnak most már a megváltozott helyzethez kell hozzáilleszkednie. A cseh állam uj feladatok előtt áll s ezek a feladatok egészen mások, mint az eddigiek voltak. Az állami élet uj korszaka kezdődik s a cseh népnek az egyetértés, fegyelem és józanság jegyében kell hozzálátnia a munkához. A cseh nép barátsággal emlékezik majd vissza arra az időre, amikor együtt élt a szlovákokkal és sohasem fogja elfelejteni, hogy a politikai határok nem választhatják el a sziveket, amelyek hosszu éveken át együtt dobogtak.

Göring Berlinben

Berlin, márc. 14 Göring vezértábornagy és felesége kedden este hat órakor visszaérkeztek az olasz Rivieráról. Az anhalti pályaudvarról Göring egyenesen a birodalmi kancellári hivatalba sietett, hogy megbeszélje Hitler Adolffal a helyzetet. A tanácskozás félhétkor kezdődött és majdnem este kilencig tartott. Belevonták a megbeszélésbe Ribbentrop külügyminisztert is. Göring vezértábornagy résztvett az éjszakai tanácskozásokon is, amelyeket *Hitler kancellár a cseh köztársaság elnökével, Hacha Emillel folytat.* A berlini lapok még mindig tele vannak a németellenes cseh terrorról beszámoló hirekkel. *A helyzet különösen Iglauban és környékén veszedelmes a németek számára.* Brünnből több mint háromezer német menekült el a cseh terror elől. A német menekültszállitmány kedden délben átlépte a cseh határt és az alsódunai tartomány területére érkezett.

Prágában a csőcselék sorozatos támadásokat intézett a németek ellen

Prága, márc. 14. (Inf.) **A cseh fővárosban kedden este véres események játszódtak le, amelyek beláthatatlan politikai következményekkel fenyegetnek. A felizgatott csőcselék sorozatos támadásokat intézett a prágai németek ellen s több németet ugy agyba-főbe vertek, hogy sulyos sebesülésekkel kellett őket kórházba szállitani.**

Este hat óra tájban nagyobb tömegek kezdtek gyülekezni Prága legnagyobb terén, a Vencel-téren, továbbá a prágai Német Ház és a német diákotthon épülete körül. Németellenes kiáltások röpködtek a levegőben, majd valaki kiadta a jelszót, hogy neki kell menni a németeknek. Mindenkit, aki németül beszélt, 60—70 főnyi, nagyrészt fiatalemberekből álló csoport támadott meg s rövid időn belül több mint tiz német sebesült hevert az utca kövezetén. A rendőrség hiába próbált beavatkozni, nem tudott elég erélyt felmutatni ahhoz, hogy helyreállitsa a rendet. Este nyolc óráig tizenöt sulyos sebesültet szállitottak be a prágai német sebészeti klinikára. A sebesültek agyrázkódást, lábtörést vagy boxertől származó ütéseket szenvedtek. A könnyebben sebesültek száma a százat is meghaladja.

Chamberlain nyilatkozott az alsóházban a csehszlovákiai helyzetről

Arra a kérdésre, hogy tartozik-e az angol kormány kezességgel, kijelentette, a kezesség csak vétlen támadás esetére szól

London, márc. 14 Az angol alsóházban Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék vezére napirenden kivül megkérdezte Chamberlain miniszterelnököt, hogy milyen eljárást szándékozik az angol kormány követni, tekintettel a Cseh-Szlovákia területi sérthetetlenségére nyujtott kezességre. Vajjon tanácskozni szándékozik-e az egyezmény többi államával és a francia kormánnyal tekintettel a jelen helyzetre.

Chamberlain miniszterelnök:

— Az esetleges eljárás kérdése még nem merült fel.

Attle:

— Nem világos-e, hogy ha bizonyos befolyások elválasztani igyekeznek Szlovákiát Cseh-Szlovákia többi részétől, *ugy az angol kormány a müncheni kezesség alapján köteles nagyon ébren érdeklődni minden iránt, ami a csehszlovák állam népességét érdekli.*

Chamberlain miniszterelnök:

— Kimeritő értesülések nélkül nem szeretnék véleményt nyilvánitani a fölvetett kérdésről. *Feltéve, hogy az igaz volna, ez még nem volna ok a kezesség érvényesitésére.*

Sir Archibald Sinclair:

— Nem tekinti-e a kormány magát még mindig erkölcsileg kötelezettnek a kezességet illetően.

Chamberlain miniszterelnök:

— A helyzet ebben a tekintetben nem változott.

Attlee: Vajjon azt értsük-e a miniszterelnök válaszából, hogy az angol kormány csak befejezett tényre vár? Tett-e a kormány lépéseket, hogy tanácskozzék a cseh-szlovák és a francia kormánnyal, vagy más kezes állammal, tekintettel az Anglia által szavatolt Cseh-Szlovákia lehetséges felbomlására vonatkozó hiresztelésekre és következtetésekre, amelyeket nem lehet egészen semmibe venni.

Chamberlain miniszterelnök: Nem értem, mit kellene a képviselő ur szerint tennünk. *A javasolt kezesség a Cseh-Szlovákia elleni vétlen támadás ellen szól és ilyen támadás mindezideig nem történt.*

Attlee: Teszünk-e egyáltalán lépéseket, vagy azt értsük-e a válaszból, hogy a kormány teljesen érdektelen most Cseh-Szlovákia iránt.

Chamberlain: Ez tökéletesen indokolatlan feltevés volna.

Miss *Edith Wilkinson* (munkáspárti): Vajjen vétlen támadás-e, ha egy barátságos állam propagandistákat küld egy másik országba, hogy különválást idézzenek elő.

Mialatt Chamberlain válaszra állt fel, az elnök megvonta a kérdezőtől a szót. Wilkinson képviselőnő tiltakozott a szómegvonás ellen, de *a speaker erélyesen rendreutasitotta azzal a kijelentéssel, hogy csakis ő dönti el, hogy a kérdés a házszabály szerint megengedhető-e vagy sem.*

A francia kormány nyugodtan itéli meg az eseményeket

Páris, márc. 14 (Inf.) Ugyanugy, mint az angol kabinet, a francia kormány is nyugodtan itéli meg a szlovákiai és csehországi eseményeket. Párisi diplomáciai körökben azt állitják, hogy a francia kormánynak megbizható értesülései vannak a német kormány szándékairól s csak egy kérdést nem látnak még teljesen tisztázva; azt, hogy a németek be akarnak-e vonulni Csehországba, vagy pedig Prága minden követelést teljesit és igy nem lesz szükség német bevonulásra. Francia politikai körökben azt hiszik, hogy Franciaország még német bevonulás esetén sem tesz semmiféle lépést, hanem szabad folyást enged az eseményeknek. Párisban azt mondják, hogy „a cseh ügy" három napon belül elintéződik. Más helyzet állana elő természetesen akkor, ha a németek végleg el akarnák tüntetni a föld szinéről Csehországot és Prágába is be akarnának vonulni.

Párisban egyébként bizonyosra veszik, hogy Szlovákia különválásának kihatása lesz a kárpátoroszországi helyzet alakulására is és hogy a közös magyar-lengyel határ most már a megvalósulás stádiuma felé közeledik. Mindenki tisztában van azzal — mondják Párisban —, hogy Kárpátoroszország mint önálló állam életképtelen lenne és csak ugy tud gazdaságilag exisztálni, ha visszacsatolják Magyarországhoz. Ezt a megoldást, párisi politikai körök véleménye szerint, Németország sem ellenzi.

A határkiigazitó bizottság által visszacsatolt községek átvétele

Ipolyság, márc. 14. A magyar honvédség csapatai ma vonultak be a hontmegyei *Magyarád* községbe, amely a határ rendezése során Magyarországhoz került. A község határában *Suhay István* községi biró üdvözölte honvédeinket. Megható jelenetek játszódtak le az ünnepélyes átvétel során, mert *a Szlovákiának jutott Szántó község majdnem egész lakossága kivonult, hogy szemlélője legyen az eseménynek.* Elmondották, hogy *csak a telepeseken mult,* hogy ez a község is nem kerülhetett vissza Magyarországhoz. A bevonulásnál jelen volt *Sáska Dezső* alispán és *Gálfy Ernő* főszolgabiró.

Balassagyarmat, márc. 14. Felsőzellő községbe ma déli 12 órakor vonult be a birtokbavevő határvadász osztag. Minden házon magyar zászló lengett. A magyar katonákat diadalkapu várta. *„Isten hozott dicső magyar hadsereg! Éljen Horthy Miklós! Éljen Magyarország!"* felirással. *Piller Jenő* hadnagy a község óriási lelkesedése közben vette birtokba a községet. *Rédl Antal* plébános fejezte ki a lakosság határtalan örömét. *Janó Ferenc* kisgazda beszéde után *Piller Jenő* hadnagy tartott lelkesitő beszédet, majd dr. *Sztojkovics József,* a szécsényi járás főszolgabirája köszöntötte a járásba visszatért magyar falut. A lelkes lakosság boldogan éltette a kormányzót, Teleki miniszterelnököt és virágokat szórt a katonák elé, zászlójukat megkoszoruzva.

Jászó népe is felszabadult

Kassa, márc. 14 Kedden déli 12 órakor vonultak be *Jászó* községbe a magyar csapatok vitéz *Hejlényi József* ezredes, gyalogdandárparancsnok vezetésével többezer főnyi lelkes tömeg jelenlétében. Jelen volt a bevonulásnál *Borbiró Ferenc,* Kassa város főispánja is, továbbá a jászóvári premontrei rend ott tartózkodó tagjai

Egy óra után vonult be az első gyalogszázad és egy géppuskás század zenekarral az élén. A lakosság könnyes szemmel énekelte a nemzeti imádságot. Magyarruhás lányok a csapatok parancsnokának egy párnán átnyujtották a község kulcsát, meg sót és kenyeret. *Szentimrey Pál* alispán köszöntötte Jászó felszabadult népét. *Manczos Jusztin,* Jászó plébánosa, üdvözölte a hadsereg és a közigazgatás jelenlévő képviselőit. *Borsod Sándor* Jászó polgársága, *Mátza Ödön* az Egyesült Pártok nevében köszöntötte a honvédeket. Üdvözlő táviratot küldtek a kormányzónak, a miniszterelnöknek és Jaross miniszternek.

Az Abaujban még visszacsatolt *Jászómindszent, Rudnok, Réka* és *Aranyida* községek átvételére vonatkozó tárgyalások is délelőtt indultak meg és a honvédcsapatok mind az öt községbe déli 12 órakor vonultak be ünnepélyes külsőségek között.

Délben a jászóvári rendházban a bevonuláson résztvevő előkelőségek tiszteletére ebéd volt, amelyen résztvett *Noots Hubert,* a premontrei rend Rómában székelő generális apátja is.

Mikszáthfalva átadása a cseheknek

Balassagyarmat, márc. 14. A Cseh-Szlovákiához visszakerült *Mikszáthfalva* községet vitéz *Dobó József* százados adta 12 órakor át a cseh-szlovák parlamentér tisztnek. *A lakosság könnyes szemmel, némán szemlélte a történteket.* A magyar katonaság hazafias dalokkal bucsuzott. Időközben *egy kisebb csoport a falu tulsó végén fogadta a visszaérkező cseh katonákat,* azonban a két ünnepség összehasonlitásából feltünően érezhető és *látható volt a szlováknyelvü községnek a magyar katonák mellett való kiállása és vonzalmának megvallása.* A lakosság nagyobbik részét a cseh-szlovák csendőrség zárvonallal tartotta vissza attól, hogy a magyar katonákat a falu végénél tovább kisérhesse.

Teleki miniszterelnök a nők hivatásáról

A keresztény nőegyesületek találkozója a felvidéki „Magyar Házak" jelszavával

A keresztény alapon álló nőegyesületek „Magyar Házakért" jelszóval találkozót tartottak kedden este a Vigadó nagytermében Hosszu asztalok várták az előkelőségeket, rajtuk ilyen felirásu táblákkal: Nagyszőllős, Nyitra, Eperjes, Pozsony, Lőcse, Késmárk. Ott volt a találkozón gróf *Teleki Pál* miniszterelnök, aki *Thuránszky Lászlóval,* a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjével és *Incze Péter* miniszteri osztálytanácsossal, személyi titkárával érkezett, továbbá *Darányi Kálmán* feleségével, *Imrédy Béla* és felesége, *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter feleségével, *Hóman Bálintné* és még sokan.

Toperczer Ákosné megnyitó szavai után gróf *Teleki Pál* miniszterelnök beszélt.

— A magyar nők — mondotta a miniszterelnök fejtegetései során — nemcsak a családi otthonokban vezettek, hanem segitették felépiteni az országot. Hiszünk Magyarország feltámadásában, amit lépésről-lépésre előre is viszünk belső és külső vonatkozásokban egyaránt. Ebben a munkában a keresztény magyar nő eddig is erős lélekkel vette ki részét. *A társadalmi munkából* kell kinőnie minden más erőnek, legyen az politikai, katonai, vagy gazdasági. *Ebből a társadalmi munkából a magyar nő veszi ki erősebben a részét.* Ez a legnehezebb feladat, mert roppant szétágazó, sok finomságot és érzéket kiván. Ez a munka az ifjuságunk nevelését is elsősorban szolgálja. Leginkább azok az emberek értékesek, akik olyan családi otthonból jönnek, ahol a családi együttérzés és emelkedett lélek uralkodik. Az egymást követő nemzedékeknek az életben való érvényesülése nagymértékben függ attól, hogy milyen volt a családi nevelésük. Egy-egy elejtett szó, öntudatlanul történő cselekedet sokszor többet nevel, mint az iskola.

— *A lélek* az az erő, amelyet a magyar keresztény női társadalom az országnak ad. Ez a széles bázis, ha olykor a részletekben el is tévelyednék, mindig lehetővé teszi, hogy visszatérjünk *a nemzet lelkierejének ősforrásához.* Ezt az ősforrást ápolni és fenntartani a magyar nép feladata. A férfi és a nő munkája egymásba fonódik, mégis *a nőn* van a munka sulypontja. A magyar nő az, aki ma a legfontosabb feladatot teljesiti. Azok a látható nagy és kis cselekedetek, amelyeket mi véghezviszünk, többé-kevésbé a felszinen maradnak.

Hangsulyozta még a miniszterelnök, hogy a felvidéki *Magyar Házak* fölépitésének különös jelentősége van. Ezekből az otthonokból is uj magyar élet fog fakadni. Az egész magyar férfitársadalom nevében megköszönte a keresztény magyar női társadalom munkásságát.

A miniszterelnököt beszéde után hosszasan ünnepelték, majd özv. *Bakó Lászlóné* szavalata után *Toperczer Ákosné* fejtegette, hogy a magyar keresztény gondolatban összeforrt asszonyok mind egységesek. Bejelentette, hogy a *Magyar Házak céljaira a várakozáson felül sok adomány érkezik.*

Imrédy Béla felszólalása

Imrédy Béla beszélt ezután. Utalt a Keresztény Női Tábor nagy feladatára. Arra kérte az anyákat és a leányokat, hogy a férjek, apák, fitestvérek szivébe ültessék el az optimizmust, hogy a csalódások, csapások ne hervasszák el őket és törhetetlenül küzdjenek, nemcsak azért, mert a magyar becsület ezt kivánja, nemcsak azért, hogy megmutassák kiállásunkat a család összes ügyéért, hanem azért, hogy eredményt tudjunk elérni.

A leányénekkar felvidéki dalokat énekelt ezután, majd a cserkészlányok szavalása és vendéglátás után véget ért a hangulatos találkozó.

Teleki miniszterelnök tanácskozásai

Hirek a Ház elnapolásáról

Gróf Teleki Pál miniszterelnöknél kedden jóformán az egész nap folyamán fontos tanácskozások folytak. Reggel vitéz *Bartha Károly* honvédelmi miniszter jelent meg a miniszterelnöknél, majd nem sokkal később a betegségéből meggyógyult gróf *Csáky István* jelent meg a miniszterelnöknél és tárgyalt hosszasan a kormányelnökkel. Később három gazdasági miniszter, *Kunder Antal* ipar- és kereskedelemügyi miniszter, *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter és gróf *Teleki Mihály* földművelésügyi miniszter részvételével volt tanácskozás Teleki miniszterelnöknél. A gazdasági miniszterek megbeszélése után *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter, *Hóman Bálint* kultuszminiszter és *Jaross Andor* tárcanélküli miniszter jelent meg a miniszterelnök dolgozószobájában.

Az esti órákban *Darányi Kálmán,* a képviselőház elnöke kereste fel a miniszterelnököt, majd *Kánya Kálmán* volt külügyminiszter érkezett meg a Sándor-palotába és hosszasan tanácskozott a miniszterelnökkel.

A miniszterelnök és a házelnök tanácskozása után politikai körökben olyan hir terjedt el, hogy a külpolitikai helyzetre való tekintettel szó lehet *a képviselőház üléseinek rövid elnapolásáról.*

Az uj ötpengős ezüstérméket március 15-én hozzák forgalomba

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az 1929: XXVI. tc., illetőleg a 7510—1938. M. E. számu rendelet alapján vert ötpengős ezüstérméket a Magyar Nemzeti Bank budapesti főintézete és vidéki fiókjai utján *március 15-től kezdve hozza forgalomba.* Az erről szóló hirdetményt a hivatalos lap szerdai száma közli.

Az uj ötpengős ezüstérmék egyik lapján a kormányzó ur őfőméltóságának arcképe van. E lap körirata vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzója. A kép alsó szélén a tervező művész neve: Berán L. van feltüntetve. Az érme másik lapján a magyar cimer a Szent Koronával van elhelyezve. E lap körirata: Magyar Királyság. Ezen a lapon van az értékjelzés, a verési évszám és a magyar királyi állami pénzverő jelzése. Az érme átmérője 36 milliméter, sulya 25 gram.

Március 15.

A sors óraművén kilencvenegy esztendő pergett le azóta, hogy lelkes fiatal irók a szabadságeszmék mellett tüntetést rendeztek, hogy az eseményeknek lendületet adjanak, s meggyorsitsák a pozsonyi országgyülés lassunak talált, vontatott munkáját. A történeti átértékelés azóta kiemelte egy kissé a romantikus ködből ezt a látszólag valóban nem nagy eseményt, de jelentőségét nem csökkentette. A március 15. nagy történeti esemény maradt, mert vele kezdődött a nemzeti élniakarásnak egy csodás és örök példaként emlegethető teljesitménye.

A március 15-ikét és az utána következő eseményeket forradalomnak is szokták nevezni, de ez az elnevezés helytelen. Ezeréves történetünk nem ismer forradalmakat, csak szabadságharcokat: a nemzet ősi jogait, alkotmányát, létét védte meg többször idegen elnyomás ellen. A 1848-iki szabadságharc is történetünknek, Bocskay felkelésével kezdődő, nagy önvédelmi harcai közé tartozik. A magyar népet a XVIII. század végén már odasorozták a haldokló, kipusztulásra itélt népfajok közé. Herder szerint Magyarországnak az a sors jutott, hogy eltünjék örökre a német és szláv tengerben. De az 1790-iki országgyülés után hatalmas lelki folyamat indul meg, a közgondolkodás átalakult s az elparentált magyarság öntudatra ébredve tovább fejlesztette az uj időknek uj követelményei szerint ősi életformáit. 1790-től, de még inkább 1825-től, Széchenyi felléptétől kezdve az angol dicső forradalomra emlékeztető dicső forradalom játszódott le nálunk is; a magyar nemzet egy nagystilü, vértelen mozgalomban kivivta állami önállóságát és a korszerü szabadságjogokat. Az idők szellemének senki sem lehet jobb forrása, mint maga Kossuth Lajos, a szabadságharc vezére. Kossuth a 48-iki átalakulást nem tekintette forradalomnak. Szerinte az ősi rendi alkotmányt terjesztették ki mindenkire, igazi demokráciává szélesitették ki az akkor már ósdi rendi demokráciát. A mi 48-iki mozgalmunk, amely március 15-ikével kezdődik, szigoru tárgyilagossággal itélve, valóban nincs szerves összefüggésben a kor hasonló mozgalmaival, nem emlithető együtt a belga, a francia és a 48-as német forradalmakkal.

Kik voltak hát a rebellisek? Nem mi, hanem azok a sötét, reakciós hatalmak, amelyek fellázadtak az önként megadott, a törvényes uralkodó által, a törvényes formák között szentesitett magyar alkotmány ellen. Ezt meg kellett védeni, mert a magyar nemzet maga bélyegezte volna visszaélésnek és hazugságnak mindazt, amit a nagy Széchenyi fellépése óta alkotott. Az a szükkörü szemlélet, amely érzéketlen a nagy eszmeerők és a nagy eszményi valóságok iránt, azzal vádolta Kossuthot, hogy meggondolatlanul belesodorta az országot a fegyveres ellenállásba. Ez a történetszemlélet azonban egészen fonák. Vannak a népek életében helyzetek, amelyek elkerülhetetlenek, feltornyosulnak sokszor feladatok, melyeknek teljesitése létkérdés még akkor is, ha a végrehajtás reménytelennek látszik.

Ma már a világháboru óta napfényre került történeti bizonyitékok alapján megállapithatjuk, hogy Bécsben 1849-ben egy erősen központositó és németesitő irány kerekedett felül és Magyarország a leigázást és az örökös tartományok közé való beolvasztást nem kerülhette volna el akkor sem, ha nem vivja meg szabadságharcát. Nem kell nagyon megerőltetni az embernek a fantáziáját, hogy kitalálhassa, milyen utakra kanyarodik a magyar sors a szabadságharc nélkül. A magyarság szabadságharcában karddal és véres betükkel irta be a léthez való jogát a világtörténet könyvébe, s a világ tudomást szerzett létezéséről. Március 15-ike és a szabadságharc nélkül mint elkorcsosult, nagy multjáról megfeledkezett népet örökre levakarták volna a térképről bennünket. Azok a népek, amelyek önként lemondottak természetes jogaikról, az élethez való jogukat is elveszitették.

Viharos, nehéz időkben, Közép-Európa uj, nagy válságában ünnepeljük a nevezetes napnak kilencvenegyedik évfordulóját, s a márciusi ünnep elveszitené minden jelentőségét és értelmét, ha nem vonnánk le a nagy időknek, Kossuth nagy korának napjainkra érvényes tanulságait. Mit jelent a március 15 ma? Igen nagy és a népek életében döntő jelentőségü tanulságokat. A föld a népek örök harcának, véres vagy vértelen mérkőzésének a szinhelye, és ebben a nagy harcban az élet koronája azoké a népeké, amelyek a nagy és válságos történeti pillanatokban megállották a helyüket. A jelen nagy hullámzásaiban, az idegen eszmék hatásai és ellenhatásai közepette visszafordulhatunk a tulerővel szemben megvivott dicső magyar szabadságharchoz, mint erőtadó forráshoz. A világtörténet fejlődésének a nemzeti állam a legtökéletesebb formája, az emberiség ebben a létformában tudta kifejteni eddig képességeit. Ha ez a tétel nem hamis, hanem tapasztalati igazság, akkor a nemzeti öncéluságról való lemondás, a nemzet örökkévalóságába vetett hitnek megrendülése elernyedtségnek, erkölcsi züllöttségnek, hanyatlásunknak a jele. A „nemzeti öncéluság" Kossuthtól származik és ez mélyértelmü kifejezés, nem üres szóvirág.

Ezeket a gondolatokat ébreszti fel a mai nemzeti ünnep, amelyeket megtoldhatunk még ezzel a rövid, de elévülhetetlen értékü tanulsággal: Lelkesedés, hit, halálos elszántság nélkül sem egyesek, sem pedig nemzetek még nem vittek nagy dolgokat véghez.

Balla Antal.

Borzalmas vasuti szerencsétlenséget okozott egy elszabadult tehén

Tizennyolc halott, harminc sulyos sebesült

Páris, márc. 14. A keddre virradó éjszakán a *páris—toulousei* vasuti vonalon *borzalmas vasuti szerencsétlenség történt,* amelynek *eddig tizennyolc halálos áldozata és harminc sulyos sebesültje van.*

A szerencsétlenség a középfranciaországi *Chateauroux* állomás közelében történt. Az állomáson éppen rakodás folyt, amikor az egyik teherkocsiból *a sinek közé ugrott egy tehén* és futva igyekezett menekülni. Az állat *nekiszaladt egy szemben közeledő tehervonatnak,* amelynek vezetője már nem tudott fékezni *s a mozdony kerekei a tehenet agyongázolták.* Eközben a tehervonat *két kocsija kiugrott a sinekből, a szomszédos sinpárra zuhant és eltorlaszolta a vágányt.*

Ebben a percben robogott be az állomásra *teljes sebességgel a páris—toulousei gyorsvonat.* Az összeütközés ereje bozalmas volt. *A gyorsvonat mozdonya és az utána következő két postakocsi kisiklott. Egy utasszállitó kocsi a kisiklott teherkocsihoz vágódott és izzé-porrá zuzódott.* Egy másik gyorsvonatkocsi az első kisiklott gyorsvonatkocsihoz ütődött és *szintén teljesen összezuzódott.*

Éjszaka két óráig a romok közül *tizenkét holttestet és mintegy harminc sulyos sebesültet* hoztak *ki.* A reggeli órákig *a halottak száma tizennyolcra szaporodott.* Attól tartanak, hogy a romok között még több holttestre bukkannak. A szerencsétlenség menekültjei között van *Nogues* tábornok felesége, aki *Rabatba* utazott. Az a hálókocsi, amelyikben utazott, sértetlen maradt. *De Monzie* közmunkaügyi miniszter, akinek több barátja utazott a vonaton, kedden reggel *Párisból Chateaurouxba* érkezett.

Összeomlik Volosinék papirosállama

Huszt, márc. 14. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.)* A szlovákiai események óta egyre idegesebb hangulat észlelhető az ugynevezett ukrán vezetők körében. Az események fejlődése mind világosabban mutatja, hogy a Ruténföld erőszakos beráncigálása az ukrán-kérdésben — amire a különböző európai országokban működő ukrán irodák törekszenek, *végzetes politikai baklövésnek bizonyult.* Hogy a rutén nép mennyire távol áll az ukrán gondolattól és az ezt képviselő *Volosin-kormánytól,* amely ma Kárpátalján a hatalmat gyakorolja, azt legjobban mutatja az a tény, hogy a bécsi döntést megelőző legutolsó általános választásokon *Volosin pártja alig hétezer szavazatot kapott.* A rutén nép tulnyomó többsége, élén a papsággal, teljesen távol áll az ukrán eszméktől. *Mesterségesen* létesitettek ugyan ukrán uralmat a Ruténföldön, de ennek semmiféle talaja nincs és ezzel csak azt érték el, hogy Volosinék papirosállama, amely nem egyéb, mint a Szics-terroristák szuronyára épitett rémuralom, *a legrövidebb időn belül kártyavárként fog összeomlani, éppen ugy, ahogy a szlovákiai események nyomán lehullottak a mesterségesen összetákolt cseh-szlovák köztársaság abroncsai.* Államot akkor lehet fenntartani, ha az állam a nép széles rétegeinek akaratán nyugszik. Elenyésző erőszakos kisebbségek a történelem folyamán sohasem tudták magukat tartani. *Volosinék erőszakos uralmának összeomlása ujabb iskolapéldája ennek az egyszerü igazságnak.*

Esti levél

— A nők hősiessége —

„Hol a boldogság mostanában?" kérdezte a költő s rögtön megfelelt rá: „Barátságos meleg szobában!" A szegény ember azonban azt kérdezi erre: Hol van ma az a barátságos meleg szoba? Sok embernek szobája sincs; ezért a hangsuly ma a barátságon és a „melegség"-en van. A lelkünket kell melegiteni. Ezt pedig csak a nőktől kaphatjuk meg. A férfiak főfoglalkozása ma az egész világon a gyülölködés, a fegyverkezés, a valutasibolás, kivándorlás vagy kivándoroltatás, a világhajszában csak szenvedő, igaz nők, anyák, feleségek és lányok próbálnak napokra, pillanatokra egy kis nyugalmat, egy kis melegséget sugározni a fagyoskodó férfivilágra. Lakhatik valaki huszszobás palotában, a barátságos melegséget csak egyetlenegy szobában találhatja meg és ott is csak egy nő szerető szavának vagy a mosolygó szemének büvös körében. Hát az összes kegyelmes és kegyetlen, méltóságos és méltóság nélküli férfiak engedjék meg, hogy a világsajtóban, amelyet a saját szónoklataik, nyilatkozataik, cikkeik és egyéni dicsőittetésükre lefoglalnak, engedjenek meg ötven igaz, őszinte, becsületes sort a nők dicsőitésére. Mert ha nem volnának mártir asszonyok és a szegénységükben is mosolygó szemü lányok, akkor nem volna érdemes egy percig élni a férfiak által agyonközigazgatott és tönkrerendelkezett világban. Az egyik országban bombák robbannak, a másikban dühtől robbannak az emberek a közbutaságoktól. Uj szavakat kell gyártani a közbutaságról és közszerencsétlenségekről, amik lehetetlenné teszik a nyugodt, boldog életet. A magánboldogságot csak nők és gyermekek tudják megadni nekünk naiv mártiriumukban. Persze azok, akik erre isteni küldetést kaptak. Mert hiszen Belzebub ma is tart néhány vámpirt és született boszorkányt a földön. De például azok a nők, akik ma ételt is tudnak főzni és nemcsak férfiakat, külön kitüntetést érdemelnének. Aki a valódi nerc bundák emlegetésével nem gyötri sem a férjét, sem a papáját és megelégszik a macskából átidomitott tigrisbundával és a briliáns ékszerekkel, ha azok üvegből is készültek s akiknek az érzésük nem hamisitás, azok ennek a szerencsétlen, forrongó földtekének égből leszállt angyalai. Mi férfiak, az önzésnek okleveles tanárai, azonban ezt a kurta elismerést a nők számára nem adjuk ingyen. Kérjük őket, hogy hitelezzenek nekünk még egy darabig bizalmat és türelmet, hogy valamikor még tudunk nekik igazi érzést és igazi selymet is szállitani. Bocsássanak meg nekünk, férfiaknak, kik a munkaműhelyeinkből, az irodáinkból fáradtan, kedvetlenül, mogorván, az üldöztetéstől, a sértegetésektől, a fitymálásoktól kétségbeesve és elkedvetlenedve megyünk a családi otthonba, rendesen üres zsebbel és üres kézzel és még a régi egy szál virágot sem tudjuk hazavinni nekik és mégis tőlük várjuk a meleg otthont, amely egyedül kárpótol a harcos, kellemetlen, dühödt világért. Fegyvertelen a nő otthon is a basáskodó, önhitt, rideg, önző férfival szemben. Rengeteget szenvednek anyák, feleségek és gyermekek mitőlünk, férfiaktól és mégis arra kérünk benneteket, hogy isteni sugallattól megihletve csillapitsátok le a viharzó gyülölködéseket, a türhetetlen önhittséget és elszenvedhetetlen durvaságokat. Ha szemetekben meg is jelenik a mi igazságtalanságunktól kisajtolt könny, sugározza azt át a lelketekből feltörő mosoly, mert igy ragyog le imádandó arcotokról a béke boldogitó szivárványa.

Zsolt.

Kunder miniszter a kormányzónál

Kunder Antal iparügyi és kereskedelemügyi miniszter kedden délben kihallgatáson jelent meg a kormányzónál. A miniszter az egyórás kihallgatáson a tárcája körébe tartozó ügyekről tett jelentést az államfőnek.

TEGNAP ÉS MA

Szabadság

Lehet az, hogy él egy nemzedék, amelynek nem istennője és nemtője többé a Szabadság? Nagy betüvel irom ezt a szót, még mindig, mint gyermekkoromban. Március tizenötödikén a Honvéd-szobor elé vonultunk, koszorukkal, s a szónokok az ég felé kiáltották neved, Szabadság! Én még mindig igy hallom ezt a szót, nagybetüvel s igy is fogom hallani, amig élek. A Szabadság az én számomra nemtő volt, a testet öltött Hungária, keblén nemzetiszin átalvetővel, csillagszemű szeme a fellegekben vész el. Szabadság egyértelmű volt az élettel, az anyanyelvvel. Aztán élni kezdtem, a szavak értéke csodálatosan megváltozott, a nemzet ledobta a rabigát, s mégsem volt boldog, sem igazán szabad. Megtanultuk, hogy a szabadság nem ünnepély, hanem kötelesség. Most, mikor a zászlók lengenek a fanyar-csipős izü szélben, eszembe jut a Szabadság, s egyszerre forróság jár át és didergek.

Goethe dünnyögött, ha ezt a szót hallotta. Schiller számára a szabadság napi kenyér volt, állandó cikktéma, sőt verstéma és darabtéma. Goethe azt mondotta, hogy „a szabadság sajátos dolog", s vállvonogatva emlitette Eckermannak, hogy télen át nem mozdult ki a két szűk, kis szobából, ahová munkája és a betegség csukták. „Minek a többi terem" — mondotta —, „ha nem használhatom? ... Mit ér a szabadság, ha nincs kedvünk élni vele? ..." És ezt is mondta még: „Elég, ha valaki csak annyira szabad, hogy egészséges és szabadon gyakorolja mesterségét!" Jámbor lángész! Hiszen ez a legtöbb! Igaz, Goethe 1827-ben dünnyögte ezt. Ma nem ábrándozna ilyen felelőtlenül.

A fiatalember befogad egy szót, megtelik vele lelke, s aztán él tovább, megismeri a világot, s a szavak csodálatosan elváltoznak. Gondolkozom, mifajta az a szabadság, amelyért hajlandó vagyok élni és halni, feltételek nélkül? Ez a szabadság, mindenekfölött, az anyanyelv szabadsága. Szárnyaló, szabadon szárnyaló anyanyelv nélkül nincs élet, amelyet érdemes lenne élni. De mit kezdjek a politikai szabadsággal, ha nincs hozzá társadalmi és gazdasági szabadság, higyjek-e abban, hogy szabad egy közösség, amely nem ad köznapi szabadságot az egyénnek, mit ér a sajtószabadság, ha nincs hozzá gondolkozási, vagy kereskedelmi, vagy helyváltoztatási szabadság? Az ember él és megtanulja, hogy a szabadság egy és oszthatatlan: egyszerre szolgálat és kitüntetés, s csak akkor igazi kitüntetés, ha igazi és önkéntes szolgálat. Nincs külön vallásszabadság és nincs külön lelkiismereti szabadság: egyáltalán, nincs külön érzékelhető, kimutatható szabadság, mert az ilyen szabadság nem ér semmit. A szabadság elem, melyben az élet eleven és látható lesz. Titokzatos elem. Olyan, mint a nehéz viz, kicsiben gyógyszer, s egy korttyal több halálos méreg.

Az ember él és mindenütt keresi a szabadságot, álmodik róla, kinéz a vonatablakból, idegen tájat lát, vadszőlővel befuttatott házat, lugast és mélybe vesző, sötétzöld erdőt, s ezt gondolja: „Szabadság." Az ember él és megtanul vigyázni a szavakra. Franciaországban van politikai szabadság és van az a másik, mely a keserü-frivol bölcs szerint, egyformán megengedi a szegényeknek és a gazdagoknak, hogy a hidak alatt aludjanak. Amerikában van sajtószabadság, de egyre kevésbé van társadalmi és lelkiismereti szabadság, Ford számára éppen olyan kevéssé, mint a facér munkanélküli számára, mert az erők, melyek e forrongó, kezdetleges társadalmat formálják, erőszakos és finom cenzurával hatnak, s társadalmi kérdésekben nem türik el a különvéleményt. Nagy népek felszabaditják magukat, mint népek, de mind tudatosabban cenzurázzák a szabad népen belül a kevéssé szabad embert. Szabadság, igen... Élnek már emberek, kiknek nem kell a szabadság?

A szó elszáll, a márciusi szél sodorja. Utánanézek, egyre halványabb, már alig látom.

Márai Sándor.

Kiss Ernő főhadnagy temetése

Sok-sokezer főnyi közönség jelenlétében adták át szerdán a hős Kiss Ernő főhadnagy holttestét az anyaföldnek. Már a déli órákban csakugy tódult a közönség a pestszenterzsébeti temető felé. Díszbe öltözött gyalogos- és lovasrendőrök irányitották a tömeget, mely a legnagyobb rendben a temető falai mellett nagy négyszögben helyezkedett el. A ravatalozó előtt a szabadban, katafalkon állt az egyszerü tölgyfakoporsó, jobbra-balra az utászok sorfala és hat tizedes, mint koporsóvivő. A koporsóval szemben vonult fel a katonai gyászkiséret: fél utászszázad a honvédzenekarral, azután a levente-diszszázad, a frontharcosok, tüzoltók, a rongyosgárda, a ruszin dalosok egy-egy díszosztaga, fiu- és leányiskolák, valamint a csendőrség és rendőrség küldöttségei.

A koporsó jobboldalán nagyszámu tisztiküldöttség helyezkedett el, a vezérkar, az 1., 4., 7. utászzászlóalj, a közlekedési ezred, a sportoktatói tanfolyam és a Ludovika Akadémia II. képviseletében. A katonai méltóságok közül vitéz *Bartha Károly* honvédelmi miniszter, vitéz *Jány Gusztáv* altábornagy, az I. hadtest parancsnoka, *Zelenka Zoltán* altábornagy, müszaki szemlélő jelentek meg. A polgári hatóságokat *Fáy István* főispán és *Csikán Béla* polgármester képviselték.

Néhány perccel három óra előtt testőrtiszt tette le a koporsó előtt a kormányzó hatalmas koszoruját. Kevéssel utána hatalmas éljenzés közepette érkezett meg *Horthy Miklós* kormányzó Németh Tibor őrnagy szárnysegéd kiséretében. A kivonult csapatok némán, feszes vigyázz-állásban — tiszteletadás nélkül, amely ilyenkor csak a halottnak jár — fogadták a legfelsőbb Hadurat.

Décsey Géza püspöki tanácsos fényes papi segédlettel szentelte be a koporsót, majd *Vozáry Aladár* képviselő meghatott beszédben bucsuztatta a halottat, aki Munkács városáért áldozta fel ifju életét. A közönség nagy része könnyezett Vozáry képviselő megható szavainak hatása alatt.

A kormányzó a nagy hideg dacára fedetlen fővel állt az egész gyászszertartás alatt, majd annak befejezte után személyesen fejezte ki részvétét Kiss főhadnagy édesanyjának.

Közben megalakult a gyászmenet; a temérdek koszorut külön kocsi vitte. A kivonult csapatok puskával tisztelegtek, midőn az elhalt hős rohamsisakjával diszitett koporsóját elvitték előttük ... Majd felhangzott Beethoven gyászindulójának örökszép melódiája ... a kivonult csapatok tompán dübörgő, lassu gyászmenetben kisérték Kiss Ernő főhadnagyot utolsó nyughelyére. Beláthatatlan tömeg követte a koporsót.

A nyitott sirnál a rongyos gárda nevében *Dinich Viktor* bucsuzott a halottól, akinek koporsóját a Himnusz hangjai mellett bocsátották le a sirba ...

S—y

Bihari bújdosók

Irta T. Balogh József

1.

Az égi könny hosszu csöppekben hullik a Marosba. Felfodrozza a vizsávot és olyan, mint a feslődő, ripacsos mező. A vékonyka fölyhőrétegen átszivárog a Hold és békés sugaraival végigsimogatja az éjszakát.

Néha felvetődik a magasba egy-egy csintalan haltest, fordul egyet a viz fölött és hancuros játéka csak arra jó, hogy öreg Áron bátyó türelmét üzze-üzze. Estél óta kuksol ott Áron bátyó, de még csak két picinyke szerencse akadt a horgára, két semmireváló csenevész bucókeszég. Vissza is hajintotta a vizbe, hadd éljenek és nőddögéljenek szerencsésebb fogásig.

— Pimaszok az én napjaim, az átok verje meg — gondolkodik az öreg. — Nappal a nyilam téveszt célt, nyulak és madarak ösmernek már, kijátsszák a vén Áront ... Hej, Szatmári György érsekprimás, de megvertél engem! ...

Pök egyet a parti fövenybe. Beszél magához:

— Nem ér már a te életed semmit, öreg Áron. Napjaid lassúdást véget érnek. Aluggyál el csöndben, amig nem késő

Szeme szinte megnedvesedik és olyan, mint a haldokló szentjánosbogár. Kiveszi a horgot, friss kukacot akaszt rája, azután visszaveti. Hátha sikerül a próba.

De megestég nem sikerül.

Mögötte megzörög a füzfasuttyóerdő. Szél borzolja, vagy idegen gyövevény?

Ujólag megzörög, majd halk füttyögés hull a fülébe; léptek és hang, amely fuldokló mellből keresi a kiutat.

— Áron bátyó, csakhogy lellek. Isten tartson! ...

Öreg Áron bátyó hátranéz és fölemelt két tenyerével csinál jó látást, hogy megösmérje a gyöttet.

— Téged is tartson, ecsém. Mi kósza szél kerget errefelé? Hir, vagy üzenet? Mondd!

Az idegen: félszemü szép tagos legény, letelepszik. Megtörli magát, mert vizes a szemerkéző esőtől.

Öreg Áron bátyó felösméri:

— Az én Istenem hozott téged, Pétör. Vén Hamarostól gyöttél. No, ez mán a vég ... Beszélj hát, fiam.

Egymás mellé ülnek szorosan és a fiatalabb, mint féltett kincset, ugy adja át a beszédet. A nyolcvankét öreg bújdosók szivének édes melege szólal belőle.

2.

— Áron bátyám, a kardokat köszörülik. Vén Hamaros számba adta a szót, hogy elmondjam neked: gyere, mert szükség van rád. A karodra és a szivedre. A szultán már útban. Az Iszter alsó lábánál itatja fehér lovát. Gyere, Áron bátyó. Vén Hamarosnál készen van már a vért, régi lovad is, emlékszel még a Pejkóra? — megcsutakolva. Szólunk a többieknek is, a bújdosóknak, Áron bátyó.

Gyorsan beszél és mélyen szemébe néz az öregnek.

Az utolsó szavaknál a vizbe veti tekintetét.

— Helyes a szólásod. De mondd, Pétör, érdemes? Leszünk ölegen? Tudod, mi mán öregek vagyunk a kardhoz. Gyönge a mi karunk. Gondolod hát, hogy érdemes?

— Áron bátyó, lent a déli végeken égnek a tüzek. Fegyverkovácsok kohójában éled a láng és izzanak a fegyvervasak. Köszörülik a kardokat!

Öreg Áron bátyó megemeli a hosszu rudat, kihuzza a horgot. Lecsapja a vizet róla. Rendben föltekeri. Köhhent:

— Nna, hát ez is hiába vala ...

Visszatelepszik Pétör mellé és megélénkülvén, szól hozzája:

— Ecsém, örülök, hogy gyöttél. Az elébb éreztem valami olyast, hogy nekem mán végem. Lefoszlának már rólam a napok. Tudod, az ősz is lekopaszitja a fákat ... Igen, jó cimborám, vén Hamaros, ott az őrszemen ... Mondád, ha a Kárpátok fölött megfakul a csillag, üzenvén üzensz, mert akkor köszörülik a kardokat. A szultán? Itassa bár lovát a szőke Tisza habjaiból és tapodja bocskorával a bihari rétet, eléje megyünk és kiegyenesitjük a szablyát. Lehet biz, hogy elhullunk, mindahányan. Ugy-e, vén Hamaros cimborám? ...

Pétör áhitattal néz a beszélő öregre. Máshová beszél ő most, szent buzdulások ősi fakadásába, vitézkedések régi emlékébe, amikor erős gyermekségük virtusával, kétszáz törökkel kóstoltatták meg Alsótemes sarjúszénáját. Pedig csak ketten valának: Áron, a huszéves és Hamaros, a huszonkétéves.

— Gyerünk, Pétör. A Hold takarja be lábunk nyomát. Reggelre talán helyt leszünk, ha Isten sem veti meg a szándékunkat.

„Mit követel Magyarország Csehszlovákiától?“

Amikor a cseh válság a mult év szeptemberében európai bonyodalom kirobbanásával fenyegetett, a *Pesti Hirlap* a világ közvéleményéhez fordult, hogy a csehszlovák állam problémájának megfelelő rendezésére a figyelmet felhivja. Kifejtettük munkánkban, hogy a csehszlovák kérdést a német és lengyel igények kielégitése mellett csak a Magyarországtól elragadott rész problémájának rendezésével lehet ugy megoldani, hogy az ne rejtegessen ujabb veszélyeket a jövendő számára. A müncheni megegyezésben részes és a jövőért felelős nagyhatalmak nem elégedhetnek meg azzal, hogy a történelmi Csehország területén a nemzetiségi elvnek megfelelően állapitották meg az uj határokat; ugyanezeket az elveket kell alkalmazni a Magyarországtól elragadott területen is, különben csak idő kérdése, mikor kerül Európa békéje ujabb veszedelembe. Ezért nincs más elfogadható rendezése a kérdésnek, mint a magyar követelések haladéktalan teljesitése: *a magyarlakta területek azonnali visszaadása, a többi területen pedig a népek önrendelkezési jogának alkalmazása.*

Követeléseink első részének teljesitése a bécsi döntésben következett be, annak a határvonalnak a megállapitásával, amely a szinmagyar területeket juttatta vissza az anyaországhoz. Követeléseink második részének valóraváltása pedig most lett időszerüvé, amikor a Csehországtól elszakadt Szlovákia módot nyert önrendelkezési jogának gyakorlására és amikor a Ruténföld is teljes joggal követeli a maga számára ugyanennek az elvnek az alkalmazását.

A *Pesti Hirlap* kiadványát: „Mit követel Magyarország Csehszlovákiától“ öt nyelvre leforditva sok-sok ezer példányban küldöttük szét a világ minden részébe. Visszhangjaként nagy számban érkeztek hozzánk a megnyilatkozások a külföld minden részéből, amelyekben a politikai élet irányadó tényezői ismerték el a magyar követelések jogos voltát, kiemelve azt, hogy a népi önrendelkezési jogot a Ruténföld területére is alkalmazni kell. Most, hogy az utolsó huszonnégy óra döntő jelentőségü eseményei ezt a kérdést is a megoldás utjára terelték, érdekesnek találjuk, hogy ismertessük azoknak a nyilatkozatoknak egy részét, amelyek legutóbbi közlésünk óta érkeztek lapunk főszerkesztőjéhez, dr. *Légrády Ottóhoz.* A nyilatkozatok hosszu sorából ezuttal az alábbi kivonatos szemelvényeket adjuk:

LENGYELORSZÁG

Dwarakowski Tádé szenátor, a Wolhyniai Szövetség elnöke, Luck.

A még idegen uralom alatt maradt területeken biztositani kell a népek önrendelkezési jogát. Ez nemcsak a magyarok érdeke, hanem a kárpátaljai összes népeké is. Az egész lengyel nemzetnek ez a véleménye és mindenkor tántorithatatlanul áll a magyarok oldalán.

Alexander Jarecki Heiman szenátor, Varsó.

Támogatom Magyarország követeléseit. Az elszakitott vegyeslakossági területeken a népi önrendelkezési jognak kell érvényesülnie.

L. Debicki képviselő, Wilnó.

Észak-Lengyelországban lakom, ahol nagy kultusza van a magyarságnak. A közös határt a történelmi szövetség alapvető tényezőjének tekintjük.

Zbigniew Madeyski képviselő, Varsó.

A magyar követelések teljesitését a történeti igazságosság megvalósitásának tekintem.

Henryk Grweieski főszerkesztő, Gdynia.

Legforróbb kivánságom, hogy a közös lengyel-magyar határ a legrövidebb időn belül ténnyé váljon és szomszédos baráti szövetségünk még szorosabbra füzessék.

Tadeusz Petrazlycki ezredes, Pulkownik.

Okvetlenül szükségesnek tartom, hogy a Kárpátalja Magyarországhoz csatoltassék. Ez a megoldás a népek kivánságának és érdekeinek felel meg.

OLASZORSZÁG

Constantino Onorati szerkesztő, Róma.

A népek önrendelkezési joga a legszentebb emberi és isteni jog, mert az emberiség köztudatává vált és a hazaszeretet leküzdhetetlen érzésével ébred föl a szivekben.

ANGLIA

Lord Napier and Ettrick, a Lordok Háza tagja.

Magyarországnak vissza kell kapnia a nemzeti elvnek megfelelően a magyarlakta területeket, az elvett többi területen pedig alkalmazni kell az önrendelkezési jogot.

Sir John Haslam, az alsóház tagja, London.

Az igazságtalanságok kiküszöbölésére az egyes területek népeit meg kell kérdezni, hogy a területi hovatartozandóság kérdésében miként akarnak határozni; a határok kiigazitásának ennek megfelelően kell történni. Magyarország nagyon türelmes volt és soká szenvedett, revizióra vonatkozó törvényes igényeit az európai történelem legtöbb tanulmányozója elismerte. Magyarország a kisebbségekkel való bánásmódra vonatkozóan tett igéretével bizonyságát adta annak, hogy megvan benne a jóindulat a baráti összemüködésre, amely egyedül alkalmas a tartós béke biztositására.

FRANCIAORSZÁG

Gustave Tillieé iró, Páris.

Münchenben a problémát nem oldották meg alapjaiban: ez csak akkor fog megtörténni, ha Magyarország teljes elégtételt kap és jogos követeléseit mindenben teljesitik.

René Dupuis egyetemi tanár.

A Magyarország által ajánlott megoldás jogos és az egyedüli, amely megfelel a népek önrendelkezési jogának.

EGYÉB KÜLFÖLD

W. Decker lelkész, egyetemi tanár, Hollandia.

Köszönöm a pompás munkát, amelyben oly pontosan dokumentálva gyüjtötte össze Főszerkesztő ur a tényeket. Minden igazságszerető olvasó világosan megértheti ebből, hogy Csonka-Magyarországnak isteni és emberi joga mindent visszakérni.

C. H. Breuillet konzul, Algir.

Az igazság, a szabadság, az egyenlőség és a testvériség elve alapján, jogosaknak tartom Magyarország követeléseit.

*

Azok sorából, akik a könyvünkben kifejtetteket minden tekintetben helyeslik és *a Felvidék vissza nem csatolt részein és a Kárpátalján az önrendelkezési jog megnyilatkozását kivánják,* még a következőket említjük fel:

Olaszország: Gustavo Nicastro *Ammiraglio* szenátor, Via Reggio; Francesco *Campolongo* szenátor, Nápoly; gr. Guido di Fucia *Biscarretti* szenátor, Róma; Prof. Paulo *de Regny Vinassa* szenátor, Pavia; Gr. Ottavio *Zoppi* szenátor, Róma; Salvatore *Barzilai* szenátor, Róma; Cipiano *Efisio Oppo* képviselő, Róma; Ezio *M. Gray* képviselő, *Róma;* Giovanni *Maracchi* képviselő, Pola; Giacomo *di Giacomo* képviselő, Róma; Vincenzo *Ponzi* tábornok, Milano; Balbi *Pietro* tábornok, Milano; Michele *Costa* tábornok, Milano; Adelheid *Dehio* szerkesztő, Róma; E. G. *Parvis* szerkesztő, Torino; Leonardo *Kociemski* szerkesztő, Róma; Achille *Benedetti* szerkesztő, Róma; Renzo *Rossi* szerkesztő, Perugia; Piero *Rasi* egyetemi tanár, Pádua; Oddo *Giuseppe* egyetemi tanár, Palermo; Federico *Sacco* egyetemi tanár, Torino; Giovanni *Marico* igazgató, Alessandria; Salvatore *Pirentino* igazgató, Aquila; Giuseppe *Flechia* igazgató, Pistoia; Igliori *Ulisse,* Róma; Enrico *Mazzoni,* a polgármester főtitkára, Genova; Francesco *Sanbozzi* ügyvéd, Nápoly; Giuseppe *Aliprandi,* az olasz gyorsiróakadémia elnöke, Pádua; Ferdinando *Bagnoli* mérnök, Róma; Giorgio *Rosso* igazgató, Parma; Ferruccio *Stazi,* Pádua; lovag Carlo *Mussiani,* Bologna; Cagni *Carlo,* Milano; Novello *Novelli* szenátor, Vercelli; Luigi Montresor szenátor, Róma; Ernesto *Giardini* szenátor, Novara; Emanuele *de Cillis* szenátor, Portici; Prof. *Belfanti* szenátor, Milano; Conte Gastone *Guerrieri Di Mirafiori* szenátor, Torino; Giulio *Bertagna* képviselő, La Spezia; Antonio *Aghemo* képviselő, Róma; Dott. Emilio *Menegozzi* képviselő, Milano; Scipione *Scipioni* tábornok, Róma; Carlo *Frattola* tábornok, Milano; Ottino *Parravicini* tábornok, Milano;

Németország: Erich *Haring* tanácsos, Magdeburg; Hermann *Oldani* titkár, Winterthur; dr. Wilhelm *Fürst,* a császári levéltár igazgatója, München; a *Landesbibliothek* igazgatója, Darmstadt.

Lengyelország: Widacki *Stanislaw* képviselő, Varsó; Roman *Stamm* képviselő, Varsó; *Wysocki* Emil ezredes, Krakó; dr. Henryk *Kotodziejski* igazgató, Varsó; Stanislav *Strabski* szerkesztő, Bydgoszcz; Tadeusz *Kruszinski* egyetemi tanár, Krakó; Józ. *Mochilovski* mérnök, Milnica; T. *Stryjenski* szerkesztő, Krakó; dr. Karol *Arct,* Krakó; Aleksander *Polereczky* igazgató, Malpolska; *Sroczynski* Józef tanár, Krakó; Ella *Turbekowa,* Tarnów; dr. Marian *Cskiovski,* Krakó; Boleslaw *Miklaszewszki* szenátor, Varsó; Dr. Bronislaw *Wojciechowsk* képviselő, Varsó; Jan *Koj* képviselő, Mikolowa; Dr. *Konopacki* egyetemi tanár, Varsó; Eugeniusz *Franicki* mérnök, Krakó; Steinauer *Ernest* tanácsos, Krakó; Marja *Lerelowa,* Krakó; Ján Masny plébános, Krakó; Antonina *Okucz-Somkowieczowa,* Krakó; Wiktor *Stanislawski* főszerkesztő, Varsó; M. *Sodlewski,* a Lengyel-Magyar Egyesület elnöke, Krakó.

Franciaország: Pierre *Bernard* főszerkesztő, San-Etienne; *Daniel-Rops* iró, Neuilly-sur-Seine.

Anglia: H. *Beatty* ny. biró, London; G. E. *Baker* titkár, London.

Egyéb külföld: *C. Sevens* őrnagy, Gand; dr. Karl J. *Lüthi* könyvtáros, Bern; Joseph *Esser,* Nymegen; F. *Schneide.s,* Leiden.

3.

A nándorfehérvári bajvivásnál már mind ott vitézkedtek a bihari bújdosók. Idejében értek, öreg Áron bátyó vezette őket sárga paripán. Mellette baktatott Pétör.

Estéllett, mire az öregek hada béporoszkált az északi kapun. A főtéren zászlót köszöntöttek, azután öreg Áron bátyó pihenjt engedett.

— Hamaroshoz, Pétör!

A két öreg legény könnyben mosta meg az orcáját. Szó nem fakadott belőlük, csak erős, örökszavú férfikézfogás.

— A déli bástya a tiétek, ott lesz legerősebb a támadás. Csupa fiatalok vannak ott, tanitsátok őket.

— Mikorra várjuk a bestyét?

— Későt mondok, ha hajnalt. Mingyárást vonuljatok, mert az ágyúk mellett már füstöl a kanóc. Helyre ki-ki, aztán majd találkozunk.

— Jézus-Mária!

— Veled is!

A napkorong alig haladt félrőfnyit, mikor az első golyóbis megcsapta a vár déli kapuját. Nem válaszoltak rá tessékkel. De utána gyött a második és harmadik.

Azután az egetverő ozmán itélet.

A nyolcvankét bújdosó öregek, akiket örök bújdoklásra kötelezett Szatmári György érsekprimás kegyelmes akarata, vitézül csapolták a pogány vért, szelték a fejeket, bontották az agyvelőket.

Déli egykor Pétör már égnek vetett fejjel aludt. Mindörökre.

Kettőkor ledőlt a déli bástyatorony.

Háromkor török zászló került a romokra.

Négykor pedig vén Hamaros, a halálrasebzett óbester, rabláncon menetelt a szultán sátora felé.

Léptei hajoltak, miként a nádszál a nádi veréb terhe alatt.

4.

Orvos mosogatta a halántékát, szagos vizet szagoltattak véle; ott feküdt a szultán sátorában, két testőr között, vallatásra itélve vén Hamaros, a halálra sebzett óbester. Bajsza keménységéből immáron kiment az erő.

Szó nem gyött ki a száján.

És mikor a szultán türödelme elfogyatkozott, az utolsó eszköz volt hátra:

— Vesszőt nékie!

Ott helyt véresre verték a talpát, felszakadt a bőre és agya meglepő világossággal érzékelt.

A tompa ágyudörej megremegtette a sátorlap brokátbojtjait. Hősien bécsukta a fogsorát, pedig jólesett volna kiejtenie egy szót: — Adj innom! — A halál tüze égette a nyelvét.

— Bolond ez, biztosan pap lehet! — morgott a szultán és elhagyta a tárgyalósátort.

Vén Hamaros óbester egyedül maradt és elcsöndesült körötte a világ. Rózsaszinben játszó fátyol vonult a szemére, azután vaksötét.

Ekkor már a déli bástya romjai fölött hordták a nyolcvan bihari öreget és Pétört. Meszes gödörbe hajigálták, közös ágyba őket.

Mikor a rózsaszin ködfátyol átment vaksötétbe vén Hamaros óbester szemén, akkor nyitott bé két széles török a tárgyalósátorba és vállrakapván, kikocogtak véle, őt is beledobták a közös ágyba. Együtt bújdostak, együtt gyöttek a hivó szóra, együtt véreztek és elhullottak mindahányan, a bihari bújdosók.

5

Öreg Áron bátyó, a nyolcvanharmadik, maradt meg, egyedül. Őt rabláncra verték és bétöltötték vele a várostorony pincebörtönét.

Három évig birta, azután elment ő is, a többi után.

Éjjelente, mikor a rácson át bésütött a Hold, körmével vésett valamit a falba. Három évig véste és akkor fejezte bé, mikor elhivták — odaátra.

Ezt karmolta bele a nedves kőbe:

„Itt küzdénk, bihari bújdosók, akiket Szatmári György érsek itélt el örökre . . . Mindenki elesett, csak én maradtam élve, de ez rosszabb a halálnál . . . Te, ha valaha idekerülsz, a helyembe, gondolj az öregek bátor vallására, mert akik itt vérzének, szent azoknak ő nevük . . . Te pedig, vándorló, adj hálát az Istennek, mert a Kárpátok felett emelkedik még fényes csillag . . . Csak a kardokat köszörüljétek hűséggel . . . Isten velünk . . . Amen . . . Irtam én, Józsai Áron, enkezemmel . . .“

6.

Kúsza sorait bélepte a por és az idő. Megfeketedett az irás. De megmaradt és beszélvebeszélt sokszáz évekig vándorok szivéhez, börtönrabok szivéhez és minden-magyarok szivéhez.

A Kárpátok felett pedig emelkedik a fényes csillag.

LEGUJABB

Ki nem elégitő válasz érkezett éjjel tizenegykor a magyar ultimátumra

A magyar kormány a magyar nemzetiség érdekeinek hatékony megvédelmezéséről maga fog erélyesen gondoskodni

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar kormány 12 órában megszabott ultimátumára a cseh kormány a ruszinszkói kormány felkérésére este 11 órakor jegyzékben válaszolt.

A jegyzék, bár udvarias hangu és igéri, hogy a magyar alattvalók, valamint a magyar nemzetiséghez tartozó ruszinszkóiak személyét és vagyonát sérelem nem fogja érni, a magyar kormány követelései leglényegesebbjének nem tesz eleget.

Közli ugyan egyrészt, hogy a cseh csapatok megkezdik a Ruszinföld kiüritését, másrészt azonban m e g t a g a d j a a m a g y a r n e m z e t i s é g ü e k t ő l a z t a j o g o t, h o g y ö n v é d e l m ü k r e f e g y v e r e s a l a k u l a t o k a t s z e r v e z h e s s e n e k m e g.

A legutóbbi órákban is sulyos aggályokat keltő hirek futottak be a magyar határ és a ruszinszkói magyar nemzetiség sorsát illetően, amiknek következtében a magyar kormány meg kell állapitsa, hogy az ugynevezett ruszin kormányzat nem tudja vagy nem akarja a magyarság érdekeit hatékonyan megvédelmezni és e z é r t a s z ü k s é g e s v é d e l e m r ő l s a j á t m a g a f o g e r é l y e s e n g o n d o s k o d n i.

A német csapatok átlépték a volt Cseh-Szlovákia északi határát

Prága, márc. 14. Cseh katonai körök jelentik, hogy kedden az esti órákban német csapatok megszállták az osztravai rendőrkapitányságot, valamint a morva-osztravai városházát. A cseh hivatalnokok és a rendőrök letették a fegyvert. Más helyeken is német csapattestek és SS-osztagok átlépték a volt Csehszlovákia határát. A kruschai Odera-hidon a csehek szintén letették a fegyvert. A német alakulatok — a jelentés szerint — sziléziai Ostrava felé menetelnek.

Német körökből ideérkező hirek szerint kedden este 8 órakor német harcikocsik a morva-osztravai német ház előtt vonultak fel. Pillanatok alatt óriási tömeg gyült össze és lelkesen üdvözölte a német katonákat. A witkowitzi hires vasmüveket kedden este hét és nyolc óra között szintén német csapatok szállták meg.

Lengyel osztagok nem lépték át Kárpátoroszország határát

Varsó, márc. 14. (Lengyel Távirati Iroda.) Bizonyos forrásokból olyan hireket terjesztettek, hogy a lengyel csapatok benyomultak Kárpátoroszországba. Ezzel kapcsolatban a Lengyel Távirati Iroda kijelenti, hogy ez a hir nem helytálló. Egyetlen lengyel osztag sem lépte át ezt a határt.

Varsó, márc. 14. (Havas.) Lengyel politikai körökben megelégedéssel fogadták azokat a hireket, amelyek szerint a magyar csapatok folytatják előnyomulásukat Kárpátalján. Ezekben a körökben örömmel üdvözlik azt az erélyt és gyors elhatározást, amelyről a magyar kormány a történelmi nap folyamán tanuságot tett.

London, márc. 14. Prágából jelentik a Reuter-irodának: A központi kormány parancsot adott a cseh csapatoknak, hogy üritsék ki Kárpátalját, ugy, amint azt a magyar ultimátum kivánta.

Prága Ruszinszkó kiüritéséről

Prága, márc. 14. (Cseh Távirati Iroda.) A magyar kormány felszólitotta a cseh-szlovák kormányt, hogy tegye lehetővé a Kárpát-Ukrajna területén állomásozó cseh és morva csapattestek sürgős visszarendelését. A cseh-szlovák kormány ennek következtében elhatározta, hogy utasitja Prchala tábornokot, hogy az ottani helyi hatóságokkal a szükséges intézkedésekről tárgyaljon.

Harc csehek és szlovákok között

Pozsony, márc. 14. A szlovákiai Tepla (Hőlak, Trencsénteplic mellett. *A szerk.*) közelében kedden délután a cseh csendőrség és a Hlinka-gárda között sulyos tüzharc támadt. Tizenkét Hlinka-gárdista a Morvaországba visszaigyekvő cseh csendőröket le akarta fegyverezni, a csendőrök azonban gépfegyvereket állitottak fel és sikerült nekik egyideig a Hlinka-gárdistákat sakkban tartani. Cseh részről két csendőr elesett. A sebesültek számát nem lehetett megállapitani.

A szepességi magyarok vezetőit is letartóztatták a csehek

Kassa, márc. 14. A Szepességről érkezett jelentések szerint a cseh katonaság letartóztatta gróf *Csáky Mihályt,* a szlovákiai magyar kulturegyesület egyik vezető tagját, továbbá gróf *Csáky Gusztáv* szepességi földbirtokost, a magyarság egyik kimagasló vezéralakját és *Kopasz Gusztávot,* a lőcsei magyar keresztény-szocialista párt volt vezetőjét. A magyarság és a baráti szlovák nép körében nagy megdöbbenést és elkeseredést keltett a cseh szoldateszkának ez az ujabb merénylete.

A Dreher Kőbányai Serfőzde és Csokoládégyár R.-T. mélységes megilletődéssel tudatja, hogy igazgatóságának nagynevü tagja,

Dr. Boytha József ur

m. kir. egészségügyi főtanácsos

elhunyt.

A Megboldogult nemes egyénisége, bölcsessége és jósága folytán rendkivül értékes tagja volt igazgatóságunknak s elvesztése mélységes szomoruságot jelent mindnyájunk számára.

Áldott emlékét szivünkbe zárva igaz kegyelettel őrizzük.

Hacha Hitlernél

Berlin, márc. 14. Hacha cseh elnök és Chvalkovski külügyminiszter a német birodalmi külügyminiszter társaságában éjjel egy óra 10 perckor érkezett a birodalmi kancelláriához.

A birodalmi kancellár dolgozószobájában, hir szerint, Hitler kancelláron, Hácha elnökön és Chvalkovskin kivül jelen volt Göring vezértábornagy, Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter és Meissner államtitkár is.

Miért kell az állásháborut megakadályozni?

Minden háboru mozgást jelent. Csak mozgó harccal tudjuk a kitüzött célt elérni. 1914-ben is, a háboru mozgóharcokkal indult meg, azonban a támadó átkarolásától való félelem arra késztette a védekezőt, hogy szárnyait meghosszabbitsa, mig azok a tengert vagy a semleges országhatárt el nem érték. Mivel egyik fél sem tudott magának tulsulyt biztositani, összefüggő védővonalak keletkeztek, melyek hossza, 1916 őszén pld. a központi hatalmaknál már 2600 kilométerre rugott.

Ezeket a hosszu védőállásokat igen nagyszámu csapatok szállták meg s mivel a szárnyakat nem lehetett megkerülni, valahol rést kellett ütni a védelmi vonalakon, hogy a résen keresztül támadó ellenség azután az igy keletkezett uj szárny ellen tudjon fordulni s a tespedésből, az állóharcból ismét mozgásba, támadásba mehessen át. A siker érdekében dupla müveletet kellett végrehajtani, ami sokszoros tulerőt követelt meg. A nagykiterjedésü védőállásokból egy helyre minden nélkülözhető erőt ki kellett vonni és egy más helyen összpontositani, hogy meglegyen a sulypont. Ezek a kivonások persze kockázatosak voltak és az összpontositások az áttörés helyére, ugy csapatban, mint a kivánatos anyagban az óriási távolságok mellett igen sok időt vettek igénybe. Rendszeresen nem is maradtak titokban az ellenség előtt sem, amely igy többnyire idejében felkészült; az áttörés elháritására tartalékot vont össze, illetve védőállását, a mélységbe tagozta. Ha sikerült is az áttörés, rendszerint hiányzott a győzelem kiaknázásához a támadónak a gyors mozgási lehetősége, hogy az ellenséget ujabb védőállás kiépitésében megakadályozhassa. Rövid mozgás után az arcvonalak uj állásharcban megmerevedtek. A háboru elhuzódott s ez, mint tudjuk, nagy vér- és anyagi áldozatokkal járt. A katonai vezetés mindjobban háttérbe szorult, döntő szerepe jutott az anyagnak. Az győzött, aki anyaggal tovább birta. A hosszu állásharcok végül is anyagcsatákhoz vezettek, amelyeknek óriási áldozatai voltak, de a döntést nem hozták meg, mert nemcsak a legyőzött ment tönkre, hanem a győző számára egy-egy ilyen anyagcsata pyrrhusi győzelmet jelentett. A szegény államoknak különben is érdekük, hogy a háboruban az állásharcot megakadályozzák, elkerüljék, mert anyagilag kimerülnek. Az idő a gazdagabb félnek kedvez. A jövendő háborujában 1914—18. tapasztalatain okulva, mindegyik ország a gyors katonai döntésre fog törekedni, ami csak mozgóháboruban lehetséges. Ehhez pedig a modern harcban sok gyorsan-mozgó páncélos, gépkocsin szállitott és lovascsapat szükséges, a légi erőkkel ügyesen összemüködve. Igaz, hogy ma a legtöbb állam már békében Maginot-vonalakkal védi meg határait. Annál fontosabb lesz ezeket meglepetésszerüen megrohanni és legázolni, mielőtt azokat az ellenség teljes erejével megszállta volna. A repülőhaderőknek természetesen ennél a megrohanásnál igen nagy szerepe lesz.

Hogy azonban hadseregünk az ilyen megrohanásra és az utána következő mozgóharcra alkalmas legyen, jól felszereltnek, korszerünek és ütőképesnek kell lennie, hogy a gyors katonai döntést és ezzel a háboru megnyerését lehetővé tegyük. **S. I.**

Szüllő Géza beszéde a krisztusi szeretetről és szabadságról

A Keresztényszocialista Szakszervezetek Központja márciusi ünnepséget tartott a Budai Vigadóban. *Lillin József* elnöki megnyitója után *Szüllő Géza* ünnepi beszédet mondott. Megemlékezett *a krisztusi szeretetről,* amely nélkül hazánkat előbbre nem vihetjük. A magyar ezer éven át — ugymond — egyedül állott az idegen népek között, de mindig fenn tudta magát tartani, mert hitt az Istenben. Mi 91 évvel ezelőtt kaptuk vissza szabadságunkat s ma egy hozzánk közelálló testvérnép, *a szlovák* ünnepli szabadságát. Ezer éven át együtt éltünk szlovák testvéreinkkel jóban, rosszban s reméljük a jövőben is együtt maradunk a kettős kereszt fényközében.

— Különböző módszerekkel kivánták az emberiség ügyét szolgálni: liberalizmussal, konzervativizmussal és szocializmussal. A liberalizmus egy darabig ért is el sikereket. Az elv maga szép lenne, ha minden ember egyforma lelkialkatu lenne. Csakhogy a tisztességesek nem olyan erősek, mint a tisztességtelenek, éppen ezért a gyengébbeket támogatni kell. A konzervativok elfelejtik, hogy minden változik, a szocialisták pedig gépként kezelik az embert. Ezzel szemben mi az evangéliumból meritjük tanainkat és azt hirdetjük, hogy *szeretet nélkül üres az ember lelke.* Az osztályok közötti surlódást szeretettel kell elsimitani. 1848-ban a szabadságot hirdették. Mennyire benne vagyunk a taposómalomban, semmisem mutatja jobban, hogy *ma is kénytelenek vagyunk követelni a nemzeti, állampolgári és sajtószabadságot,* amelyek nélkül nem élhetünk. Ezek azok a gondolatok, amelyeket *el kellett mondanom, mielőtt kikapcsolódom a politikából és átadom a helyem a fiataloknak.*

A percekig tartó taps és éljenzés után *Tobler János* országgyülési képviselő mondott beszédet.

NAPI HIREK

A Pesti Hirlap legközelebbi száma csütörtökön reggel a rendes időben jelenik meg.

Jó reggelt!

Nem fontos, miről jut az eszembe, talán már régóta szeretnék róla beszélni, talán valami, amit olvastam, hirtelen meginditja bennem a gondolatok orsóját, amelyen továbbszövődnek a szálak. Annyi bizonyos: érdemes kicsit eltünődni ezen is, akármilyen csekély dolognak látszik, — az élet egy ideje hozzászoktatott bennünket, hogy kis problémáinkat fontosabbaknak érezzük a nagyoknál, talán azért, mert ezek érintenek bennünket a legközelebbről.

Annyit beszéltünk már az alvás művészetéről, — de az ébredés művészetéről még sohasem. Pedig ez is van olyan fontos. Azt hiszem, egész lelki egyensulyunk titka: jól aludni és jól felébredni és ez két igen különböző dolog, mert jó álma igen sok embernek van, de csak kevesen tudják azt a kincset, amely a jó, egészséges alvás, a jó ébredéssel kamatoztatni.

Szerintem az ébredéssel az a nagy bajunk van mindnyájunknak, hogy tulságosan hamar, minden átmenet nélkül szakitjuk ki magunkat az álom édes, enyhe öleléséből, hogy egy pillanat ezredrésze alatt ránkszakadjon a nappali, mindennapi valóság. Gondjaink, kötelességeink, amelyek ránk napközben várnak, kellemetlenségeink, amelyeknek viszketését elsimitotta az álom puha keze és most egyszerre kinozni kezdenek megint, — egy perccel előbb még a mély és boldog öntudatlanság vagy valami kedves álom hizelkedő képei, egy perc mulva már a józan valóság, annyi kiálló, hegyes szögletével, amelybe minduntalan beleverjük a könyökünket.

Bölcs ember, szinte azt mondhatnám: életművész az, aki az álom és ébrenlét között időt tud engedni magának, ha bármily kevés időt is, arra, hogy kiélvezze azt a mennyei állapotot, amikor már nem alszik, de még ébren sincs egészen. Ilyenkor olyan könnyü, olyan kellemes minden, — a napi gondok, kötelezettségek, tegnapról maradt bosszuságok még csak leskelődnek a küszöbön, mint a görög hitrege Erynnisei a templom kapujában, de egyelőre még valahol az álom és valóság, az éjszaka és nappal között ringatózunk, szinte időn, téren kivül és még minden oly messze van. Aki időt tud adni magának ahhoz, hogy az álom és ébrenlét között megtalálja az átmenetet, az ugyanazt teszi, mint amikor meleg szobából nem lép ki a hidegre, felhevülten nem iszik jeges italt, izzadtan nem ugrik vizbe.

Igen, igen, ez az: az öntudatlan álom édes melegéből oly hirtelen ugrunk fejest a valóság hideg vizeibe, hogy náthát kapunk, a lélek, az idegek nátháját, amely azután egész napon át kinoz bennünket. Dehát, sajnos, régi hibánk, hogy testi épségünkre jobban vigyázunk, mint a lelkire, pedig Isten tudja, melyik a fontosabb . . . (—óth—)

— **Fogadás a pápánál.** Vatikánvárosból jelentik: *XII. Pius* pápa és *Maglione* biboros kedden fogadta a negyventagu francia képviselőküldöttséget. Ugyancsak fogadta az *Actio Catholica* vezetőit is.

— **A jugoszláv követ ebéde.** Rasics Szvetozár budapesti jugoszláv követ és felesége kedden a jugoszláv követségi palota termeiben ebédet adtak, amelyen jelen voltak: *József* királyi herceg, *Auguszta* királyi hercegasszony, *Magdolna* királyi hercegnő, *Kozma Miklós* v. belügyminiszter és felesége, *Carneiro* portugál követ és felesége, dr. *Ottlik György* főszerkesztő, von *Wrede* ezredes, német katonai attasé és felesége, *Donnat* ezredes, francia katonai attasé és felesége, *Schott* amerikai követségi titkár és felesége, gróf *Orschic* és felesége, valamint *Jefremovics* jugoszláv követségi titkár és felesége.

— **Tolna vármegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága** — mint Szekszárdról jelentik — kedden foglalkozott vitéz *Thuránszky László* főispánnak azzal a bejelentésével, hogy miniszterelnökségi miniszteri osztályfőnökké és a sajtóosztály vezetőjévé nevezték ki. A bizottság felkérte az alispánt, gondoskodjék arról, hogy a legközelebbi ülésig méltóképpen örökitsék meg a főispán hivatali működését.

— **A pénzügyminisztérium tisztviselői kara üdvözölte Reményi-Schneller minisztert.** Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert abból az alkalomból, hogy a kormányzó titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki, meleg ünneplésben részesitette a pénzügyminisztérium tisztviselő kara. A tisztviselők nevében *Szász Lajos* államtitkár szeretettel üdvözölte a minisztert és méltatta munkásságának eredményeit. *Reményi-Schneller* pénzügyminiszter hálás szavakkal köszönte meg az ünneplést s arra mutatott rá, hogy munkatársainak a kötelességen messze tulmenő támogatása tette számára lehetővé az eredmények elérését.

— **Meghalt az életunt dr. Fabriczky Andor gyáros.** Megirtuk, hogy vasárnap hajnalban eszméletlen állapotban találták dr. *Fabriczky Andor* 38 éves gyárost a Gizella-ut 30. számu gyártelep udvarán levő villában. *Gázzal mérgezte meg magát* és a mentők a *Fasor*-szanatóriumba vitték. Hétfőn reggelre állapota javult, de este ismét rosszabbra fordult és *az életunt gyáros kedden reggel — anélkül, hogy eszméletre tért volna — meghalt.* Dr. Fabriczky Andor a Gizella-uti *Fabriczky és Wellisch*-konzervgyár vezetője volt, amióta édesapja, a gyár alapitója, meghalt. Élénk társadalmi életet élt és csak az utóbbi időben huzódott vissza a társasági szerepléstől. Bucsulevelet nem találtak. A rendőrség kutatja tettének okát.

— **„Gazdasági tizparancsolat."** A Keresztény Diákok, Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Gazdasági Egyesülete céltudatosan halad előre a magaválasztotta uton és sorra megvalósitani igyekszik szép terveit. Az egyesület szervező bizottsága most bocsátotta ki az egyesület „Gazdasági tizparancsolat"-ját, amely hiven tükrözi vissza ezeknek a tehetséges és becsvágyó fiataloknak az elgondolásait. Számukra gazdasági hitvallás, mások számára követendő példa ez a tizparancsolat egymás mellé sorakoztatott megszivlelendő tanitásaival. A falragasz élén ez a mondat áll: „Gazdasági tizparancsolat az uj idők hajnalán..." Az utolsó parancsolat a következő: „Érezd, hogy a Nemzet Rád tekint és Tőled várja az Uj Nagy-Magyarországot." Közben munkára, a szabad pályák elfoglalására buzditja a magyarokat, az ötlet és a reklám megbecsülését tanitja, takarékosságra, világos gondolkodásra int és hangoztatja, hogy az ügyesebbet nem szabad tönkretenni, hanem követni kell példáját... Az egyesület máris bebizonyitotta, hogy helytáll ezekért a tanitásokért. A körükből kikerült ki- és átképzett diplomás fiatalok sorra elhelyezkednek a gazdasági életben és vállalkozásaik is szorgalmasan dolgoznak. A közel jövőben nyilik meg a „Diplomás nők divatterme" és vegyészeti laboratóriumuk termékeit a Nemzetközi Vásáron mutatják majd be diszes pavillonjukban.

— **Csilléry András nyilatkozata.** Dr. *Csilléry András*, a *Magyar Élet Keresztény Községi Pártjának* elnöke, nyilatkozatot tett, amelyben az alábbiakat mondja: Egyes fővárosi lapok a főváros március 8-iki közgyülése óta, amelynek napirendjéről a főpolgármester köztudomásszerüen levette az alpolgármesterválasztást, tudósitásaikban burkolt támadásokat intéztek ellenem és a vezetésem alatt álló *Magyar Élet Keresztény Községi Pártja* ellen. A közvélemény felvilágositása céljából szükségesnek tartom a következők megállapitását: *Községpolitikai működésemnek husz éve alatt egyetlen székesfővárosi tisztviselőtől reverzálist soha nem kértem, de ilyet el sem fogadtam, reverzális-kérésekre soha senkinek felhatalmazást sem most, sem máskor nem adtam. Aki ennek az ellenkezőjét állitja, az e rágalomért a független magyar biróság előtt fog felelni,* mert a szóbanforgó lapok cikkiróit természetesen a biróság elé állitom. Biztosan tudom, hogy a székesfőváros főtisztviselői karát az átlátszó célzatu mesterkedés a legcsekélyebb mértékben sem befolyásolja.

— **Huszt lakosságának növekedése.** Az esseni National Zeitung prágai tudósitója irja: Huszt városka, amely majdnem *ezeréves ukrán alapitásu helység,* az egykori Magyarország területén és már a 14. századbeli okmányokban városként szerepelt, de évszázadokon át elrejtőzve élt, az utóbbi években gyorsan fellendült. 1920-ban, amikor Magyarországról csehszlovák államfelség alá került, 12.000 lakosa volt. 1930-ig, tiz esztendő alatt lakosainak száma 18.000-re emelkedett, 1938 novemberétől 1939 márciusáig pedig, amióta a kárpátukrán tartományi kormány Husztra költözött, tehát néhány hónap alatt, 30.000-re növekedett. Ugyanennyi lakosa volt Ungvárnak, a volt tartományi fővárosnak, mielőtt Magyarországnak itélték.

Hüvös, szeles, havas március 15-ike

Közép-Európa és igy hazánk időjárása is egyik napról a másikra teljesen átalakult. Hétfőn még keleti szél szántotta a hideg szárazföldi levegőt nyugat felé, kedden azonban már a nyugati szél sodorta az ugyancsak hideg, de tengeri levegőt kelet felé. Közép-Európa, sőt most már a Balkán is teljesen télies képet mutat. Németország egy részét, Cseh- és Lengyelország nagy részét hó boritja és igen hideg az idő. De havazik Jugoszláviában és Bulgáriában is.

Hazánkban kedden hajnalra országszerte —10, sőt Turkeve vidékén —12 fokos fagy keletkezett és a részben napsütéses idő sem tudta a hőmérsékletet napközben 4 fok fölé emelni. Kassán azonban egész nap fagypont alatt maradt a hőmérséklet. A Kékestetőn a déli órákban is csak —5 fok volt és igy a rendkivül jó hóviszonyok továbbra is megvannak. A hideg idő igen kellemetlen most már és az emberek nagyon várják már a tavaszt. Kedden délután tört be hazánkba az óceáni levegő, ennek következtében erősen elborult az idő és sok helyen ismét havazás kezdődött.

A tengeri levegő beáramlása a március 15-iki ünnepet hideggé, szelessé teszi és sokfelé lesz havazás, havas eső, majd később eső. Igy az idei szabadság ünnepe hasonló lesz az 1848-as március 15-éhez. A javulás azonban most már csak egykét napot késik. Budapesten 14-én hajnalban —5 fok (normális 0 fok), délben a legmelegebb 2 fok (normális 8 fok) volt. (Z. A.)

*

A *Meteorológiai Intézet* jelenti: Várható időjárás a következő 24 órára: Élénkebb nyugati-északnyugati szél. Tulnyomóan borult idő. Több helyen havaseső és havazás, majd eső. Az éjszakai fagy gyengül. A nappali hőmérséklet egy-két fokkal emelkedik.

*

Vizállás. *Duna:* Dunapenteléig apad, lejebb árad, Pozsonyig alacsony, lejebb közepes vizállásu. Bécs 68, Pozsony 251, Komárom 370, Budapest 342, Paks 248, Baja 342, Mohács 357. *Dráva:* Barcs —129, Drávaszabolcs —15, Eeszék 70. *Száva:* Brod 295. *Tisza:* Tokajig apad, lejebb árad; alacsony vizállásu. Tiszaujlak —84, Vásárosnamény 58, Tokaj 80, Tiszafüred 76, Szolnok 66, Csongrád 1, Szeged 47. *Szamos:* Csenger 14. *Kőrös:* Kőrösszakáll —12, Békés 54, Gyoma 44. *Maros:* Makó 19. *Balaton:* Siófok 78. *Velencei tó:* Agárd 40.

— **A Képes Pesti Hirlapot** — az éjszakai órákban keletkezett elháríthatatlan technikai akadály miatt — nem mellékelhettük a *Pesti Hirlap* összes lappéldányához, amiért igen tisztelt előfizetőink és olvasóink szives elnézését kérjük. A Képes Pesti Hirlap elmaradt példányait csütörtöki lapunkhoz fogjuk mellékelni.

— **Albrecht királyi herceg a Gyermekvédő Liga győri gyülésén.** Győrből jelentik: Az Országos Gyermekvédő Liga a városháza dísztermében *Albrecht* kir. herceg elnöklésével megalakitotta helyi bizottságát. Az ülésen megjelent *Breyer István* győri megyéspüspök és *Kapi Béla* evangélikus püspök is. *Späth Gyula* polgármester meleg szavakkal köszöntötte *Albrecht* kir. herceget, aki válaszában örömének adott kifejezést, hogy *Győr* város vezetősége es társadalma átérezte azt a szociális munkát, amelyet a *Gyermekvédő Liga* végez. *Petri Pál* titkos tanácsos, az *Országos Gyermekvédő Liga* ügyvezető alelnöke, a liga célkitüzéseit ismertette. Ezután megalakitották a helyi bizottság tisztikarát. Elnökké *Späth Gyulánét*, a polgármester feleségét, választották meg. Az alakuló ülés *Albrecht* kir. herceg zárószavaival végződött.

— **Pesti akrobatika.** „Élj veszélyesen!" — hirdeti a divatos erő-filozófia. Nos hát a pesti ember akarva-nem akarva követi mindennapos életében ezt a tanitást. Aki pontos órabeosztás szerint kénytelen a dolgai után járni, nem igen lehet meg bizonyos mértékü akrobataügyesség és légtornászi kurázsi nélkül. Kivált, ha közlekedési eszközöket is igénybe vesz — már pedig ki nem vesz igénybe? Ott van mingyárt a földalatti villamos. Talán mert a Városliget felé közlekedik, a millennáris esztendőnek ez a már nem fiatal, de még mozgékony technikai emléke, mióta uj motorokat kapott, ugy látszik, hullámvasutnak, vagy elvarázsolt kastélynak képzeli magát. Nagyzási hóbortjával néha alaposan próbára teszi utasainak egyensuly-érzékét és lélekjelenlétét. Ki nem dermedt már meg az ijedtségtől, hogy nyomban orra bukik, vagy a nyelvét harapja le, mert a kocsi akkora és olyan váratlan zökkenéssel indult el, hogy ő, az utas, hetet bokázva jutott el az ülőhelyéig? ... Tanulság: tessék idejében megkapaszkodni az arra rendelt szijhurkok valamelyikében. Kapaszkodni a földfeletti villamosokban is ajánlatos, kivált a perronon, mert a középre helyezett sinek és a hurokvágányok rendszerében, azaz rendszertelenségében sohase tudhatni, jobbról, avagy balról fenyegeti-e a kiesés veszedelme a gondtalanul ácsorgót. Hát még az autobuszokon! A menetjegy ára igazán potomság azért a műélvezetért, amit egy-egy merészebb zökkenőnél vagy kanyarodónál az össze-vissza dülöngés, egymásba gabalyodás farsangi társasjátéka szerez az utasoknak. Az általános örömbe egy-egy letaposott tyukszem fájdalma vegyit olykor ürmöt. A közlekedési akrobatikához tartozik még a mozgó járművekre való felszállás s az azokról való leugrálás. Ezt a tősgyökeres pesti ember rendszeresen gyakorolja. De vannak vidékiek és kezdő dilettánsok — főleg nők —, akik ügyetlenkedésükkel a testi épségüket fölöslegesen kockáztatják. Ezek számára, mint gyakorlott légtornász, ideirom az elemi szabályokat. *Felszállásnál:* a menetirány felé eső fémrudat *jobb kézzel* megfogni, *jobb lábbal* a legalsó felhágóra lépni, aztán fogás balkézzel, lépés ballábbal s igy tovább, fel a perronra. *Leszállásnál:* ugyancsak *jobbkézzel* kapaszkodni, de *ballábbal* lelépni a járdára! Igy a dolog majdnem veszélytelen. Természetesen még sokkal biztonságosabb akkor fel- és leszállni, ha a kocsi áll, azonkivül a közlekedési szabályok is ezt irják elő. De szabályosan közlekedni? Pesten. Abban nincs semmi érdekesség. (—r.)

— **Eltemették Miron Cristea pátriárkát.** Bukarestből jelentik: Kedden délben örök nyugalomra helyezték a Cannesban elhunyt *Miron Cristea* pátriárka, miniszterelnököt. Hétfőn többszázezer ember vonult el a pátriárkátus templomában felállitott ravatal előtt. A szövetséges Balkánállamokból külön küldöttségek jöttek Bukarestbe, hogy tolmácsolják népük együttérzését. A bukaresti diplomáciai testület valamennyi tagja koszorut helyezett el a ravatalon.

— **Anyát és fiát életfogytig tartó fegyházra itélték.** Özv. *Szilágyi Gyuláné* hódmezővásárhelyi mosónő, aki igen mostoha viszonyok között élt, felbujtotta a fiát, *Szilágyi Ferenc* földmivest, hogy öreg sógorukat, a 80 esztendős *Farkas Jánost* tegye el láb alól, mert akkor ők öröklik tanyáját, földjét, készpénzét és egyéb értékeit. Tavaly februárban *Szilágyi Ferenc* kiment Farkas Jánoshoz és az éjszaka folyamán egy előre elkészitett vasdoronggal agyonverte őt. Mivel a lakásban hiába kutatott pénz után, összeszedett két kiló tojást és azt vitte haza az anyjának. A szegedi törvényszék *Szilágyi Ferencet gyilkosság bűntettéért, özv. Szilágyi Gyulánét gyilkosságra való felbujtás bűntettéért életfogytig tartó fegyházra itélte.* A szegedi tábla után most a Kuria *Gergics-tanácsa* az itéletet jogerőre emelte.

— **Lezuhant és elégett egy postaszállitó repülőgép.** Brüsszelből jelentik: A London—Brüsszel között közlekedő éjszakai postaszállitó repülőgép kedden hajnalban a hareni repülőtér közelében *lezuhant. A legénység három tagja életét vesztette.* A repülőgép *meggyulladt és az egész postaszállitmány elégett.*

— **Betörtek a templomba.** Hétfőn éjjel betörők jártak a Batthyány-téri Szent Anna-templomban és elvitték a perselyeket. A kár 350 pengő. A sekrestyés fedezte fel kedden reggel a betörést és azonnal értesitette a rendőrséget. A nyomozás megindult.

— **A vonat elé ugrott.** A Dombóvári-uti vasuti sineken egy férfi összeroncsolt holttestére bukkantak. A zsebében talált iratok szerint a holttest *Szőke Ferenc* 31 éves sashalmi munkásé, aki a nyomozás megállapitása szerint a *vonat elé ugrott.*

— **Hirtelen halál.** Hétfőn este egy 50 évesnek látszó ismeretlen nő összeesett a Rákóczi-ut és Sip-utca sarkán. A mentők kórházba akarták vinni, utközben azonban a gépkocsiban meghalt.

— **A Szálasi-párt röpiratainak szerzőjét egyévi börtönre itélte a Kuria.** A mult év tavaszán a rendőrség megállapitotta, hogy a Szálasi-féle nyilaspártban egy titkos, sejtrendszerü szervezet alakult, amely többek közt propaganda röpiratokat is előállitott. A büntetőtörvényszék annakidején több röpirat szerzőjét, *Péntek Istvánt*, az állam törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló büntett cimén, egyévi börtönre, *Török András* gyári munkást, a röpiratok sokszorositóját, háromhónapi fogházra, a röpiratok előállitásánál segédkező *Zemniczki Géza* fürdőmestert egyhónapi és tiznapi fogházra itélte. A tábla Péntek István büntetését hathónapi börtönre, Török András büntetését egyhónapi és tiznapi fogházra mérsékelte. A Kuria *Kvassay-tanácsa* megsemmisitette a tábla itéletét, *Péntek Istvánt egyévi börtönre, Török Andrást hathónapi börtönre itélte el.* Zemniczki büntetését a magasabb biróságok helybenhagyták.

— **Kivégzések Berlinben.** Berlinből jelentik: A néptörvényszék sajtószolgálatának jelentése szerint kedden a következő kivégzések történtek: Kivégezték a 37 éves *Goltwald Györgyöt* Boroszlóból, akit a néptörvényszék 1938 október 25-én hazaárulás miatt halálra és állandó becsületvesztésre itélt; *Hommes Mártont*, akit a néptörvényszék 1938. december 6-án hazaárulás miatt halálra és állandó becsületvesztésre itélt; a 32 éves *Höfer Hansot*, akit a néptörvényszék 1938 december 16-án ugyancsak hazaárulás miatt halálra és állandó becsületvesztésre itélt és *Kasper Pétert*, akit a néptörvényszék felségárulás szándéka és hazaárulás miatt halálra, valamint a polgári jogainak elvesztésére itélt. Az elitéltek *külföldi hirszerző szolgálatok megbizásából Németország ellen dolgoztak és a német véderő elleni cselekményekkel hazaárulást követtek el.* (MTI.)

— **Leugrott a harmadik emeletről egy hatvanéves nő.** Kedden este a Dohány-utca 3/C. számu bérház harmadik emeletéről *az udvarra ugrott egy hatvanévesnek látszó ismeretlen nő.* Életveszélyes állapotban vitték a mentők a Rókus-kórházba. A folyosón, ahonnan leugrott, találtak egy üveget, amelynek fenekén ismeretlen méreg volt. Ebből arra következtetnek, hogy mielőtt levetette magát a harmadik emeletről, *mérget vett be.* Kutatják kilétét.

— **Halálozás.** Dr. betleni *Boytha József* m. kir. egészségügyi főtanácsos, ny. rendőrorvos-főtanácsos, a *Nemzeti Szinház* tb. főorvosa, a II. osztályu polgári hadi érdemkereszt, a *Vöröskereszt* hadiékitményes tiszti diszjelvényének tulajdonosa, a *Tudományegyetem* aranydiplomás orvosa, a *Budapesti Királyi Orvosegyesület* arany emléklapjának, a *Nemzeti Szinház* aranygyürüjének tulajdonosa, az *Országos Orvosszövetség* örökös tagja, 89 éves korában *Budapesten* meghalt. Szerdán délután négy órakor temetik a kerepesiuti temetőben.

Kudelka Ármin okl. épitészmérnök ötvenhétéves korában Budapesten meghalt.

Reich Melanie nyelvtanárnő f. hó 11-én, 80 éves korában meghalt.

Dr. *Boross Domokos* ügyvéd folyó hó 5-én, hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Nagy részvét mellett temették el az óbudai uj temetőben.

Nagykovácsy Milenkóné szül. *Villányi Mária* 43 éves korában *Budapesten* meghalt. Szerdán délután félöt órakor temetik a farkasréti temetőben.

Özv. *Weszely Ernőné* szül. *Marschall Mária* 81 éves korában *Dunaharasztiban* meghalt.

Fülöpp István székesfővárosi elemiiskolai tanitó 52 éves korában *Budapesten* meghalt. Kedden délután temették el a farkasréti temetőben.

Abonyi Vilma Kálmáncsán meghalt.

— **Heves hóvihar New York államban.** New Yorkból jelentik: New York államban heves hóvihar tombolt. A hóviharban az eddigi jelentések szerint 27 ember vesztette életét. A hóvihar komoly zavarokat okozott a közlekedésben.

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál kg. 140—240, leveshusok (tarja, csontos oldalas, szegye) 100—200. Borjuhus: comb (szeletelve) kg. 260—320, vesés 160—260. Juhhus: hátulja kg. 140—160, eleje 100—140. Sertéshus: karaj (hosszu, rövid) kg. 190—240, tarja, comb, lapocka 148—196, oldalas 120—164, szalonna zsirnak való 132—148, háj 150—160, zsir 144—164. Élő baromfi: tyuk drb. 250—400, csirke 160—320. Tisztitott baromfi: tyuk kg. 150—210, csirke 200—350, lud 150—200, ruca, hizott 160—200. Tojás: tea 10 drb-ig 7—8, 11 drb-tól kg. 130—140, főző és apró 10 drb-ig 6—7, 11 drb-tól kg. 120—130. Halak: ponty élő nagyság szerint kg. 120—200, ponty jegelt és nem élő 100—140. Tej és tejtermékek: teljes tej (kannatej) lit. 30, tejfel 110—120, teavaj édes tejszinből (tömb) kg. 340—350 teavaj pasztőrözött tejszinből (tömb) 360—370, tehénturó sovány 66—80. Kenyér: fehér kg. 42—46, félfehér 34—38, félbarna 32—36, barna 20—22. Szárazfőzelék: lencse kg. 44—96, borsó 40—56, bab, fehér aprószemü 38—52. Zöldségfélék: Gülbaba burgonya kg. 12—14, nyári rózsa 14—16, őszi rózsa 12, Ella 8—11, fojtott 18—28, vöröshagyma makói 14—20, fokhagyma 20—40, fejeskáposzta hazai 12—28, kelkáposzta 10—18, savanyukáposzta 18—20, petrezselyem és sárgrépa vegyesen 14—20, kalarábé 12—20, sóska melegágyi 200—280, paraj 32—56, karfiol külföldi tisztitott 80—100, hónapos retek melegágyi cs. 20—56. Gyümölcs: fajalma kg. 76—176, közönséges válogatott 60—120, narancs vörösbélü 80—120, sárgabélü 64—88, mandarin 90—120 fillér kg-ként.

— **Felakasztotta magát és meghalt egy fogorvos.** *Steinbach Andor* ismert jómódu fogorvos két nappal ezelőtt a Nádor-utca 15. számu házban levő lakásáról *Révész Margit* Remete-utca 18. szám alatti szanatóriumába költözött, hogy ott ápolják. A 41 éves fogorvos *gyomorbajról, bélbántalmakról panaszkodott.* Orvosi kezelés alá fogták és egyáltalán nem sejtették a szanatóriumban, hogy öngyilkossági gondolatokkal foglalkozik. Kedden délelőtt nem jelentkezett, de nem zavarták, mert azt hitték, hogy pihen. Délben derült ki, hogy öngyilkos lett: *szobájában felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már meghalt.* Bucsulevelet nem találtak és tettének okát hozzátartozói sem tudják. Steinbach Andor a főváros orvostársadalmának ismert tagja volt. Öngyilkossága megdöbbenést és részvétet keltett.

— **Értesités.** A most befejezett sorsjátékban a legnagyobb főnyereményt, 300.000 pengőt, ismét Török A. és Társa Bankház R. T. (Budapest, IV., Szervita-tér 3.) szerencsés vevői nyerték. Vasárnapi lapunkhoz a Török Bankház sorsjegyvásárlás céljából szines kartonlapon felhivást mellékelt. Ajánljuk t. olvasóinknak, hogy a rendelést a Török Bankháznak mielőbb beküldjék, mert Török sorsjegyeit az elért nyeremények folytán nagyon keresik. Eredeti sorsjegyek postautalványon, levélben vagy levelezőlapon is rendelhetők. Árak: Egész 28.—, Fél 14.—, Negyed 7.—, Nyolcad 3.50 pengő.

A bátyja levele

Irta Pierre Bonneville

Amikor Dora elérkezett a lakásához, elnémult a lépések zaja, amely idáig kisérte. A kis családi házban Dora anyja halála óta egyedül lakott a város villanegyedének szélén, csendes, elhagyott vidéken. Nem volt félénk lány, különben nyugtalanitotta volna a konok kiséret. Egyik utcasarkon futólagos pillantást vetett hátra és megállapitotta, hogy magas, szélesvállu, jólöltözött férfi szegődött a nyomába. A kisvárosban aszfaltbetyárokat még hirből sem ismertek és ez az őt nyomon követő idegen nem is tett kisérletet arra, hogy megszólitsa, mindig legalább tiz lépésnyi távolságban maradt mögötte és amikor Dora most a háza kapuja előtt megállt, hirtelen visszafordult és eltünt a szomszéd utcában.

Dora a lakásába belépve, letette felső kabátját, kalapját és kiment a konyhába, hogy egyszerü vacsoráját megfőzze. Pár perc mulva a burgonya sistergett a serpenyőben. Ekkor megszólalt a kis kapu csengője, Dora kiment és kinyitotta a kaput. Ott állt az a férfi, aki a főtértől idáig követte és kalapját udvariasan megemelve kérdezte:

— Kérem, itt lakik Wheeler Dora kisasszony?

Dora azt felelhette volna, hogy a kapufélfán levő réztábláról is olvashatta a nevét, de ezt nem tette, hanem bólintott. Az idegen nem várta be, hogy Dora felszólitsa erre, hanem már be is lépett a kapun.

— Peterson Willam vagyok — mondta —, ma délben érkeztem a városba. A fivére ajánlólevelet adott át Miss Dora számára.

Ezzel elkezdett a felöltője zsebében kutatni, elővett egy levelet és átnyujtotta a lánynak, aki ránézett a boritékra és gunyosan mosolyogva visszaadta:

— A levél *„Albert"* névre szól, én pedig nem vagyok Albert — mondta és élesen szembenézett az idegennel

— Ó... tévedésből más levelet vettem elő — felelte az idegen, de egyáltalában nem jött zavarba, hanem előszedett a zsebéből egy csomó levelet, kutatott köztük, aztán igy szólt:

— Ugy látszik, az utiköpenyemben hagytam, a szállodában. De tudom a tartalmát, ha megengedi, elmondom élőszóval.

— Tessék, de talán bejönne — felelte Dora és bevezette az idegent a fogadószobába, ahol az, ujra nem várva be, hogy erre felszólitsák, levetette a felöltőjét és leült egy karosszékbe.

Mindezt olyan ellenmodást kizáró határozottsággal, de közben kedélyesen mosolyogva tette, hogy Dora nem ellenezhette. Az idegen kellemes arcu, férfiasan szép, szélesvállu, ápolt külsejü férfi volt, aki reá egyébként nem tett rossz benyomást, bár a viselkedését különösnek tartotta.

— De nem akarnám zavarni... talán vendégeket vár... — jegyezte meg az idegen.

— Senkit se várok, egyedül vagyok — felelte Dora.

Az idegen körüljártatta tekintetét az izlésesen berendezett szobában. Fiatalos, egészséges arca és mosolygó, acélszürke szeme nem tett olyan benyomást, mintha valami gonosztevő volna.

— Nem fél igy egyedül? — kérdezte.

— Kitől féljek? — felelte Dora. — Semmim sincs, ami a tolvajokat izgathatná és különben sem vagyok félénk természetü.

Egy-két percig hallgattak. Az idegen elővette a cigarettatárcáját, megkinálta a lányt, aki rágyujtott, azután igy folytatta:

— Hosszu utról érkeztem vissza Angliába és az a tervem, hogy a városban letelepszem. Egy londoni gépgyár képviselője vagyok. Különböző kisebb ipari és háztartási gépek eladásával akarok itt foglalkozni és a bátyja azért adott ajánlólevelet, mert szükségem van valakinek az utbaigazitására, aki a helyi viszonyokat ismeri. Ezt irta meg a bátyja levelében és hangsulyozta, hogy régi barátja vagyok.

Dora bólintott és igy szólt:

— Szivesen leszek segitségére — majd hozzátette — talán megkinálhatom egy csésze kávéval?

Az idegen köszönettel fogadta ezt és amikor Dora néhány perccel később a konyhából behozta a kávét, élvezettel itta meg és igy szólt:

— Milyen kedves, kellemes az otthona, Miss Dora. Ugy belefáradtam az örökös vendéglői és szállodai életbe, hogy ilyen otthon után vágyom. De ezt a vágyat nem olyan könnyü megvalósitani, ha az ember folyton kóborol. Látja, még nem találkoztam eddig olyan nővel, aki a feleségről alkotott eszményemnek megfelelt volna.

— Vajjon nem magában kell-e a hibát keresnie? — jegyezte meg Dora mosolyogva és felnézett a kézimunkáról, amit közben a kezébe vett.

— Lehetséges... Sohasem biztam a hirtelen támadt szerelem tartósságában. Pedig kezdem hinni, hogy ezzel hibát követtem el. Miért ne lehetne igazi az a szerelem, amelyet az ember első látásra érez?

Dora nem felelt, csak fürgén folytatta a kézimunkáját. Az idegen egy percig hallgatott, azután igy folytatta:

—... és az is előfordulhat, hogy a férfi első látásra halálosan beleszeret egy nőbe, de a nő nem viszonozza a szerelmét.

— Ilyen esete is volt már? — kérdezte Dora és mosolyogva szembenézett a férfival, aki halkan, de tisztán érthetően ezt felelte:

— Most van ilyen esetem, mert én az első pillanatban, amikor megláttam, beleszerettem magába és magának valószinüleg teljesen közömbös vagyok.

Dora nyugodtan viszonozta a férfi tekintetét és igy szólt:

— Ez bizonyára csak példálódzás, mert nem akarom azt hinni, hogy tizperces ismeretség után komolyan szerelmet vall nekem.

A férfi jólápolt körmeit nézegette, miközben ezt felelte:

— Eddig ilyesmi valóban nem történt velem, de... mégis... mit felelne erre?

Dora lenézett a munkájára és hallgatott, mire a férfi határozott mozdulattal kivette a kezéből a himzést és igy szólt:

— És ugyanis valóban halálosan szerelmes vagyok magába.

Dora arcán szomoru mosoly villant át. Felállt és igy felelt:

— Bocsásson meg, nagyon fáradt vagyok... ilyenkor már pihenni szoktam. Ha folytatni akarja a beszélgetést, talán jöjjön el holnap ujra.

— Elnézését kérem, ha visszaéltem a vendégszeretetével — felelte az idegen és udvariasan meghajtotta magát.

— Nem élt vissza a vendégszeretetemmel — mondta a lány és kikisérte az idegent, aki a kapunál megállt és igy szólt:

— Én...

— Maga — szakitotta félbe a lány — a legvakmerőbb ember, akivel valaha találkoztam, hogy a bátyám levelének a meséjével mert beállitani. Most már elárulhatom, hogy sohase volt bátyám. De szerencséje volt, mert olyan végtelenül elhagyatottnak éreztem magam, hogy belementem a hazugságba, csakhogy beszélhessek valakivel. Most pedig mehet...

A férfi arca lángvörös lett. Szinte alázatosan mosolyogva kérdezte:

— De megengedi, hogy holnap eljöjjek?

— Ha érdemesnek tartja... — felelte Dora lehelletszerüen, halkan és becsukta a kaput.

— **Ünnepi gyászistentisztelet a Szent István-bazilikában.** Sztojka Sándor, a ruszinok küldöttsége élén Budapesten tartózkodó munkácsi görögkatolikus püspök kedden délután a Szent István-bazilikában ünnepélyes gyászistentiszteletet mutatott be a Magyarország védelmében elesett magyar és ruszin hősökért. A nagy papi segédlettel ószláv nyelven megtartott gyászistentiszteletet a Verhovina énekkar kisérte. *Sztojka Sándor* az istentisztelet során szentbeszédet mondott. Elmondotta, hogy a gyászistentiszteletet azoknak a magyar és ruszin hősöknek a lelkiüdvéért mutatták be, akik Rákóczi szabadságharcában és az 1848-as szabadságharcban áldozták fel életüket a közös hazáért. Imádkoztak továbbá azokért, akik nem is oly régen szemeink előtt haltak hősi halált Munkácson a haza szent határai védelmében és annak a görögkatolikus papnak a lelkiüdvéért, akinek ellenséges hordák puskatussal oltották ki életét. A ruszinok küldöttsége imádkozott azért, hogy a jó Isten legyen kegyelmes testvéreik iránt és engedje meg, hogy minél hamarább visszatérhessenek mindanynyian édesanyjukhoz, Magyarországhoz.

— **Kassa környékének legszebb kirándulóhelyei visszakerültek az anyaországhoz.** Kassáról jelentik: A határmegállapitás során a kassakörnyéki hegyek legszebb kirándulóhelyei visszakerültek az anyaországhoz. Visszakerült az 1248 méter magas *Kojsói*-havas oldalán lévő *Erika* menedékház is, amely egyik legszebb gyöngyszeme a vidék kirándulóhelyeinek. A *Magyar Kárpát-Egyesület* kassai osztálya a visszakerült menedékház birtokbavétele alkalmával külön ünnepséget rendez.

CICA AZ EGÉRFOGÓBAN

(Gáspár Antal rajza.)

A CSEH OROSZLÁN: Ez hát aztán fogas kérdés. Legalább megvolnának a hamis fogaim . . .

— **Serédi Jusztinián hercegprimás Rómából visszautazott Budapestre.** Rómából jelentik: *Serédi Jusztinián* hercegprimás kedden reggel Rómából visszautazott Budapestre. Kiséretében volt dr. *Hartmann Miklós* pápai kamarás és dr. *Esti Miklós* szolgálattevő világi kamarás. A hercegprimás bucsuztatására megjelent a pályaudvaron báró *Apor Gábor* szentszéki magyar követ, *Luttor Ferenc* kánonjogi tanácsos és báró *Thierry* követségi titkár társaságában. Báró *Villani Frigyes* quirinali magyar követtel az élén ott voltak a quirinali magyar követség tagjai, továbbá *Stotzinger* bencés főapátprimás, vitéz *Farkas Ferenc* vezérkari ezredes, *Koltay-Kastner Jenő* egyetemi tanár, továbbá a római magyar papság és a magyar kolónia igen sok tagja. A hercegprimást, aki a magyar államvasutak által rendelkezésére bocsátott szalonkocsiban foglalt helyet, a vonat elindulásakor a jelenlevők melegen ünnepelték.

— **Elhalasztották az ujságirók szabadságlakomáját.** A határon lezajlott események folytán *R. Vozáry Aladárnak*, Munkács város képviselőjének kedden délután sürgősen haza kellett térnie Munkácsra, igy az ujságirók március 15-én délre tervezett szabadságlakomáját elhalasztották. Az idő rövidsége folytán csak ezúton tudja a Magyar Ujságirók Egyesülete a váratlan elhalasztásról vendégeit értesiteni.

— **Pestszentlőrinc közönsége hazahozatja a munkácsi harcoknál elesett Szarka István karpaszományos tűzmester holttestét.** Szarka István karpaszományos tűzmester az emlékezetes munkácsi közelharc során hősi halált halt. A karpaszományos tűzmester holttestét most Pestszentlőrinc megyei város közönsége hazahozatja és hazafias ünnepség keretében örök nyugalomra helyezteti. A gyászünnepség vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Hősök terén.

— **Házasság.** Dr. *Várady Miklós* belügyminiszteri osztálytanácsos és felesége, *Tóth Irén* leányát, *Mártát* eljegyezte *Vukovits Gáspár* ny. százados és felesége, *Dely Ilona* nevelt fia — néhai *Szabó András* földbirtokos és néhai felesége, *Dely Mária* fia —, dr. *Szabó Albert* tanársegéd és földbirtokos.

Klier Magdolna és ifj. *Hengel István* ma, f. hó 15-én d. u. fél 7 órakor tartják esküvőjüket a Szondy-utcai Szent Család róm. katolikus templomban.

Mikus Dóra Valéria és *Lengyel István* Budapesten eljegyezték egymást.

Gáspár Mary és *Kappéter István* március hó 11-én házasságot kötöttek.

Lindner Mária és *Jólesz Ferenc* házasságot kötöttek.

Szirmai Györgyike orvosjelölt (Budapest—Prága), J. U. dr. *Bondi Gerhard* (Prága) házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Dick Ervin és *Schwarz Éva* f. hó 8-án Malackán házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Csehország határai

Földrajzból ismét nem készültél . . .
— Feddte a tanár a diákot —
Pardon, tanár ur, — szólt a gyerek —
Nem olvastam még ma ujságot . . .

(Hesz)

— **Hirtelen halál.** Andréka József 62 éves állástalan fűtőt kedden hajnalban eszméletlenül találták a Conti-utca gyalogjáróján. A rendőr a járókelők segitségével bevitte a VIII. kerületi kapitányságra, de az odahivott mentők már nem segithettek rajta, *meghalt*. A törvényszéki orvostani intézetben felboncolják, hogy halálának okát megállapitsák.

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma tiz előadás — Holnap Utolsó tánc — Vasárnap Makrancos hölgy

A mai szerdai ünnepen *nyolc esti és két délutáni* előadás várja a közönséget. A műsor disze a *Bánk bán* parádés előadása, amelyhez *minden jegyünk elfogyott.*

És van ma egy érdekes felujitás is — a *Városi Szinházban* a legszebb *Strauss-operettnek*, a *Cigánybárónak* felujitása. Holnap ugyanitt *a jávai tánccsoport* első estje. A csütörtöki műsor szenzációja természetesen az

Utolsó tánc előadása,

melyre már csak kevés jegyünk van. Szombaton *öt előadás — köztük Gellért Lajos zeneakadémiai estje.* Vasárnap — *tizennégy.*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betűkkel emeljük ki.

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—123—93—94—95). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1—352—96). — József-körut 20. (Tel.: 1—243—71). — Krisztina-körut 133. (T. 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (Tel.: 2—695—95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1—529—25).

SZINHÁZAK		OPERAHÁZ (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	KAMARA (4, 8)	ROYAL (4, ½9)	ANDRÁSSY (½4, 8)	PESTI (4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	VÁROSI (4, 8)
Szer.	d. u.	—	—	**Havasi naps.**	Erzsébet	—	—	**Bubus**	—	—	—
	este	Cremonai. Pozs.	Bánk bán	**Grófkisassz. C.**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	—	**Földindulás**	**Cigánybáró**
Csütörtök.		Falstaff B. 19.	Ludas M. XII. 13.	**Havasi naps.**	**Erzsébet**	**Utolsó tánc**	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	—	**Földindulás**	**Java-Ball**
Péntek . .		Hoffmann C. 19.	Ludas M. VI. 13.	**Grófkisassz. L.**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	—	**Földindulás**	**Java-Ball**
Szombat .		Parsifal D 19 (½7	Makrancos I. 14.	**Havasi naps.**	Erzsébet	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	Az Angol Bank	Földindulás	**Java-Ball**
Vas.	d. u.	**Pesti. Poloveci**	Amphitryon	**Francia szobal.**	Erzsébet	**Hajnalb. délben**	**Egy bolond**	**Bubus**	—	Földindulás	**Katinka**
	este	A végzet hat. B 3	**Makr. VIII. 14**	**Grófkisasszony**	**Erzsébet**	Utolsó tánc	**Egy bolond**	**Mondj igazat!**	Az Angol Bank	**Földindulás**	**Katinka**

Terézköruti (½5, 9). Naponta: Elő az okmányokkal! (A Pódium vendégjátéka.) — **Komédia** (½5, ½9). Naponta: Esti átképzés. — Szerda délután és este, csütörtök, péntek: **akcióban.** — **Zeneakadémia.** Szombat: **Gellért Lajos szinművész előadóestje** (½9).

SZINHÁZAK MŰSORA

SZERDA, MÁRCIUS 15.

Operaház. A cremonai hegedűs. Hubay 2 képes dalműve (Losonczy, Sárdy, Kálmán, Tamás I., Szomolányi) — Pozsonyi majális. Rajter Lajos, Fóthy János 1 képes táncjátéka (Bordy B., Harangozó, Kőszegi, Mátrai I., Brada, Zsedényi) (½8). — **Nemzeti.** Bánk bán. Katona József 5 fv. szomorujátéka (Tőkés A., Kiss, Mátray E., Forgács, Ungvári, Bartos, Kürti, Timár) (½8). — **Vig.** Havasi napsütés. Hunyady Sándor 3 képes szinjátéka (Muráti L., Makay M., Ajtay, Ráday, Tolnay K., Vértess, Ladomerszky M.) (½4). — Grófkisasszony. Harsányi Zsolt 3 fv. vigjátéka (Tolnay K., Vizvári M., Perényi, Ajtay, Vértess, Erdélyi E., Kőmives, Egri, Berczy, Bihary, Peti, Boross) (C. bérl.) (8). — **Magyar.** Erzsébet. Szilágyi László, Huszka Jenő 3 fv. daljátéka (Lázár M., Fejes T., Zimonyi M., Földényi, Szilassy, ifj. Latabár Á., Szakáts, Somogyi N.) (½4 és 8). — **Kamara.** Utolsó tánc. Herczeg Ferenc 4 fv. szinjátéka (Bajor G., Pethő, Szabó M., Rajnai, Ungvári, Tassi, Pethes) (8). — **Royal.** Egy bolond százat csinál. Szüle Mihály, Walter László 3 fv. zenés bolondsága (Kertész D., Latabár K., id. Latabár Á., Lantos I., Libertini E., Berky, Major) (½9). — **Andrássy.** Bubus. Vaszary Gábor, Losonczy Dezső 3 fv. zenés bohózata (Haraszthy M., Kiss M., Bilicsi, Hajmássy, Szász I.) (½4). — Mondj igazat! Vaszary János 3 fv. komédiája (Törzs, Sennyei V., Kiss M., Bilicsi, Z. Molnár, Hajmássy, Haraszthy M., Földényi, Pártos) (8). — **Pesti.** Nincs előadás. — **Belvárosi.** Földindulás. Kodolányi János 3 fv. szinműve (Páger, Vaszary P., Eszenyi O., Mihályfi, Boray, Szende M., Egyed I., Bacsányi P.) (8). — **Városi.** Cigánybáró. Strauss J. operettje (Zoltán I., Barabás S., Rácz T., Sziklai Sz., Nagy, Fodor, Solthy, Pataki, Galetta) (8). — **Terézköruti.** Elő az okmányokkal! (A Pódium vendégjátéka). (½5 és 9). — **Komédia.** Esti átképzés (½5 és ½9).

MOZIK MŰSORA

Átrium Filmszinház II., Margit-krt. 55. T. 153—034, 154—024). **Vadrózsa.** Fősz.: Dayka Margit, Vizváry Mariska, Pethes. Magyar és amerikai híradók. Előad. kezd. ¼6, ½8, ½10; szomb., vas., ünnep: ¼4, ¼6, ½8, ½10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. Tel. 111—140. **Éjféli tangó.** Fősz.: Pola Negri. Híradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10. Szomb., vas. és ünnepnap ¾4-kor is.

Corso, IV., Váci-u. 8. Tel. 18—28—18. Préjean, Stroheim, Jouvet: **Alibi** (Detektivregény). Híradók. Előadások: szombat, vasár- és ünnepnap ½4, ½6, ½8, ½10; a többi napon: ½6, ½8, ½10. — Csütörtöktől Biró Lajos vigjátéka: **A válóperes lány.** Főszereplő: Merle Oberon.

Décsi Filmszinház, VI., Teréz-krt. 28. T. 125—925, 121—345. **Vadrózsa** (Dayka M., Lehotay). Híradók. Előadások: 6, 8, 10; szomb., vas., ünnep 4, 6, 8, 10.

Fórum, Kossuth Lajos-utca 18. T. 189—543; 189—707. **Engadini kaland.** Főszereplő: Luis Trenker. Előadások: ½6, ½8, ¾10; szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6, ¾8, 10.

Kamara mozgó. Tel. 144—027. **Vadrózsa.** Előadások: 6, 8, 10; szomb., vasár- és ünnepnap 4 órakor is.

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **Ködös utak.** Fősz.: Jean Gabin, Michéle Morgan, Michel Simon. Híradók. Előadások: 4, 6, 8, 10; szomb., vas. és ünnepnap: 2, 4, 6, 8, 10. Az első előadás mérsékelt. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: **Az ember néha téved.** Félhelyárakkal.

Rádius Filmszinház, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098, 129—364. 12-ik hétre prolongálva! **Hófehérke és a hét törpe.** — **Zenélő tündérek.** Amerikai és magyar híradók. Előadások ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünnep ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.

Royal Apolló. Tel. 141—902, 342—946 **A nagy keringő** (Luise Rainer, Miliza Korjus, Fernand Graveyl). Előadások ½6, ½8, ¾10; szom., vas., ü.: 4, 6, 8, 10.

Savoy, Üllői-ut 2. Tel. 140—040. **Francia szobalány** (Ray Milland). — **Hajrá, a nők után** (Popeye). — **Két kicsi csacsi** (trükkfilm). Előadások ½4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is. Az első előadás félhelyárakkal. — Szerdán d. e. ½11-kor: **Farsangi álom** (Sweatheart). Alice Faye.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **Szajnaparti szerelem.** Rendező Duvivier. Vivian Romanc, Jean Galin. Világhíradók. Előadások: ¼6, ¼8, ¾10; szomb., v. és ü. 2-kor is.

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—046. Utolsó hétre prolongálva! **Bors István** (Páger Antal, Tolnay Klári). Magyar és Fox világhíradók. Előadások 5, ¼8, ½10; szombat, vasárnap és ünnepnap: ¾3, 5, ¼8, ½10. Vas. d. e. 11-kor: dr. Benda Jenő előadása: **Ruszinszkó tragédiája.**

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Egy mozgalmas éjszaka. Kisérő műsor (½2, ½4, ½6, ½8, ½10. D. e. 11: Zöld fény). **Alkotás.** Négy nővér. Kisérő műsor (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** 12 szék. Kisérő műsor (¼2, ¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** Rozmaring (Jobb t.: 2, 4, 6, 8, 10; bal t.: 3, 5, 7, 9). **Budai Apolló.** Rozmaring. 100 kutya egy sorban (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Capitol.** Szerelmes századok. Végig a Champs Elysées (Sacha Guitry) ½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** János vitéz. Híradó (2, 4, 6, 8, 10). **Homeros** (Hermina-ut 7. Tel. 236—178. Kivándorlók (Don Ameche, Arlen Whelean). Fantom trubadur (½2-től folyt; hétk. ¾5, 7, ½10). **Józsefvárosi.** Rozmaring (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Francia szobalány (2, 4, 6, 8, 10). **Nyugat.** Rozmaring. A halál lovasai (2, 4, 6, 8, 10). **Odeon.** Rozmaring. Madárszerelem (½2, ½4 ½6, ½8, ½10). **Orient.** Leányvári boszorkány. Magyar őstehetség (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Otthon.** Kék róka (¼2, ¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Rozmaring. Veszedelmes kirándulás (10, 12, 2, 4, 6, 8, 10). **Simplon.** János vitéz. Fényes kisérő műsor (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Studió.** 7-ik hétre prolongálva! Alexander's Ragtime Band (Alice Faye, Tyrone, Power). Híradó (Naponta 11, 2, 4, 6, 8, 10). Hétk. első 2, vas. és ü. első 2 előadás félhelyárakkal. **Tiszti Kaszinó zártkörű filmszinháza.** Márc. 15-én: Magyar feltámadás. 16. és 19-én: Marco Polo kalandjai. 21. és 22-én: Süt a nap (½6, ¾7, 9). **Tivoli.** Rozmaring. Scrapi urfi kalandjai (¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10). **Turán.** Kivándorlók. Telivér primadonnák. Híradó (2, 4, 6, 8, 10). V. d. e. 11: Walewska grófnő (Greta Garbo).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. szerdai műsora. 8 Szózat, majd nemzeti dal. 8.10 Lemezek. 8.45 Hirek. 9 Ref. istentisztelet. 10 Egyházi ének és szt. beszéd. 11 Ev. istentisztelet. 12.20 Időjelzés, időjárás, vizállás. 12.30 Cigányzene. 1.40 Lemezek. 2.45 Gyermekversek. 3 Honvédzenekar. 4.10 Előadás. 4.40 Zenekari hangv., közben 5 Hirek szlovák és ruszin nyelven. 6 A magyar vers története. 6.30 Előadás cigányzenével. 7.30 Sport. 7.40 Harsányi Zsolt: A zenélő óra c. szinműve. Kb. 9.40 Hirek, időjárás. 10 Operaházi zenekar. 11 Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. 11.20 Cigányzene. 12.05 Hirek. — **Budapest II. műsora.** 11.15 Ujpesti Dalkör. 6.30 Előadás. 7 Lemezek. 8 Hirek. 8.20 Szalonzene.

SZINHÁZ ÉS ZENE

A „Falstaff“ felujitása

Operaházunk ismét alkalmat ad rá, hogy elmondhassuk: ez az intézmény nemzeti kulturánk fölbecsülhetetlen értéke. Komoly munka hajléka, nemes művészélmények forrása. Közönségét megajándékozta Verdi utolsó alkotásának, egyetlen vigoperájának tökéletesen sikerült felujitásával. Sokat lehetne beszélni arról, hogy egy mű helyes megitélése mennyiben függ a „tálalástól“. A tizenkét év előtti bemutató nagyon szép művészi siker volt, de nem tudott egycsapásra tömegeket hóditani. Nem volt eléggé meggyőző ahhoz, hogy a korábbi Verdi-operák elfogult élvezői előtt föltárja a „Falstaff“ kivételes jelentőségét Verdi és az operairodalom nagy alkotásai közt. A remekmű stilusához nyilván magának a szinháznak is hozzá kellett érlelődnie. Közben Failoni, akinek ez a stilus a kisujjában van, átmenetileg kézbe vette ugyan az együttest, de intencióit teljes mértékben csak most érvényesithette, amikor két évi szüneteltetés után, gyökeres áttanulásra és átrendezésre kerülhetett a sor. Láthatóan lelkes öröme telt a munkában és most az elragadtatott hallgatósággal együtt örülhet a gyönyörü eredménynek. Meg kell hajolni karmesteri zsenialitása előtt, amely végre méltó zenei keretet ad a magyar Falstaff-előadásnak, megtölti tüzes ihlettel, parázsló elevenséggel.

A majdnem teljesen kicserélődött együttes uj szinpadi beállitását *Márkus László* igazgató, Falstaff első rendezője, most kitünő munkatársára, *Rékai Andrásra* bizta. Rékai, hiven a Verdi-zene szelleméhez, tiszta vonalvezetésre, a helyzetek, a jellemek, a cselekmény-fordulatok és a helyszini hangulatok egybefüggésének, benső logikájának zavartalan éreztetésére törekedett teljes sikerrel. Szinpada csupa mozgalmasság, holott nem történik rajta egyetlen fölösleges mozdulat. A hibátlan és előkelő ökonomiával vezetett játék középpontjában *Palló Imre* immár klasszikussá érlelődött, remek Falstaff-alakitása terpeszkedik. Pompásan testesiti meg azt a mély emberi humort, amely csak az agg Verdi és az örök Shakespeare találkozásából születhetett meg. Mellette a régi együttesből csak *Szügyi* és *Komáromi* ízes lókötőfigurái maradtak meg. Az ujak közül *Hámori Imre* tünik fel, hangjához és egyéniségéhez pompásan illik az őrülésig féltékeny nyárspolgár Ford szerepe. A „windsori víg nők“ élén, mint Alisz, a nőiesség, a tehetség és szellem finom fölényével tündököl *Dobay Livia*. „Meg“ kis szerepéből bájos karakterfigurát csinál *Szilvássy Margit*. Quickly szomszédasszony jeleneteit igazi komikai vénával, tapsos sikerrel játssza meg *Gere Lola*. A szerelmes ifju párt a hang és megjelenés teljes illuziójával ruházza fel *Tamás Ilonka* és *Sárdi János* kettőse. Chaplini figura *Laurisin Lajos* Cajus doktora.

A Falstaff-repriz nagy és értékes gazdagodása Operházunk műsorának. **Iv.**

* **Francescatti hegedüestje.** Lino Francescatti, akiről sok szép hangversenye után elmondhatjuk, hogy a budapesti közönség egyik kedvence, hegedüestet rendezett kedden a Vigadó zsufolásig telt nagytermében. Francescatti a virtuóz tipusu hegedüsök közül való. Nagyszerüen ért hozzá, hogy alig egy-két frázissal hegedüje édes, könnyü, varázsos csengésü bűvkörébe vonja hallgatója figyelmét. Vonója megnyugtató biztonsággal, felemelő nyugalommal, harmonikus tisztasággal kelti életre a holt kottafejeket — néha szinte éteri zengése van hegedüjének. És ha nekivaló feladatra talál, ha tökéletes érvényre tudja juttatni dologbeli tudását, technikai felkészültségét, játékának hatása elragadó, sőt egyenesen bóditó. Keddi hangversenyén, különösen *Tartini* d-moll hegedüversenye két szélső tételének egészséges lendülete és életrevalósága nyujtott zenei élvezetet, ezenkivül kisebb *Paganini-*, *Ravel-* és *De Falla*-darabokban csillogtatta meg pompás képességeit.

* **Főpróba a Nemzeti Szinházban.** Március 18-án, szombaton este fél 8 órakor mutatja be a Nemzeti Szinház Shakespeare *„A makrancos hölgy“* cimü vigjátékát *Harsányi Zsolt* uj forditásában. A darab főpróbája március 17-én, pénteken délelőtt fél 11 órakor lesz.

* **Ünnepi emlékest.** A Népművelési Bizottság szerdán délután öt órakor ünnepi emlékestet rendez a Zeneakadémia nagytermében. Az ünnepi beszédet *Szabó Lőrinc* mondja. Közreműködik *Basilides Mária, R. Simonffy Margot, Kiss Ferenc, Albert Ferenc* és a *Cecilia*-kórus *Péter József* vezényletével. Zongorán kisér: *Halmy Ferenc*, orgonál: *Gergely Ferenc.*

* **Mécs László a Belvárosi Szinházban.** Ma, Március Idusán a *Belvárosi Szinház* igazgatósága a *Földindulás* előadását külön is ünnepélyessé teszi; és pedig azzal, hogy felkérésére az előadás kezdete előtt *Mécs László*, a kiváló költő elszavalja *Parasztok* cimü versét.

* **Előadóest.** A Magyar Irók, Művészek és Műpártolók Egyesülete a *Magyar Filmotthonban Erdélyi Árpád* elnöklésével előadóestet rendezett. A műsor keretében a finn költészet legujabb forditásait mutatták be, majd dr. *Erdős László* olvasta fel tanulmányát a *Hamlet* problémáról. *Halas Endre* a vallás és kultura kapcsolatairól tartott felolvasást, *Reh-Caliga Szigfrid* és *Márkus Aladár* műveiből *Irvin-Róth Erzsébet* mutatott be néhányat. Végül *Stark Nóra* szavalt finn költeményeket.

* **A „Nagyidai cigányok“ az Operaházban.** Rékai Nándornak a közelmultban bemutatott vig dalműve március 23-án, amikor az egyik főszereplő, *Rösler Endre* már visszatért külföldi utjáról, kerülhet ujra előadásra. Fellépnek: *Palló Imre, Komáromi Pál, Tamás Ilona, Rösler Endre, Fekete Pál, Gere Lola, Maleczky Oszkár.* Vezényel *Rubányi Vilmos.* Népművelési előadás, jegyek nem válthatók.

* **Az „Egy bolond százat csinál“ második közvetitése.** A rádió ismét kapcsolja a Royal Szinház nagysikerü operettjét és pedig március 21-én, a premier teljes szereposztásában.

MOZI

A lázadó hős

Omnia

A nagy, romantikus történelmi filmek, kivált a Robin Hood sikere inspirálhatta ennek az alkotásnak a szerzőit, hogy rokon mesét varázsoljanak a vászonra. Itt is egy hazáját, szabadságát szerető elnyomott nép küzdelme az események fő mozgató ereje. A skótok kétszáz év előtti szabadságharcának hőse, Alan Breck áll az események középpontjában. Ezer veszéllyel kell szembeszállnia, ezer kalandon kell átverekednie magát. A bitófa alól lép fel a kormányzói palota erkélyére, hogy békét hirdessen népének, hogy megegyezzék a királlyal. Kivivja Skóciának a jövő békés boldogulását és a saját maga boldogságát is egy derék skót leány oldalán. Mindebben hűséges segitőtársa, sőt életmentője is egy kis fiu, egy hős kis lord, aki szintén eléri célját: visszaszerzi ősi birtokát. A lázadó hős lebilincselően érdekes film, sok látványos, mozgalmas epizóddal, lélekzetet elállitó, regényes helyzettel, gyönyörü felvételekkel és kielégitő jó véggel. A három főszereplő *W. Baxter*, a hős, *A. Whelan*, a hősnő és *Freddie Bartholomew*, a kis lord *Balfour*, egyaránt kitünő. A kis lord elragadó. A rendezés elsőrangu.

Ettől a filmtől, mely nivóban megközeliti a Robin Hoodot, sikert lehet várni. **(Szó)**

Engadini kaland

Fórum

Végre egy olyan sí-film, amely mindenkit bőségesen kielégit, — a moziközönség sí-sportoló részét éppugy, mint azokat, akik a filmtől nemcsak sportot, hanem ... filmet is várnak. Az eddigiek ugyanis inkább az előbbieket részesitették előnyben, mint az utóbbiakat. Dehát, ez előtt az *Engadini kaland* előtt, le a kalappal! A téli magashegység világát, a sí-sportot, a hegymászást csak eszköznek használja fel, hogy egy alapjában véve eléggé egyszerü kis szerelmi történetet az elképzelhető legérdekesebben, legizgalmasabban mondhasson el, remek sí-mutatványokkal, egy lélekzetállitó vakmerőségü hegymászással a gleccsereken át és végül egy olyan sí-bravurral, amely szinte káprázatos: a téli sporthely szerelmes sí-mestere sí-talpakon veszi üldözőbe az express-vonatot, amelyen féltékeny menyasszonya megszökött tőle. Ez a mutatvány, még akkor is, ha nem előznék meg a gleccserkirándulás izgalmas jelenetei, a lavinaomlás kitünő képe, a legszebb téli tájfelvételek, egymagában elég volna, hogy a sí-rajongókat éppugy kielégitse a film, mint a mozi-rajongókat. *Louis Trenker* játssza, sportolja, rendezi végig a filmet, Louis Trenker, aki szinésznek, sí-bajnoknak, turistának, rendezőnek egyformán tökéletes és aki mellett nem fontos a többi gyengécske szereplő, kivéve a hegyóriásokat, mint egyenrangu főszereplőket. **(—y)**

SPORT

A labdarugók „B"-bajnoksága

A „B"-bajnokságban a nyugati csoport élén a szombathelyi Haladás változatlanul hat pontos előnnyel vezet Sopron, Lampart, Tokod és a győri ETO előtt, közülök Tokod megosztozott a pontokon, a Lampart és az ETO nehezen jutott győzelemhez, amelyet Sopron Budapesten is megszerzett a Beszkárt-tal szemben. *A keleti csoportban* most már hármas holtverseny van az elsőségért. Az FTC ugyanis pontot rabolt a csepeli „WM"-től, amelyet igy Diósgyőr és a Törekvés is behozott, de felzárkózott a tiz gólt lőtt salgótarjáni BTC is.

A főbb eredmények: Haladás—Alba Regia 4 : 0, Sopron—Beszkárt 5 : 3, Lampart—Vasas 2 : 1, Tokod—Postás 2 : 2 (félbeszakadt), ETO—UTE 2 : 1, *FTC—„WM" 1 : 1, Diósgyőr—SzAK 3 : 1, Törekvés—Csepeli Move 4 : 1 és S. BTC—Váci Remény 10 : 1.

Sorrend keleten: „WM", Diósgyőr és Törekvés 23, S. BTC 22, FTC 21 p, nyugaton Haladás 23, Sopron 22, Lampart 21, Tokod és ETO 17 p stb.

Sporthirek

A magyar labdarugóválogatott kedden Párisba érkezett. A csütörtöki mérkőzésen, amelynek szinhelye a Parc des Princes-pálya, a francia együttes összeállitása: *Llense — Vandooren, Mattler — Bourbotte, Jordan, Diagne — Aston, Heisserer, Courtois, Ben Barek, Veinante.*

Kispest szerdán nemzeti bajnoki labdarugómérkőzésnek lesz a szinhelye. *Kispestnek* a délután félnégy órakor kezdődő mérkőzésen a debreceni *Bocskai* lesz az ellenfele.

A Postás SE negyvenéves fennállása alkalmából Szolnokon a Városi Szinházban nagysikerü tornabemutatót tartott, amelyen megjelent a városi társadalom szine-java.

A Ceglédi MOVE—TSE közgyülésén dr. Szaniszló János adóügyi tanácsnokkal töltötték be a dr. *B. Farkas Mihály* lemondásával megüresedett elnöki tisztet. Az uj elnök már hosszu évek óta önzetlen katonája a sportnak. Azután megválasztották az uj tisztikart.

Az Ujpesti Torna Egylet vasárnap rendezi meg Ujpest város birkózóbajnokságait. A versenyben résztvesz a magyar birkózógárda szine-java. A nagyszámu nevezések rendkivüli érdekességü versenyt igérnek. A viadalra remek tiszteletdijak állnak rendelkezésre.

A Győri Vivó Club közgyülésén Hennyey Gusztáv katonai állomásparancsnokot választotta meg tiszteletbeli elnökének. Az elnöki tisztséget *Pfannl Jenő* ny. alezredessel töltötték be. Alelnök *Koller Jenő* helyettes polgármester lett. Dr. *Nyári Lászlót* ügyvezető elnökének és *Meixner Mihályt* kapitánynak választották meg. A GyVC résztvesz a csornai vivóversenyen, de maga is rendez II. és III. osztályu versenyeket.

A Magyar Ökölvivó Szövetség szerdán tartja meg ökölvivóbajnoki viadalának középdöntőjét. A nemzeti ünökölvivóbajnoki viadalának középdöntőjét. A verseny este hét órakor kezdődik a Fővárosi Nagycirkuszban.

Budge már játszott Perry ellen, akit New Yorkban nyolcezer néző előtt 6 : 1, 6 : 3, 6 : 0 arányban ötven percen belül legyőzött.

Magyarország III. oszt. kardcsapatbajnokságát nagy küzdelem után az FTC együttese nyerte a Wesselényi VC és a VAC előtt. A három küzdő csapat közül az FTC 9:7 arányban győzött a Wesselényi VC ellen és ugyancsak 9:7 arányban verte a VAC csapatát is. A Wesselényi VC szintén 9:7 arányban nyert a VAC ellen.

Albrecht kir. herceg a Győri Automobil és Motor Club jubileumi közgyülésén. A Győri Automobil és Motor Club vasárnap este tartotta meg tizéves fenállása alkalmából ünnepi közgyülését, melyen megjelent *Albrecht* kir. herceg, valamint a különböző automobil egyesületek küldöttsége, továbbá Győr városának és a megyének a vezetősége is. *Pfannl Jenő* alezredes, elnöki megnyitójában üdvözölte az előkelő vendégeket, majd beszámolt az elmult tiz esztendő munkájáról. Gróf *Pálffy József*, dr. *Dobroy Lajos* és dr. *Meixner Ernő* voltak még a jubileumi közgyülés szónokai. A felszólalók hangoztatták a motorositás gazdasági, közlekedési és katonai jelentőségét. *Jelentős lépés* — mondták a szónokok —, *hogy a kormány a behozatali vámokat mérsékelte, azonban nem szabad ennél az első lépésnél megállni, hanem további olyan kormányintézkedésekre van szükség, melyek minden téren megkönnyitik a gépkocsik és motorkerékpárok beszerzését és olcsó üzemben tartását.* A díszközgyülés *Albrecht* kir. herceg ünneplésével ért véget.

A „Budapest" Sport Egyesület hölgytornászai és vivói szombaton este 7 órakor torna- és vivóbemutatót rendeznek a Vas-utcai felsőkereskedelmi iskola tornatermében dr. *Wein Dezsőné Brunner Éva* testnevelési tanár. *Schlitzer Gáspár* és *Farkas Ferenc* vivómesterek vezetésével. A rendezőség élén *Gátonyi Béla* szkfv. főszámvevő és *Jánosy Imre* állanak.

Már most kialakul az őszi labdarugóesemények sorrendje. Augusztus 27-én a magyar válogatott Varsóban szerepel, mig a „B"-csapat Budapesten játszik Hamburg ellen. Október elsején Bécsben lesz a *Budapest—Bécs* városközi mérkőzés, ugyanaznap Budapesten a két város „B"-csapatai találkoznak, végül október 21—22-én *Bukarestben* játszik a magyar labdarugóválogatott és a „B"-együttes.

LÓVERSENY

A szerdai ügetőversenyek

A szerdai ügetőprogramon tizenegy futam szerepel, de lehet, hogy csak tiz vagy kilenc versenyt bonyolitanak le. Igy is érdekes küzdelmekre van kilátás. A *Márciusi-dijban* például *Demetra, Galagonya, Ildiko, Jósnő, Csapláros, Kuno* és *U. S. A.* is az indulók között szerepel. Az *Edgar F.-dijban* pedig ismét *Orchid Lady* veszi fel a harcot magyar eredetü ellenfeleivel. Kezdenek már a Wiesner-lovak is szerepelni. *Bimbi, Gyalla, Utóda, W. Aladár, Margit* és *Sybill*, mint már régóta nyerésre kész lovak startolnak. A *Nyitravölgyi-dijban* valószinüleg a *Thymian—Dusán* befutó érvényesül. *Magnézium* mostanában nagyon ellenszenvesen viselkedik hajtójával szemben, ezért *Steinitz* mester különböző befogási módozatokkal kisérletezik vele. A részletes program:

Hatodik nap. Március 15.

I. Háromévesek versenye. 810 P. 1600 m.
1 Kist. m. **Durcás II.** 1580
2 R. Mendol **Ebredő** 1580
3 Lőrinci m. **Kianó** 1580
4 Kozma M. **Zala** 1620
5 Pam. **Pamuki Harpia** 1620
6 Hermina ist. **Angyalka** 1620
7 Pusztab. m. **Zircz** 1640
8 Kossuth L. **Eltes** 1640
Tip: **Zircz—Eltes.**

II. Edgar F. dij. 1215 P. 2000 m.
1 Kossuth L. **Valuta** 2000
2 Alfa ist. **Sirocco** 2000
3 Szmrecsányi L. **Gin** 2020
4 Molnár I. **Cäzar** 2020
5 Göcseji ist. **Lármás** 2020
6 Szentp. ist. **Ulica** 2020
7 Hungária ist. **Uly** 2020
8 Vasmegyei ist. **Doba** 2020
9 Ujt. ist. **Orchid Lady** 2040
10 Kenedi ist. **Uranos** 2040
11 Terézia ist. **Beata L.** 2040
12 Vera ist. **Décse** 2080
Tip: **Orchid Lady—(Valuta)—Ulica.**

III. Háromévesek versenye. 945 P. 1700 m.
(Kellő számu nevezés hiányában elmarad.)

IV. Kettesfogatu urkocsisverseny. 1350 P. 3200 m.
1 **Balbo—Bufelejtő** 3180
2 **Bessy L.—Paprika** 3220
3 **Bob—Zivatar D.** 3300
4 **Divat—Mámor** 3320
Tip: **Bob—Zivatar D., Divat—Mámor.**

V. Mechanikus hendikep. 810 P. 2100 m.
1 Baross ist. **Csibész** 2100
2 Terézia ist. **Alpár G.** 2100
3 Schenk Testv. **Makfilkó** 2100
4 Mattyasovszky **Bimbi** 2100
5 Iváncsics I. **Perun** 2100
6 Aranka ist. **Lutri** 2100
7 Staufer E. **Ritola** 2140
8 Reinisch J. **Napsugár** 2160
9 Domoszl. m. **Rubintom** 2160
Tip: **Bimbi—Perun.**

VI. Márciusi dij. 1350 P. 2500 m.
1 D. M. ist. **Főur** 2500
2 Fáy I. **Jósnő** 2500
3 Schönlebe **Bakafántos** 2500
4 Pusztab. m. **U. S. A.** 2500
5 Dr. Szakách **Ildikó** 2500
6 Laufer N. **Csapláros** 2520
7 Alexander ist. **Simba** 2520
8 Kenedi ist. **Demetra** 2520
9 Komáromi **Galagonya** 2540
10 Hermina ist. **Kuno** 2560
Tip: **Demetra—Galagonya.**

VII. Hendikep. 1080 P. 2100 m.
1 Bauer V. **Edömér** 2100
2 Pam. **Lord of Pamuk** 2100
3 Kenedi ist. **Ultra** 2120
4 Hermina ist. **Utóda** 2120
5 Hermina ist. **Zivatar** 2120
6 Abonyi ist. **Cserebogár** 2120
7 Wojta P. **Egyetlen** 2120
8 Alexander ist. **Lali** 2140
9 Szirmay T. **Gyalla** 2140
10 Nagybánh. m. **Csongor** 2140
11 Ifj. Fehér **Zuzmara** 2140
12 Abonyi ist. **Kelevéz** 2140
13 Baik örök. **Dundi** 2140
14 Imrem. gazd. **America** 2140
15 Mayer A. **Árvalegény** 2160
16 Tiszai m. **Bohém** 2160
17 Deutsch I. **Marina** 2180
18 Hoosz K. **Lasta** 2180
19 Giza ist. **Törzsfőnök** 2200
20 Hung. ist. **Triumpf** 2200
Tip: **Gyalla—Utóda.**

VIII. Kikelet dij. 945 P. 2000 m.
1 Deutsch B. **Elöljáró** 2000
2 Pertl R. **Rozál** 2020
3 Laufer N. **W. Aladár** 2020
4 Baik örök. **Matador** 2040
5 Lenke **Miss Magyaror.** 2040
6 Pusztab. m. **Valódi** 2040
7 Körm. m. **Móric S.** 2080
Tip: **W. Aladár—Rozál.**

IX. Hendikep. 810 P. 2100 m.
1 Siró Gy. **Dajka** 2100
2 Patrovich E. **Tóni** 2100
3 Szentetorny. ist. **Leo** 2120
4 Amerik. i. **Johny J. F.** 2120
5 Hermina ist. **Kálmán** 2140
6 Mattyasovszky **Varázs** 2140
7 Melange ist. **Siheder** 2140
8 Dr. Szakách **Margit** 2140
9 Galla Gy. **Lenke** 2160
10 Weiss L. **Orgona** 2160
11 Csabai ist. **Imréd II.** 2180
12 D. M. ist. **Főur** 2180
Tip: **Margit—(Tóni)—Varázs.**

X. Hendikep. 810 P. 2100 m.
1 Weisz B. **Sybill** 2100
2 Guttmann M. **Grlica** 2120
3 Ulmer M. **Vakarcs** 2120
4 Baross **Századkürtös** 2140
5 Rosem. ist. **Zarándok** 2140
6 Báder Á. **Léha** 2140
7 Almádi ist. **Urpéter** 2140
8 Kozma M. **Utalvány** 2160
9 Szentet. ist. **Hyperol** 2160
10 Törökszentm. ist. **Kati** 2160
11 Galla Gy. **Biztos** 2180
12 Imrem. gazd. **Sabazia** 2200
Tip: **Sybill—Századkürtös.**

XI. Nyitravölgyi dij. 675 P. 2200 m.
1 Laufer **Szőke Szubrett** 2200
2 Laufer N. **Etes** 2220
3 Baranyai I. **Dália** 2240
4 Aréna ist. **Dinóra** 2240
5 Csillag G. **Magnézium** 2240
6 Lőrinci m. **Thymian** 2260
7 Rosemarie ist. **Dusán** 2280
Tip: **Thymian—Dusán.**

KÖZGAZDASÁG

Ruszinszkó gazdagsága fában, vasércben és aranyban

Ruszinszkóról szokás ugy megemlékezni, mint szegényes országrészről, amelynek csak nehezen megközelithető erdőségei vannak. Az elmult hónapokban azonban a hivatalos részről meghivott német szakemberek beható talajvizsgálatok után igen jelentős nyersanyagforrásokra akadtak, amelyek között különösen jelentős a *vasérceknek* olyan minőségben való előfordulása, amilyenben a földkerekség kevés helyén található.

Találtak vasércet, amelynek 45 százalék vastartalma van, tehát megközeliti a hires svéd vasérceket és idegen káros anyag olyan kis mértékben vegyül benne, hogy a legkitünőbb acél előállitására alkalmas. Nagybocskó látszik a vasércelőfordulások központjának. Huszt környékén ezüst, ólom és cinn fordul elő számottevő mennyiségben. Mármarosszlatina környékén pedig értékes aranyérceket fedeztek fel, amelyeknek kiaknázása a szakértők szerint nagyon gazdaságos.

Erdei pedig valóságos őserdők évszázados fákkal, amelyek 572.000 hektárra terjednek, ebből eddig Magyarország a visszacsatolt területekkel mindössze 17.000 hektárt kapott. A vágható fa 1.3 millió köbméter, amelyből 800.000 köbméter kivihető.

Ruszinszkónak igen jelentős gyümölcstermelése is van, évenként átlag csak almából 5000 vagónt tudott kivinni.

Ruszinszkó tehát korántsem tehertétel, a csehszlovák állam alatt azonban rendkivül mód el volt hanyagolva és számitások szerint 800 millió cseh koronával kellett volna évente többet rákölteni, hogy a többi cseh-szlovák területre költött arányt elérje.

Ha Magyarországhoz kerül, teljes faszükségletünk biztositva volna és a fa és egyéb nyersanyagért agrártermékeinkkel tudnánk fizetni és ezzel fölöslegeink egy részét biztosan elhelyezni.

Hivatalos terményárfolyamok

Hivatalos buzaárfolyamok. Tiszavidéki és fejérmegyei 77 kilós 20.30—20.50, 78 kilós 20.50—20.70, 79 kilós 20.70—20.90, 80 kilós 20.80—21.00, felsőtiszai és duna-tiszaközi 77 kilós 20.25—20.45, 78 kilós 20.45—20.65, 79 kilós 20.65—20.85, 80 kilós 20.75—20.95, dunántuli 77 kilós 20.30—20.50, 78 kilós 20.50—20.70, 79 kilós 20.70—20.90, 80 kilós 20.80—21.00.

Egyéb hivatalos árfolyamok. Rozs: pestvidéki 13.90—14.10, más szárm. 14.10—14.30. **Tak.-árpa:** elsőrendü 16.10—16.40, középmin. 15.90—16.10. **Sörárpa:** kiváló 18.75—19.25, prima 18—18.50. **Zab:** elsőrendü 20.00—20.20, középmin. 19.85—19.95. **Tengeri uj:** tiszántuli 14.95—15.20. **Őrlemények:** korpa 13.35—13.50, 8-as liszt 16—16.30.

Értékpiac

A mai értéktőzsde a csehszlovákiai eseményekre lanyha irányzatu volt s a vezető papirok általában veszteséggel zárultak. A Bauxit 8.50, Kőszén 6, Nasici 3, Magyar Cukor 2.50, Rima 2.10 pengővel olcsóbbodott.

A bankpapirok ellanyhultak.

A járadékpiacon ugy az 1914. évi, mint az 1927. évi fővárosi kötvény kissé gyengébb.

A nem jegyzett kötvényeknél az árak lanyhaságra hajlók.

Részvényárfolyamok

(Zárjelben a zárlat és az áremelkedés [+], vagy esés [—] mértéke a tegnapi zárlathoz képest. A zárlat utáni = jel azt mutatja, hogy tegnap óta az árfolyam nem változott, ha jelzés nincs, ugy nem volt kötés az előző napon.)

Nemzeti Bank 155 (155, —1), Bauxit 167—165 (166.50, —8.50), Kohó 18.60—18 (18, —0.50), Kőszén 276—274 (275, —6), Salgó 27.10—26.40 (26.50, —0.60), Fegyver 28 (28, =), Ganz 13.75—13.25 (13.40, —0.50), Rima 64.50—63 (63.50, —2.10), Guttmann 6 (6, =), Nasici 76.50—74 (73, —3), Levante 0.30 (0.30, =), Nova 10.50 (10.50), Tröszt 47 (47, —2), Délcukor 71.50—72.50 (72, —0.50), Magyar Cukor 68.75—66.50 (67, —2.50), Georgia 18.75 (18.75, =), Izzó 107—108 (107), Dreher-H. 117.50 (117.50, +0.50), Gschwindt 706—710 (708, =), Gyapju 3.40—3.50 (3.40, —0.10), Ruggyanta 46.25—46 (45.50, —0.50), Vasutforgalmi 15—15.60 (15.20, —0.05) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 304—303.90 (303) pengő, 1927. évi 79.75—79.5 (79.5) százalék.

Valutazárlat. Font 16.00—16.20, Belga 57.35—57.95, Kanadai dollár 332.00—337.00, Cseh 7.50—11.80, Dán 71.35—72.15, Dinár 6.00—7.50, Dollár 340.45—344.45, Frank 9.00—9.20 Holland 181.05—183.05, Zloty 60.00—61.40, Lei 2.60—3.45, Leva 3.00—3.60, Lira 16.90—17.90, Norvég 80.30—81.20, Svájci fr. 77.45—78.35, Svéd 82.35—83.25 pengő.

Devizazárlat. Amsterdam 181.45—183.05, Athén devizacomp. 3.025—3.055, Belgrád 7.82—7.88, Berlin 135.70—136.70, Brüsszel 57.51—57.95, Bukarest 3.41—3.44, Istanbul 268—271, Kopenhága 71.55—72.15, London 16.02—16.17, Milano 17.66—17.8864, New York 341.85—344.45, Oslo 80.525—81.225, Páris 9.05—9.15, Prága 11.79—11.93, Szófia 4.11—4.15, Stockholm 82.55—83.25, Varsó 64.25—64.75, Zürich 77.675—78.375 pengő.

Zürichi devizazárlat. Berlin 176.40, Amsterdam 233.40, New York 439.75, London 20.6275, Páris 11.66, Milanó 23.13, Prága 15.01, Bukarest 3.37, Varsó 83.00, Brüsszel 73.975.

Iparos-értekezlet. A VII. kerületi Polgári Szabadság Párt helyiségében élénk iparos-értekezlet volt. *Magyar Miklós* fővárosi bizottsági tag, elnök hangoztatta, hogy sohasem volt sürgősebb kormányintézkedésre szükség, mint most, midőn a munkanélküliség emelkedik. A felszólalók egybehangzóan megállapitották, hogy az átalakitási és tatarozási adókedvezmény megadása rendkivül szükséges. A kisiparosok részéről több felszólalás hangzott el, amelyek a légvédelmi óvóhelyek adómentességének megállapitását sürgették.

Magyarország februári külkereskedelmi forgalma

Hivatalos közlés szerint február hónapban a behozatal értéke 39.4 millió pengő volt (1938. év február hónapjában 32.1 millió P), a kivitel értéke pedig 49.6 (43.2) millió pengő, az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 10.2 (11.1) millió pengős aktivummal zárult.

Az 1939. év első két hónapjában behozatalunk értéke 78.8 (59.7) millió pengő, kivitelünk értéke pedig 99.7 (86.6) millió pengő. A külkereskedelmi mérleg az 1938. év január és február hónapjainak 26.9 millió pengős aktivumával szemben az 1939. év megfelelő időszakában 20.9 millió pengős kiviteli többletet mutat.

Az 1939. év első két hónapjában a behozatalban az előző év megfelelő időszakához képest nagy mértékben emelkedett a vörösréz, a nyers- és ócskavas, a fürészelt fa, a koksz és a rizs forgalma, viszont nagyobb csökkenést mutat a vasérc, tüzifa és a nyersbőr behozatala.

Kiviteli cikkeink közül nagy mértékben emelkedett a forgalom buzából a németországi (471.817 q.) az olaszországi (597.356 q.), a sertésből a németbirodalmi (63.840 drb.) és a lóhere- és lucernamagból a németországi (25.106 q.) kivitel fokozódása folytán. Nagyobb csökkenést mutat a tengeri, a rozs, a szarvasmarha és sinautó kivitele.

Adatgyüjtő munka a mezőgazdasági keresetek megállapitására

A földmivelésügyi minisztérium hirszolgálati ügyosztálya érdekes statisztikai anyagot gyüjtött össze a mezőgazdaság különböző területeiről. Szerepel ebben az anyagban a férfinapszámbér, a női napszámbér, a gyermeknapszámbér, a sommás munkás bére, a különböző aratási munkabérek, a részes járandóság, a szőlőmunkások bére.

Az idők jele, hogy a földmivelésügyi kormány kézbevette a fontos adatgyüjtést, amire jövendő elhatározásainál szüksége lesz.

Ezuttal néhány adatot abból a füzetből ragadunk ki, amely az ország területén fizetett férfimunkabéreket állitotta össze. Természetesen az évszakok szerint változnak ezek a munkabérek, mi egyes vidékek nyári, vagyis a legnagyobb munkabéreket hasonlítjuk össze.

A vármegyei munkabérátlag talán legkisebb Abauj megyében 1.80 pengő férfimunkabérrel, mig a legjobb átlag a békésmegyei 3.50 pengővel, a jásznagykunszolnoki 3.40 pengővel, a csanádmegyei 3.30 pengővel.

A csanádmegyei átlagban Makó 3.80 pengővel szerepel, bizonyára az erősen kifejlett kertészeti terméséből folyóan.

Emelkednek a férfinapszámbérek a főváros közelségében, mert például a pomázi járásban, ahol 4.50 pengő a nyári napszámbér.

Ezek a bérek élelmezés nélkül értendők.

Teljesebbé válik majd a kép, ha arról is adatgyüjtés készül, hány napi foglalkozás jár a feltüntetett napszámbérrel, mert a fő baj, hogy a dolgozó nap kevés.

A földmivelésügyi kormány dicsérlendő munkát végez ezzel a fontos adatgyüjtő munkával.

A csepeli piac árjegyzései

Élő baromfi: csirke 180—260 tyuk 130—140, lud 150—165, ruca 160, pulyka 130—160, idei csirke 300 pengő q-ként. Tisztitott baromfi: csirke 170—280, tyuk 125—170, lud 1 0—175, ruca 150—175, pulyka 140—180 pengő q-ként. Tojás: ládaáru (eredeti és kiolvasva) 108—120, kosáráru (kiolvasva) 112—120, selejtes 100—115 pengő q-ként. Tej és tejtermékek: tejfel lit. 100, teavaj édes tejszinből (tömb) 300—310, teavaj pasztörözött tejszinből, tömb) 330, tehénturó, sovány 60 pengő q-ként. Száraszfőzelék: lencse 26—60, borsó 26—36, bab, fehér aprószemü 26—34 pengő q-ként. Zöldségfélék: burgonya Gülbaba 9—10, nyári rózsa 10—10.50, őszi 8.50—9, Ella 7.60—8, kifli 16—22, fojtott 12—18, Krüger 6.5—7.5, vöröshagyma zöldjevel 100 cs. 2—5, vöröshagyma makói 11—14, fejeskáposzta 6—22, kelkáposzta 5—10, kevert zöldség 7—10, kalarábé 4—10, fejessaláta melegágyi 100 drb. 4—25, karfiol tisztitott 70—85, sóska melegágyi 180—228, paraj tisztitott 22—40, hónapos retek 100 cs. 12—42, fokhagyma 6—20, sóska szabadföldi 70—110, gyökeres paraj 20—30 pengő q-ként. Gyümölcs: fajalma 50—150, közönséges alma 40—110, narancs sárgabélü 56—68, narancs, vörösbélü 67—96, mandarin 72—106 pengő q-ként. Egyéb: gomba, tömött csiperke 140—240, mák 130—136 pengő q-ként.

Több termelés a legelőgazdálkodásban

A mezőgazdasági kiállitáson az Alsódunántuli Zöldmező Szövetség a bőven és jól termő gyepek jelentőségére kivánja a gazdák figyelmét felhivni. A mezőgazdasági termesztésre alkalmas talajon a legtöbb természetes gyep hozama és ennek folytán jövedelmezősége nem kielégitő. Ilyen területeken a gyepet fel kell törni és a többesztendős szántóföldi művelés után alapos trágyázással megjavitott földet kitünő fajtaértékü gyepnövényekből szakszerüen összeállitott keverékkel kell ismét betelepiteni. Ennek a munkának a jelentőségére kiván a kiállitás rámutatni.

Árukinálat a csepeli piacon

Olcsóbb a friss zöld áru

Kedden sok áru került piacra, a dunamenti friss parajt már 20—28 fillérért kinálták, a környékbelit 16—24 fillérért. Az egri termelők is szállitják a gyökérzöldséget és a sárgarépát, mire a környékbeli répa árát 3 pengőre mérsékelték mázsánként. A gyökérzöldség 7—11.50, a vegyes zöldség 6—9.50, a zeller 12—20, a céklarépa 8—14, a kalarábé 4—8.50, a torma 15—48 pengő volt. A vidéki kemény fejeskáposzta 12—17, a környékbeli 6—10 pengő. A kecskeméti kelkáposzta 6.50—9, a környékbeli 4—5.53 pengő. A melegágyi ujdonságok közül a saláta ára 4—16 pengő volt 100 fejenként, a hónapos retek 100 csomónként 12—31 pengő volt. Az áru zömét a hideg idő miatt nem lehetett elhelyezni, még a zöldhagyma sem fogyott. A burgonyapiacra kevés árut szállitottak. A Gülbabát 9 20—9.80, a nyári rózsát 10.20—10.70, az őszi rózsát 8.20—8.90, az Ellát 7.60—8.10, az étkezési Krügert 6.10—620, a fojtott ujburgonyát 12—18 pengőért adták. A baromfipiacon csak tisztitott baromfiban javult a felhozatal, az élő piac szilárd volt. Az élő tyuk 130—140, a rántanivaló csirke 120—240, a sütnivaló 120—200, a hizott ruca 150—160, a hizott lud 140—160, a pulyka 135—145 fillér kilónként. A tisztitott tyukot 140—170, a rántanivaló csirkét 200—240, a sütnivalót 180—230, a hizott rucát 150—165, a hizott ludat 130—170, a hizott pulykát 120—160 fillérért adták. A tojáspiacon helybeli nagykereskedők kiviteli vásárlásaira szilárdulás volt. Az eredeti ládatojás 110—112, a kosáráru 114—117, a lámpázott tojás 118—120, az apró és főző 106—110, a selejtes 104—106 fillér kilónként.

Termény- és árupiac

A keddi gabonatőzsde irányzata szilárd volt.

A határidős piacon a májusi rozs 25, a májusi tengeri 24, a juliusi tengeri 27 fillérrel drágább.

A készárupiacon buza iránt megélénkült a kereslet, főleg jóminőségü tételek iránt a kinálat tartózkodó. Elkelt prima minőségü dunántuli uradalmi tétel 21.25 pengőért.

A rozspiac üzlettelen.

A takarmánypiacon tengeriben élénk üzlet fejlődött ki erősen emelkedő árak mellett.

A korpa árát 5 fillérrel felemelték.

Szerdán, március tizenötödikén, a nemzeti ünnep miatt a tőzsde forgalma szünetel.

A készárupiacon buza 10, rozs 10 fillérrel drágább, árpa változatlan, zab 10, tengeri 15—30 fillérrel drágább.

A határidős piac mai árkerete: rozs májusra 14.20—14.40 (zárlat 14.35—14.38), tengeri májusra 15.90—16.12 (16.12—16.15), juliusra 16.19—16.32 (16.35—16.38) pengő.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Tengeri: 150 mm. 15.— Bp. par. Szatmár, 300 mm. 15.— Bp. par. Szolnokon át, 150 mm. 15.— Bp. par. Szolnokon át, 150 mm. 15.— Bp. par. Szolnokon át, 150 mm. 15.15 Bp. par. e heti feladás, 600 mm. 15.45 Bp. par. április, 300 mm. 15.05 Bp. par., 300 mm. 15.10 Bp. par. e heti berakás, 150 mm. 15.05 Bp. par., 150 mm. 15.— Bp. par. e heti berakás. **Zab:** 150 mm. 20.40 Bp. par. **Lucerna:** 6 mm. 295.— Budapest minta szerint, 5 mm. 295.— Budapest fehér bárcás, 2½ mm. 295.— Budapest fehér bárcás, 3 mm. 290.— Budapest fehér bárcás. **Lóhere:** 5 mm. 134.— Budapest fehér bárcás, 17 mm. 87.— Budapest minta szerint, 18 mm. 90.— Budapest minta szerint, 6 mm. 130.— Budapest fehér bárcás, 5 mm. 134.— Budapest fehér bárcás, 5 mm. 130.— Szarvas fehér bárcás, 7 mm. 95.— Budapest minta szerint, 3½ mm. 131.— Szombathely fehér bárcás, 3½ mm. 126.— Nagykanizsa fehér bárcás, 6 mm. 132.— állomás fehér bárcás, 2 mm 134.— Budapest fehér bárcás.

Magvak és hüvelyesek. Fehér köles 18—22, vörös 17—18 egyéb 16.50—17, káposztarepce 25.50—26 Bp. par., tökmag nagyszemü 27—28, kisszemü 23—24, dohos olaj 20—21, kék mák 120—125, Viktória borsó ster. 18—19, zöld (expresz) ster. 18—19.50, lencse nagyszemü ster. 38—43, középszemü ster 22—27, kisszemü ster. 20—22, fehér szokványbab dunai 24.75—25, dunántuli 24.25—24.75, felsőmagyarországi 23—24, lucernamag nyers arankás 175—215 feladóállomásról, ólomzárolt 20 q-nál kevesebb 285—295 Budapestről, fehér bárcás 20 q-nál több 280—295 Budapestről, lóheremag nyers arankás 80—100 feladóállomásról, ólomzárolt 20 q-nál kevesebb 130—138 Budapestről, fehér bárcás 20 q-nál több 128—132 Budapestről, bükköny tavaszi 17.50—19, szöszös 34—36, csillagfürt fehér, lapos 11.50—12, száritott répaszelet 8.50—10 feladóállomásról.

A budapesti lisztárjegyzőbizottság árjegyzései 1939 március hó 10. Az 1938. évi gabonából készült őrlemények. **Buzaliszt:** Dara 37—38.25, 0gg 36—37.25, 0g 36—37.25, 0f 36—37.25, 2gg 35.25—36.25, 2g 35.25—36.25, 2f 35.25—36.25, 4-es 33.50—34.75, 5-ös 31.75—33, 6-os 28—30, 7-es 19.75—21.75. **Rozsliszt:** 0-ás 28.50—29.25, 0/I. 25.75—26.50, I. 20—21, II. 18—19.50. Az árak aranypengőben 100 kg-ként a szokásos malmi feltételekkel P-től P-ig helyt Budapest, legalább 50 zsákra értendők.

Gabonaforgalom márc. 10-től márc. 12-ig Budapestre vasuton és hajón. Buza érk. 4212, rozs elszáll. 150, tengeri érk. 2397.

Az árupiac árjegyzései

Budapesti husvásár. Készlet: 195 nagymarha (eladás 135), 631 borju (451), 79 birka (64), 160 bárány (110) drb. A forgalom közepes volt. Árak: ökörhus Ia egészben 142—144, hátulja 150—156, eleje 122—124, szegye 120, tehénhus Ia egészben 120—124, hátulja 130—132, eleje 108—110, szegye 110, ökör- és tehénhus IIa egészben 96—112, hátulja 103—122, eleje 90—104, szegye 100, kicsontozni való 60—.6, borju ölött bőrben Ia 140—154, IIa 130—138, borju lebőrözött eleje 106—110, hátulja Ia 160—172, IIa 150—158, juh Ia 80—90, IIa 74—78, zsiger 60—70, faggyu 40—70, csont 30—40, marhafej ½ drb. 75—125, orr és köröm 80, láb 4 drb. 100—200, pacal egészben 170, marhabél 300—350, borjufodor egészben 40, juhbél 60—70, marhavér 1 tál 30, bárány 60—10 fillér kg-ként.

Budapesti sertésvásár. Felhajtás 385, előző vásárról maradt 246, összesen 631, eladás 412, eladatlan 219 drb. Angol hussertés 341 drb. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés Ia 90—93, IIa 86—89, IIIa 77—85, angol tőkesertés 92—95, angol sonkasertés IIa 80—91, exportzsir márkázott vágóhidon átvéve csomagolás nélkül 150, félsertés szalonnás Ia 123—128, IIa 118—123, félsertéshus Ia 128—136, IIa 120—128, sózott szalonna 3 drb-os 134—136, hátszalonna 28 kg-os 147—150, háj 128—134, belföldi zsir 132—134, kicsontozni való sertéshus 100—110, sertés belsőrész 90—100, sertésbél és gyomor 90—100, töpörtyü Ia 140—150, IIa 26—30 fillér kg-ként.

Budapesti borjuvásár. Felhajtás 456 drb borju. A forgalom lanyha volt. Árak: borju Ia 88—91, kivételesen 92—93, IIa 77—86, IIIa 60—76 fillér élősulyban kg-ként.

Nyersbőrpiac. Magyar marhabőr 110, tarka marhabőr 120, tarka bikabőr 40 kg-ig 112, 40—50 kg-ig 90, 50 kg-on felül 70—75, borjubőr fejjel, hosszu lábbal 140, rövid lábbal 150, juhbőr 60 nyerssulyban kg-ként, Ia minőségü áruért. Lóbőr drb-ként 11—12 pengő.

Külföldi tőzsdék

Ujvidéki terménytőzsdezárlat. Buza bácskai 150—154, bánáti 152—154, tengeri 96—98 száritott 107—111.

Chicagói sertés- és zsirpiac. Sertészsir irányzata lanyhuló. Márc. 6.60 (előző nap 6.75, máj. 6.65 (6.75), jul. 6.82½ (6.90), szept. 6.97½ (7.05), élő sertés könnyü 750—790 (765—800), nehéz 690—730 (700—740) cent per libra.

Délamerikai terménytőzsdék zárlata. Buenos Ayres: buza márc. 7.00, ápr. 7.00, máj. 7.03 tengeri márc. 7.10 ápr. 6.31, máj. 5.83, zab márc. 4.55, lenmag márc. 13.60, ápr. 13.74, máj. 13.93 peso. Az irányzat nyugodt volt. — Rosario: buza márc. 6.90, ápr. 6.90, tengeri márc. 6.70, ápr. 5.70, lenmag márc. 13.55, ápr. 13.55 peso.

Newyorki gyapottőzsdezárlat. Északamerikai fully middling loko 9.09 (előző nap 9.14) márc. 8.74 (8.78), ápr. 8.54 (8.53), máj. 8.34 (8.39), jun. 8.23 (8.29), jul. 8.12—8.13 (8.18). aug. 7.85 (7.86), szept. 7.75 (7.76), okt. 7.75 (7.76—7.77), nov. 7.72 (7.74), dec. 7.69 (7.72—.3), jan. .69 (.2) cent per libra. Az irányzat tartott volt.

Londoni fémtőzsdezárlat. Réz jól tartott, a többi tartott irányzatu. Vörösréz standard 43¼—43 5/16, 3 hónapra 43½—43 9/16, lesz. árf. 43¼, elektrolyt 48—49, best. sel. 47½—49, ón standard 215½—215⅝, 3 hónapra 214¾—215, lesz. árf. 215½, straits 220½, ólom külföldi prompt 14 13/16—14⅞, 3 hónapra 15⅛—15 3/16, lesz. árf. 14⅞, horgany prompt 13 13/16—13⅞, 3 hónapra 14 1/16—14⅛, lesz. árf. 13⅞.

Chicagói terménytőzsdezárlat. (Zárjelben előző zárlat.) Buza máj. 67¼—67⅜ (67⅝—67¾), jul. 67⅝—67½ (68—67⅞) szept. 68⅜—68½ (68¾—68⅞), tengeri máj. 48 (43¼), jul. 49½ (49⅞), szept. 50⅜ (50⅝), zab máj. 28⅝ (28⅝), jul. 26⅞ (27⅛), szept. 26 (26⅝), rozs máj. 42¼ (43¼), jul. 43⅝—43½ (44½), szept. 44¾ (45½) cent per bushel.

A brit birodalom nemzeti védelme

— C. V. Usborne angol tengernagy előadása —

A *Hungarian Quarterly Társaság* és a *Szellemi Együttműködés Ligája* kedden délután a *Pesti Szinházban* együttes ülést tartottak, hogy meghallgassák *C. V. Usborne* angol tengernagyot, aki másfél órás előadása alatt végigvezette hallgatóságát a nemzetvédelem és béke szolgálatába állitott brit fegyverkezés utvesztőjén.

Az ülésen *Konek Emil* altengernagy elnökölt és üdvözölte meleg szavakkal az előadót, a magyarságnak igaz barátját, aki csak azért, hogy ezt az előadását megtartsa, Hollandiából hozzánk utazott.

Anglia ujrafegyverkezése

— Amikor Angliának ujrafegyverkezése 1935-ben elhatároztatott — mondotta —, minden szolgálati ág felszólitást kapott, hogy nyilatkozzék arról, hogy mire van szüksége. Az igy beszerzett információk alapján kezdődött meg a munka. Tengeri haderőnket hosszu ideig nem fejlesztettük, mert békeszolgálatra régi hadihajóink is elégségeseknek bizonyultak. 1937-ben azonban már hozzáláttunk a hadihajóépitéshez, jóllehet egy ilyen hajó ára körülbelül 10,000.000 fontra (300 millió pengőre) tehető. Azóta mind erősebben fejlesztettük flottánkat, ugyhogy programunk megvalósitása után Nagy-Britanniáé lesz a legerősebb flotta a világon.

— Első vonalban harcoló repülőgépeinknek száma 1935-ben 1500 volt. Ezt természetesen fejlesztenünk kellett. Ilyen repülőgépünk jelenleg 3460 van, amit ugy kell érteni, hogy minden egyes ilyen gépet szükség esetén számos más tartalék-gép helyettesithet. A légihaderő céljaira előirányzott összeg 1938-ban 103 millió font volt (3 milliárd pengő), tehát hatszor annyi, mint 1934-ben. 1939-re 200 millió fontot irányoztunk elő. Pénznél és gépnél fontosabb azonban a jó személyzet. Éppen ezért az utolsó három év mindegyikében 1500 uj pilótát képeztünk ki és 13.000 főnyi rendkivül ügyes aviatikai segédszemélyzetet.

A hadsereg szerepe

— A kontinentális nemzetek védőszervezetében a hadsereg játssza a főszerepet. Nálunk a hadsereg csak a tengeri és a légi flotta után következik. Természetesen szintén vannak igen fontos feladatai. Ilyenek a szárazföld védelme, légitámadások elháritása, őrködés a partokon, helyőrségek fenntartása a birodalom különböző részeiben stb. Fontos szerepe van a hadseregnek a flottabázisoknál is. Ezeket a bázisokat teljesen időszerüekké alakitottuk át. Különösen vonatkozik ez *Singapore*-re; ez az uj flottabázisunk lehetővé teszi a keleti vizeken való hadműveleteket. Egyébként a mi ujrafegyverkezési programunk nem kivánja tulságosan növelni a hadsereg létszámát, *inkább arra törekszik, hogy a meglévő haderőt ujraszervezze, a legmodernebb módon felszerelje, harcképességét megsokszorozza.* Mindez természetesen az önkéntes szolgálat elve alapján történik.

A polgári légvédelem

— Külön minisztérium gondoskodik a polgári lakosság védelméről, amelynek végrehajtó szervei a különböző városok és kerületek önkormányzatai. Minden angol embert kiképeztünk és elláttunk megfelelő légvédelmi fölszereléssel. Bőségesen vannak légvédelmi helyek, amelyekkel természetesen London is el van látva. A fővárost ily módon fölszerelni bizony lassu és nehéz munka volt.

— Különös gondot forditottunk arra, hogy gyermekek könnyüszerrel el legyenek távolithatók a veszélyeztetett városokból. Az elmult szeptemberben London szükség esetén már kép nap alatt egymillió embert el tudott volna távolitani a város belterületéről.

A háborus ipar régen és most

— Az ipar problémája fegyverkezés dolgában ma egészen más, mint volt a világháboru idején. Abban az időben az ország minden erejét arra forditotta, *hogy megnyerje a háborut.* A kormány teljhatalommal rendelkezett s ezt az iparral szemben gyakorolta is. Ma azonban a helyzet más. *Ma az ujrafegyverkezés célja a béke fenntartása,* amelyet anélkül akarunk elvégezni, hogy megakasztanók az ország kereskedelmi és ipari életét.

— A fegyverkezés célját szolgálják mindenekelőtt az állami gyárak, amelyek bombákat, torpedókat és hasonlókat gyártanak. Ezeket szaporitani is kellett. De vannak bőven magánvállalataink is, amelyek hajókat, repülőgépeket, ágyukat, tankokat, teherautókat készitenek. Mindez azonban nem volt elég, a kormány tehát abban az irányban befolyásolt egyes olyan cégeket, amelyek különben is szállitottak az államnak, hogy rendezkedjenek be fegyverkezési anyagok és eszközök gyártására is.

— Amint emlitettem, az angol hadsereg jelenleg is az önkéntes szolgálat alapján áll. A lényeges probléma itt az, hogy minden pontra találjunk megfelelő embert. Az erre vonatkozó első lépés az volt, hogy minden család egy könyvet kapott, amelynek alapján mindenki kiválaszthatta magának a legalkalmasabb szolgálatot. Igy létesült magában az anyaországban 18—25 évesek között egy 2 millió főből álló tartalékunk.

— Nagyjában — fejezte be előadását *Usborne* tengernagy — igy védekezik Anglia a háborus veszedelem ellen, ami mellett nem szabad elfelejtenünk, *hogy mind ennek az erőfeszitésnek végső célja nem más, mint a brit birodalom megvédése és a béke fenntartása.*

A szinházat teljesen megtöltő közönség, amelynek sorában számos közéleti előkelőséget láttunk, lelkesen megtapsolta *Usborne* tengernagyot emelkedett szellemü és tanulságos előadásáért. S. L.

Hegedüs Loránt Budapest adórendszerének fejlődéséről

A Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya *Kornis Gyula* titkos tanácsos, osztályelnök elnöklésével ülést tartott.

Az ülésen *Hegedüs Loránt,* az Akadémia tiszteletbeli tagja „Budapest adórendszerének fejlődése" cimmel értekezett. Abból indult ki az illusztris előadó, hogy ha fővárosunk adózásának igazi gyökereit akarjuk kikutatni, akkor vissza kell mennünk arra az időre, amikor a királyi hatalom még nem adóztatott, hanem a Duna két partján elterülő két „Pest" a hajómegállitási jog alapján szedtek járulékot.

Ettől az időtől kezdve a levéltári kutatásokban kimutatható, hogy összes városi járulékaink mind a helypénzből és a kövezetvámból fejlődtek századokon át.

A továbbiakban *Hegedüs Loránt* ismertette a városnak a vármegyével, másrészt a helytartó tanácscsal való adójogi viszályait és a különféle kövezetvámok szabályzatának összehasonlitása utján kimutatta a későbbi különféle adónemeknek — keresetadó, házadó, szeszadó, söradó — már itt jelentkező legrégibb megjelenését.

— Munkálatomnak végcélja az — mondotta Hegedüs Loránt —, hogy ha csak lehetséges, történeti alapon igyekezzünk oly pénzügyi tervet felállitani, amely alkalmas lenne a környékbeli városok és községek hozzácsatolásával a mielőbb megalakitandó *Nagy-Budapest másfélmilliós nagyvárosának az adórendszerét megadni.* Rendkivül fontos, hogy Nagy-Budapest kialakulása ne érje váratlanul az országot és különösen, hogy ne pénzügyi rendezetlenségben, hanem előre megállapitott és gondosan mérlegelt pénzügyi elvek alapján történjék. Nem felesleges hangsulyozni ezt, azért, mert látjuk a Felvidék visszacsatolásánál, hogy *a gazdasági készületlenség következtében mennyi nehéz probléma vár egyszerre megoldásra.* Meg kell állapitani azt is, hogy mindaddig, ameddig országunknak természetes határai nincsenek, a magyar állam önállósága és függetlensége legelsősorban egy bármely más hatalom által felszivhatatlanul nagy és erős főváros. Ezért Nagy-Budapest problémája és pénzügyi előkészitése országos érdek.

A megjelent előkelő közönség hosszasan ünnepelte *Hegedüs Lorántot* rendkivül érdekes és tanulságos előadásának elhangzása után.

„A nemzetszeretet vezeti el a tanitóságot a magyarság igéretföldjére"

Az állami tanitók és ovónők központi választmányának ülése

Az *Egyetemes Tanitószövetség* — mint annakidején megirtuk — tisztelgett dr. *Zsindely Ferenc* államtitkárnál és átnyujtotta a sérelmeit egybefoglaló emlékiratot.

Az emlékiratban különösen azt kérték, hogy az ujabban megnyitott VII. fizetési osztályban *az automatikus előléptetési rendszert* alkalmazzák és igy a 30—32 évi szolgálattal birók a 3-ik, a 33—35 évesek a 2-ik, a 36 éven felüli szolgálattal birók azonnal az első fokozatba lépjenek. Ezáltal a VII. fizetési osztály *a maga egészében nyiljék meg a tanitóság részére.*

Ennek indokolásául azt hangoztatták, hogy a tanitóság képzése az érettségit meghaladja, mert a tanitói akadémia felállitásával a főiskolai képzettségnek fog megfelelni. Az ovónők pedig a négy polgári után négy évi ovóképzőt végeznek és mégis csak a IX. fizetési osztályig juthatnak. Méltányosságból tehát ezek részére a VIII. fizetési osztályt kellene megnyitni.

Az 1913. évi XVI. t. c. 2. §-a kimondja, hogy „A községi és felekezeti népiskoláknál önálló tanitónői teendők ellátására csak rendes tanitói állások rendszeresithetők és ezek megüresedése esetén *legkésőbb félév alatt* érvényes tanitói oklevéllel biró egyénekkel véglegesen betöltendők."

Ezek szerint a segédtanitói intézmény a valóságban megszünt és csak átmenetileg, amikor betegség, elhalálozás követelné, lehetne helyettest állitani, de ezek *kifejezetten helyettesek és segédtanitók.* Ezzel szemben a közoktatásügyi miniszter 70/931. sz. a. kelt rendeletével *a nem állami* népiskoláknál segédtanitói, — a nem állami ovódáknál pedig a segédovónői szolgálatot *rendszeresitette.* A sérelem főképpen abban van, hogy a helyettesi szolgálat nincsen időhöz kötve, az ilyen szolgálat sem az előmenetel, sem nyugdijazás szempontjából nem számit, a folytatólagos alkalmazás is bizonytalan. Többszáz tanitó és ovónő működik jogilag megüresedett állásban helyettesi minőségben 4—5—6 év óta 100, sőt 90 pengő dijazás mellett. De ez csak az *állami* alkalmazottaknál van gyakorlatban. A *nem állami* iskoláknál és ovodáknál a megüresedett állásokat azonnal segédtanitói, vagy segédovónői minőségben töltik be.

Ezekkel az igen fontos kérdésekkel foglalkozott az állami tanitók és ovónők központi választmánya most megtartott ülésén.

Galla Endre országos elnök először beszámolt a mult esztendei közgyülés óta tett intézkedésekről, azután hangoztatta, hogy *a tanitóság nem adhatja fel egy pillanatra sem a szentistváni Magyarország teljes kiépitésére* vonatkozó szándékát. *Egyetlen eszmény: a nemzetszeretet,* ez az épitő erő, amely elvezet — mondotta — bennünket a magyarság igéretföldjére. Utána vitéz *Csorba Ödön* főtitkár beszélt a tanitói kart még mindig nyugtalanitó problémákról és a tanitóság *szolgálati szabályzatát* sürgette.

Rádei Gyula, Csernai Mátyás, Háray Gyula, Marikovszky Gyula, Moldoványi Gábor, Zeke Gábor vármegyei kiküldöttek és többen felszólalásaikban tiltakoztak az ellen, hogy *idegen vállalatok* meg akarják akadályozni a Kalász-féle irkák bevezetését, és igy a tanitók saját jóléti intézményeinek támogatását. *Kerék Péter* titkár a nyolcosztályu népiskola általános kiépitésének, a kisebbségi tantervnek és az iskolafelügyeletnek kérdésével foglalkozott.

Czibor János főpénztáros jelentése után az elnök lendületes zárószavaival az állami tanitóság közgyülése bevégződött.

A politikai ujságirók üdvözölték Thuránszky Lászlót, a sajtóosztály vezetőjét

A budapesti napilapok politikai rovatvezetőinek egyesülete kedden tisztelgett vitéz *Thuránszky László* miniszteri osztályfőnöknél, a miniszterelnökség sajtóosztálya vezetőjénél és üdvözölte őt hivatalbalépte alkalmából. Vitéz dr. *Vass Sándor* tolmácsolta az ujságirók üdvözletét és arra kérte a sajtóosztály vezetőjét, hogy támogassa közérdekü munkájukban a sajtó munkásait, akik bár más-más pártárnyalatu és világnézetü lapok keretében, de mindannyian *a nemzet javára végzik hivatásukat.* A magyar sajtóban otthonos, gazdag tapasztalatokkal rendelkező, fényes közéleti pályát befutott, meggyőződését mindig töretlenül követő Thuránszky Lászlónak kartársai nevében sikert kivánt munkásságához.

Thuránszky László válaszában hálás köszönetet mondott az üdvözlésért és a személye iránt megnyilvánult bizalomért. Eddigi közéleti munkássága során is — mondotta — egyedül a nemzet érdekei voltak előtte irányadók és meggyőződése, hogy ez az egyedüli helyes célkitüzés, a nemzet érdekeinek szolgálata hatja át a politikai rovatvezetőket is. Hangsulyozta, hogy a *sajtóval a legnagyobb együttműködésre törekszik,* biztositotta az egyesület tagjait, hogy munkásságuk során támogatására mindig számithatnak és kérte, hogy benne mindig a legjobb kollégájukat lássák.

Márciusi ünnepségek

A *Műegyetem közgazdaságtudományi kara* kedden délelőtt tartotta meg március 15-iki Nemzeti ünnepét. A Himnusz elhangzása után dr. *Bud János* ny. miniszter, műegyetemi tanár mondott ünnepi beszédet.

— Cselekedni kell — mondotta — a töretlen keresztény nemzeti szellem jegyében. Az senkit se csüggesszen el, hogy kis nemzet vagyunk. Az ifjuság tetterőt és cselekedniakarást jelent. A magyar ifjaktól ennél is többet vár az élet: a magyar ifjaknak megfontoltaknak kell lenniök cselekvésükben. Csak a rombolás szelleme következetes; az alkotás szellemét mindig uj és uj vágyak és remények hevitik. Mi nem engedhetjük meg magunknak azt a fényüzést, hogy a nemzedékek közelharcot folytassanak egymással. Tegyük magunkévá az ifjuság lendületét, de az ifjuság ismerje el az idősebb nemzedék tapasztalatait. Magyar nemzeti állammá kell lennünk, mert ezt követelik tőlünk az idők. A mai politikának uj korszakot kell nyitnia, hogy ujra hatalmassá és naggyá legyen a magyar.

Az *Ereklyés Országzászló Nagybizottság* március 15-én ünnepélyes őrségváltást rendez a Szabadság-téren. Az őrségváltáshoz a Beszkárt leventék és a MÁV-zenekar vonulnak ki. Az ünnepi beszédet *Földessy Gyula* felvidéki orsz. képviselő mondja. — *A Diákok Háza* főiskolai és egyetemi ifjuságának a fasori ref. gimnáziumban (Vilma királynő-ut) megtartandó hazafias ünnepségén az ünnepi beszédet *Rohringer Gyula* mondja. Az ünnepség este 6 órakor kezdődik. — *A Népművelési Bizottság* szerdán délután 5 órakor a Zeneművészeti Főiskola termében rendez hazafias márciusi ünnepséget. Az ünnepi beszédet *Szabó Lőrinc* mondja.

A felszabadult Komárom husz év után először ünnepelheti nyilvánosan is 1848 március 15-ét. Szerdán délelőtt a Hősök terén lesz nagyszabásu ünnepség, délután 3 órakor a Jókai-szobornál *Fülöp Zsigmond* tart ünnepi beszédet. Délután hat órakor a Jókai-Egyesület tart nagyszabásu ünnepélyt a kulturpalotában. A Katolikus Legényegylet, a helyőrség, a Tanitóképző Intézet, valamint az egyes iskolák és társadalmi egyesületek is tartanak ünnepélyeket.

Istentiszteletek

A március 15-iki nemzeti ünnepen Budapest református és evangélikus istentiszteleti helyein, alábbi órabeosztással a következő lelkészek hirdetik az Igét: *A református* templomokban: Kálvin-tér: délelőtt 9 órakor Muraközy Gyula, fél 12-kor Dobó László. Akadémia-u.: d. e. fél 9-kor Karsay Dezső, fél 11-kor Victor János. Fasor: d. e. 8-kor Szabó Imre, d. u. 6-kor ünnepély. Salétrom-u.: d. e. 8-kor vitéz Csia Lajos, 9-kor Árokháty Béla. Tisztviselőtelep: d. e. 8-kor Sipos István, 9-kor Szabó Lajos. Pozsonyi-ut: d. e. 8-kor Bereczky Albert, 10-kor Kolumbán Gábor. Frangepán-u.: d. e. 8-kor Kántás Ferenc, d. u. 7-kor ünnepély. Zugló: d. e. 8-kor Kőváry László, fél 10-kor Göbölyös László. Kőbánya: d. e. 8-kor A. Boruss István. Szilágyi Dezső-tér: d. e. 8-kor Koszorus István, d. u. 6-kor Haypál Béla. Böszörményi-ut: d. e. 10-kor Mirtse Árpád. Bocskai-ut: d. e. 8-kor Fekete Lajos, 9-kor Sebestyén Andor. Ezenkivül több más helyen is lesz könyörgés. — Az *evangélikus* templomokban: Deák-tér: d. e. 8-kor Csaba László, 10-kor Lehel László. Fasor: d. e. 8-kor Scholz László, 11-kor Kemény Lajos. Kőbánya: d. e. 8-kor Dendely Károly, 10-kor Majba Vilmos. Simor-u.: d. e. 8-kor Mórocz Sándor, 11-kor Kemény Péter. Üllői-ut: d. e. 8-kor Kádár Gyula. Szvetenay-u.: d. e. 8-kor Szuchovszky Lajos. Gyarmat-u.: d. e. 8-kor Lamnek Vilmos. Angol-u.: d. e. 11-kor Virág Jenő. Bécsikapu-tér: d. e. 11-kor, rádióközvetitéssel Németh Károly. Óbuda: d. e. 8-kor Danhauser László. Bocskai-ut: d. e. 11-kor Benczur László. — Az *Unitárius Misszió Ház* (IX., Hőgyes Endre-u. 3.) templomában d. e. 10-kor Józan Miklós püspöki vikárius ünnepi istentiszteletet tart.

HIREK

— Emlékezzünk...

Március 15.

1915 *Holländer Rezső 8. honvéd tábori ágyusezredbeli zászlós a kárpáti harcokban a küzdők vonalában fekve irányitotta ágyusszakaszának tüzét azokra a pontokra, amelyeket ütegparancsnoka a főfigyelőhelyről be nem láthatott. Ügyes tüzvezetésének volt köszönhető, hogy az oroszok háromszor megismételt előretörése már a tüzérségi tüzben összeomlott. Más alkalommal is kitünt mint tüzérségi megfigyelő. Amikor álláspontját az oroszok felfedezték és azt erős tüz alá vették, rendületlenül a helyén maradt és tovább vezette a tüzet. Bátor és vitéz magatartásáért az elsőosztályu ezüst vitézségi éremmel jutalmazták.*

Személyi hirek

— Kinevezés. A kormányzó a mezőgazdasági tudományos és kisérletügyi intézmények tisztviselőinek tudományos létszámában vitéz *Zámory Károly* mezőgazdasági kisérletügyi I. osztályu fővegyészt magyar királyi mezőgazdasági kisérletügyi igazgatóvá a VI. fizetési osztályba kinevezte.

Egyesületi hirek

— A Magyar Hirlapirók Országos Nyugdijintézetének igazgatósága kedden délután ülést tartott *Zimmer Ferenc* ügyvezető alelnök vezetésével. *Láng János* titkár jelentést tett a folyóügyekről és az intézet pénzforgalmáról. Ujabban a következő adományok érkeztek az intézethez: Magyar Nemzeti Bank 10.000 pengő, Magyar Általános Kőszénbánya 3000 pengő, Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű-részvénytársaság és Pénzintézeti Központ 1000—1000 pengő. Az adományokért az igazgatóság köszönetet szavazott. A dr. Várkonyi Jenő halálával megüresedett intézeti orvosi tisztet dr. Moser Elekkel, a Szent Ferenc-kórház főorvosával töltötték be. Uj tagul felvették Bartók Irénét (Uj Magyarság).

— A Magyar Társadalomtudományi Társulat előadássorozatában március 16-án délután 6 órakor *Halasy-Nagy József* egyetemi tanár tart előadást „Politika és erkölcs" cimmel az Országos Szociálpolitikai Intézetben (VIII., Szentkirályi-utca 7.)

Különfélék

— A Pázmány Egyesület hódolóestje XII. Pius pápa tiszteletére. A Katolikus Irók és Hirlapirók Országos Pázmány Egyesülete március 16-án, csütörtökön délután öt órakor a Vigadóban irodalmi ünnepet rendez *XII. Pius* pápa tiszteletére.

— A Felvidéken végrehajtott földbirtokrendezési kérdések szabályozása. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A visszacsatolt felvidéki területeken végrehajtott cseh-szlovák földbirtokrendezéssel kapcsolatos kérdések szabályozása tárgyában kiadott 2550/1939. M. E. számu rendelet értelmezése tekintetében a napilapokban megjelent közleménybe értelemzavaró hiba került; a közlemény utolsó bekezdése helyesen a következőképpen hangzik:

„A kormány e rendelkezésekkel azt kivánja elérni, hogy azok az egyenlőtlenségek és méltánytalanságok, amelyek a cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok végrehajtása során a földbirtok juttatása tekintetében keletkeztek, e terület lakossága javára mielőbb kiegyenlittessenek. Ennek során a kormány, minthogy erre a rendelet módot sem nyujt, *nem kivánja a cseh-szlovák földreform végrehajtása előtti tulajdonosok érdekében a cseh-szlovák földreform hatásait sem terület, sem pedig kártalanitás szempontjából revizió alá venni.*"

A volt tulajdonosoknak a rendelet értelmében megtérités csak a cseh-szlovák jogszabályok alapján jár, csak annyiban, amennyiben a jogszabály alapján erre még és igényük van. Ennek a megtéritésnek a mértéke és módozatai tekintetében a részletes szabályokat a minisztérium *külön rendeletben fogja megállapitani.*

— A Falu Gazdaszövetség tisztelgése gróf Teleki Mihály földmivelésügyi miniszternél. A Falu Gazdaszövetség küldöttsége — *Mayer János* ny. miniszter, elnök vezetésével — tisztelgett gróf *Teleki Mihály* földmivelésügyi miniszternél. A küldöttség nevében *Mayer János* köszöntötte a minisztert, majd dr. *Teölgyes István* ügyvezető igazgató ismertette a Falu Gazdaszövetség tevékenységét. A miniszter támogatásáról biztositotta a Szövetséget.

— Elhalasztották a Pátria Klub vacsoráját. A Pátria Magyar Irók, Hirlapirók és Művészek Klubja szokásos március 15-iki vacsoráját március 19-én, vasárnap este kilenc órakor tartják meg. Az ünnepi beszédet dr. *Kolosváry-Borcsa Mihály* miniszteri tanácsos, országgyülési képviselő mondja.

— A Sakkrovatot — helyszüke miatt — pénteki lapunkban közöljük.

— Magyar Katonaujság. A Vitézi Rend Zrinyi Csoportja közreműködésével vitéz *Rózsás József* őrnagy szerkesztésében megjelenő „Magyar Katonaujság" legujabb száma élénk tartalommal jelent meg. A vezető vers Petőfi „Élet vagy halál" cimü költeménye. Az egyik cikke megemlékezik 1919 március 15-éről, amikor Kassán lerombolták a honvéd-szobrot. A közlemény *Horvai János* kiváló alkotásának elpusztulásáról sok érdekes, uj részletet tár fel. A „Mi történt az elmult héten" rovat és több tanulmány teszi változatossá a lapot.

— Tavaszi aukciókiállitás az Árverési Csarnokban. A Postatakarékpénztár Árverési Csarnoka 19-én, vasárnap délelőtt nyitja meg tavaszi aukciójának kiállitását a Lónyay-utca 30—32. számu helyiségeiben. A tavaszi aukción ismert neves magángyüjteményekből származó tárgyak — festmények, rajzok, szobrok, arany, ezüst, porcellán és üveg dísztárgyak, régi butorok, perzsaszőnyegek, vadászfegyverek, keletázsiai régiségek stb. — kerülnek kiállitásra. Az aukció kiállitása négy napig marad nyitva.

— Műsoros estély. A VIII. kerületi elöljáróság tisztviselői kara a felvidéki Magyar Házak javára műsoros estet rendezett. Az ünnepi beszédet *Ortutay Jenő,* Beregszász képviselője mondotta. A műsor keretében nagy sikert arattak: *Gyurkovits Mária, Gobby Hilda, Repcsák Ilona, Borbiró Andrea, Szigeti Sándor,* dr. *Járossy Jenő, Sala Domokos,* valamint az elöljáróság műkedvelő gárdája. A siker *Harámy István, Szirmay Károly* és *Bokor Gyula* hozzáértő munkájának eredménye.

VEGYES

× **Nektár és Ambrózia.** Toulonból jelentik: Közismert dolog, hogy a franciák nagy hivei a jó konyha mellett *a jó itókának* is. Nem is annyira a pezsgőnek, melyet idekint is ünnepi alkalmakra tartogatnak, mint inkább a boroknak, *Bourgogne, Bordeaux, Anjou, Provence* nemes termékeinek. Hogy a nyolcéves francia iskolásgyerek táskája mellé erősitett üvegcsében visz magával „sziverősitőül" egy kis borocskát, ez ma már külföldön sem titok. Hogy nincs olyan szegény francia, akinek asztaláról hiányozhatna a „félliter vörös", ezzel is tisztában van mindenki. Most azonban az egyik legkomolyabb hivatalos fórum olyan merőben ujszerü intézkedést tett, amely talán még a fenti példáknál is ékesenszólóbban igazolja, milyen rendkivül fontos tényező idekint a bor . . . *A francia haditengerészet* élelmezési vezetősége ugyanis elhatározta két *tartályhajó* épitését. Ezeknek *a borral megtöltött uszó pincéknek* az lesz a feladatuk, hogy meghatározott ideig vesztegelve valamelyik nagyobb francia hadikikötőben, szivattyuk segélyével ott a helyszinen tüzes nedüvel lássák el azoknak a hadihajóknak tengerészeit, akik bármilyen okból ritkán mehetnek a szárazföldre. Vagyis a francia matróznak ezentul nem kell busulnia; ha kifogy a készlet, máris megjelenik a tartályhajó az *utánpótlással*. Ennél eszményibb, gyorsabb, előzékenyebb „kiszolgálás" igazán elképzelhetetlen. Hogy pedig ez a szerencsés kezdeményezés nagyban fogja emelni a tengeri haderő lelkesedését, erre legjobb bizonyság *az általános megelégedés*, melyet az örömhir vétele itt Toulonban, ebben a jelentős hadikikötőben keltett. A város szük utcácskáit esténként éneklő, brávózó matrózcsoportok járják be s minden ajkon ott van a két várva-várt tartályhajó költői neve: „Nectar" és „Ambroisie". Azaz *Nektár és Ambrózia*. A francia haditengerészet vezetői nemcsak embereik legtitkosabb vágyait ismerik, hanem a görög mitológiát is.

× **Varsó és a vérátömlesztés.** A vérátömlesztés nagy gyakorisága mellett majdnem minden kulturországban kifejlődött az önkéntes „véradományozók" mestersége, de ez a „foglalkozás" talán sehol sincs olyan tökéletesen megszervezve, mint a lengyeleknél. Varsóban, a Czerwonego-Krzyza-utcában van a „Vérátömlesztési Központ", ahol éjjel nappal két ügyeletes ül a telefon mellett, hogy bármelyik percben szolgálattételre rendelhesse az adott esetnek megfelelő véradományozót. A központ feladatát megkönnyiti, hogy a hivatalos jegyzékben nem kevesebb, mint *150 férfi és 400 női véradományozó* szerepel, mig *200* tartalékban van. Mindegyiküket alaposan megvizsgálták és *vércsoportok szerint osztályozták*. Életkoruk 21 és 45 év között változik. A nők többnyire *diáklányok, medikák*, vagy a Lengyelországban is nagyon népszerü *cserkészet* kötelékébe tartoznak. A férfiak között sok a *munkás*, az *iparos* és az — *atléta*. A negyvenöt évet meghaladott véradományozó a „tiszteletbeli" cimet kapja meg, ami annyit jelent, hogy — bár ezentul nem lesz tényleges szolgálatban — *részt vehet az egyesület ünnepségein*, közgyülésein és a kórházakban rendezett szakmabeli összejöveteleken. Varsóban rendes körülmények között *száznál több vérátömlesztést végeznek havonta* s az adott vérmennyiségből ezer gramnyit a *szegény betegek* számára tartanak fenn. Egy-egy vérátömlesztés nem haladhatja meg a *hatszáz* grammot és minden „adót" havonta csak egyszer vehetnek igénybe. Amint látjuk, lengyel barátaink figyelme mindenre kiterjed...

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

ARANYKAPU

IRTA KOSÁRYNÉ RÉZ LOLA (41)

István lefeküdt. Álmosan hallotta még, amint a gyermek sir megint, aztán kint csapódik az ajtó és Bözsi beszél. De már nem tudott figyelni reá. Elaludt.

Dél felé zsirsistergés ébresztette fel. Bözsi már hazajött a trafikból. Dudolva tett-vett a kis konyhában. Mikor István borzas fejjel kikukkantott, örömmel ujságolta:

— István! Van mellékkeresetem! Husz pengőt kapok havonkint.

— Miért?

— Ezek a szomszédék sem rossz emberek, látja. Nem mulatni mennek éjszakánkint, hanem a férfi pincér, az asszony felirónő. Van félnyolc, mire a kávéházból hazakerülnek. Megalkudtam velük, hogy a kicsi nálam fog aludni és kapok érte husz pengőt. Szép pénz! De vasárnap nem lesz itt a kicsi, mert akkor hol az egyiknek, hol a másiknak van kimenője.

István megdörzsölte az orrát. Börzsi elkedvetlenedett:

— Nem tetszik magának, István? Hiszen maga nincs otthon éjjel, nem hallja, ha sir.

— Mikor fog majd aludni?

— Azt hiszi, mindig bőg a gyerek? Ha jól tartják és egészséges, eszében sincs. Jöjjön ebédelni. Olyan jó kedvem van, hogy csuda. Gondolja el, anyi pénzéhez hozzá sem kell nyulnunk a jövő hónapban, a lakbért kivéve, ha ugyan nem lesz tulkorán fütés. Van még egy ilyen szerencsés házaspár Pesten? Ha havonta száz pengőt eltezünk, ez évenkint ezerkétszáz pengő, tiz évben tizenkétezer, nem számitva a kamatokat. Meggazdagodunk, István!

Hetykén és vidáman csapta félre a sapkáját, amint a trafikba igyekezett. A sarkon összeütközött valakivel: Lonci volt.

— Jé, Bözsi! Hogy vagy?

— Köszönöm, pompásan.

Sugárzott az arca.

— Hová mégy? Állásban vagy?

— Egy trafikban hélyettesitek, de mellékkeresetem is van.

— Nem unalmas a trafikban ülni?

— Csöppet sem.

— Egyszer elmegyek hozzád, jó? Mikor vagy otthon?

— Most inkább a trafikba gyere, mert délelőtt is, délután is ott kell lennem.

— Jó.

Lonci még másnap beállitott a trafikba. A lába valamivel még vastagabb lett, a szemöldökét kitépette. Elmondta, hogy Gáspárral véglegesen szakitott és már nem is köszönnek egymásnak. Most egy másik fiu udvarol neki, bankhivatalnok, Jenőnek hivják. Már megcsókolta. Neki most kvarcolásra kell járni, olyankor kicsit ellógja az időt a fiuval. Nemsokára lesz állása, mert Jenő be fogja segiteni a bankba és Béla bácsi is megigérte, hogy tesz valamit az érdekében. Béla bácsi különben önálló irodát akar nyitni és ha ez sikerül, akkor biztos a jó helye.

Lonci látogatása után csodamódon kezdtek gyülni az ismerősök. Egy szép délelőtt Tibor jött be a trafikba, aki azóta felbontotta Lucyval az eljegyzését. Cigarettát vett és elbeszélgetett vagy egy órácskát. Majd Bözsi néhány volt iskolatársnője jelentkezett. Egy délután pedig megcsendült az ajtócsengő és monoklis férfi lépett be. Bözsi azonnal ráismert.

— Itt a Béla bácsi — szólt a vendég. — Jött megnézni a Bözsike nagyságos asszonyt. Hogy vagyunk? Látom, még csinosabb, mint volt.

Bözsi alig várta, hogy megérkezzen az unokaöccs.

— Én most már megyek haza.

— Elkisérhetem? Merre laknak?

— Itt, közel. De nagyon sietek, dolgom van.

Nem tudott olyan asszonyosan fensőbbséges lenni, amilyen szeretett volna. És érezte, hogy az arca ég.

— Micsoda dolog lehet az? Vacsorát főz az uracskájának? Csak nem? Miért nem jönnek el kettesben vacsorázni a Sárga Macskába? Mulatnánk egy kicsit.

— A férjemnek éjszakai szolgálata van! — mondta Bözsi mérgesen. — Egy gyárnál van és minden éjszakára ki kell mennie!

Béla bácsi megállt és mekegve nevetni kezdett.

— Micsoda? — kérdezte. — Minden éjjel elmegy? Ez jó! Ez nagyon jó! Höhöhö! Ez klassz dolog! Micsoda munkája van a gyárban az urának?

Bözsi már rettenetesen dühös volt.

— Éjjeli őr! — mondta.

Lonci nagybátyja ugy kezdett nevetni, hogy mindenki visszafordult utánuk. Azt hitte, Bözsi tréfál.

Bözsi sarkonfordult és otthagyta.

Aztán szerette volna levágni a fejét elkeseredésében, hogy megmondta, mit dolgozik István. Mi köze ehhez másnak? Miért nem tudott hallgatni?

22.

Egyszer, amint ott üldögélt a trafikban, kendőjébe burkolózva, mert hideg volt és a tulajdonosnő öccse nagyon takarékoskodott a fütéssel, a szegény tulajdonosnő pedig még mindig a kórházban feküdt, az jutott az eszébe, hogy varrógépet kellene venni. Régit, olcsón, kéz alatt. Nem győzte a foltozást esténként, ha hazajött, kézzel. S a trafikba nem vihetett férfialsónadrágot.

De neki nem volt ideje utánajárni.

Kihez forduljon?

És akkor kicsi, kerekhátu, kizöldült frakkba öltözött öregember csoszogott be sompolygó járásával a trafikba. Megdörzsölgette a kezét alázatosan.

(Folytatjuk.)

Adler géphimzőnőt trikófehérnemühöz felveszek. Csáky-utca 63. IV. 35. 66537

Próbakisasszony azonnal felvétetik. Lipcsei, Apponyi-tér 4. 76384

Iparigazolványos fehérnemüvarrónőt keresek elsőrendü vegytisztitóüzletemhez sürgősen. „Pénz nem kell 54417" főkiadóba.

Fiatal kezdő varrólányt, tanulólányt szép munkára felveszek. Révay-utca 14. III. 22.

Kalapszalonba önálló kézilány és tanulólány felvétetik. Brody, Régiposta-utca 19. 54318

11. Egyéb alkalm.(nem házt.)

Külföldi tánccsoporthoz keresztény 20 év körüliek 2—3-ig jelentkezzenek Salgó táncteremben (Teréz-körut 3.). *42985

12. Házvezetőnő, gazdasszony stb.

Vas megyébe anyahelyettest keresek középiskolásokhoz zenetudással. „Nem alkalmazott 42976" jeligére főkiadóba.

Felvétetnek házikisasszonyok, gazdasszonyok, komorna-szobalányok. Házvezetőnő, Rákóczi-ut ötvenhárom. 33564

Kenyérkeresőnőknél felvétetnek gazdasszonyok, szakácsnők, szobaleányok, fiatal mindfőzőnők, mindenesek, gyermekleányok, szoptatós dadák. Visegrádi-u. négy és Régiposta-u. hat. *54349

Házvezetőnőnek ajánlkozik magányoshoz szerény igényü 40 éves, azonnalra vagy 1-ére. Wolff Károly-utca 25., házfelügyelő. *33557

Két jómegjelenésü leány ajánlkozik házaspárhoz vagy magányoshoz elsejére. „Rendszerető" jeligére Veres Pálné-u. 33., trafik. 66594

Házvezetőnő kitünően főz, takarit, kitünő bizonyitványokkal ajánlkozik. Dohány-utca 96. Bulfán Jusztina. 36552

Jómegjelenésü, 30 éves uriasszony házvezetőnőnek ajánlkozik magánoshoz éves bizonyitványokkal. „Jó bánásmód" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Házvezetőnőnek, anyahelyettesnek ajánlkozom. Réther né, Budapest, Irinyi János-u. 4., IV. 2. 33568

Gazdasszonynak ajánlkozik özvegy asszony, hosszu bizonyitvánnyal, magányoshoz, vidékre is. Goldmanné, XI., Tömös-utca 24. 54339

Jómegjelenésü fiatal hölgy magányoshoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Szalag-utca 10., földszint 1. 54351

13. Szakácsnő, szobalány, gyermeklány

Príma főzőnőket, szobaleányokat, mindeneseket keres, ajánl Elsőrangu Iroda. 182—593. Irányi-utca 10. Maczkó. *83932

Szobaleányt hosszu bizonyitványokkal keres házaspár. Trombitás-ut 12., I. 66576

Jó kisegitő szakácsnő felvétetik. — Belváros, Fehérhajó-utca 2. Teplánszky 54313

Főzőnő jó bizonyitvánnyal felvétetik Eötvös-utca 22. I. 83930

Perfekt szobaleány, tisztaságszerető, jó bizonyitvánnyal takaritónőnek felvétetik. Markó-utca 1-a, IV. em. 2. 42829

Középkoru önálló főzőnő 15-re lehetőleg magányoshoz. Akácfa-u. 38., fsz. 6. 33432

Perfekt főzőnő ajánlkozik uri házhoz hosszu bizonyitványokkal. Falk Miksa-u. 12., IV. 4. Telefon 111—025. 42999

Gyakorlott magyar gyermekgondozónő délelőttre kisbabához ajánlkozik. Nagydiófa-utca 10., I. 14. 54322

Fiatal leány gyermekek mellé izraelita családhoz elhelyezkedne. „Gyermekszerető 225" jeligére főkiadóba.

Fiatal szakácsnő, szobaleány, két mindenes leány állást keres. Telefon 14—47—87. 66582

Jól főző szakácsnő jó bizonyitványokkal állást keres. Diétás főzést is vállal. Egressy-ut 152. 12149

14. Mindenes

Perfekt német vagy magyar megbizható mindenes, uriházban felvétetik. Zsigmond-utca 10. II. 6. 75298

Főző mindenes csak hosszu bizonyitvánnyal, gyermektelen házaspárhoz felvétetik. Lövölde-tér 7., I. 4. 66595

Azonnalra pedáns, tiszta, jól főző mindenest keresek jó bizonyitványokkal. Katona József-u. 21., I. 14. 12161

Mindenes szobalány felvétetik jó bizonyitványokkal. XIV., Mindszent-utca 8. Hermina-kápolnánál. 12186

Mindenes, jó bizonyitványokkal, feltétlenül megbizható, jól főző, rendszerető, kisebb családhoz budai villába azonnal felvétetik. Jelentkezés: d. e. 9—3 és d. u. 6—9-ig. I., Czakó-utca 9., fsz. 2. 19475

Keresek perfekt mindenes főzőnőt, aki szobaleány teendőkben is jártas. Jelentkezés 8—10-ig. Dr. Berger Gyula, Szent István-körut 10., I. emelet.

Mindenes felvétetik. Fehér Jenő, Olaszfasor 31., II. 9. 66561

Főző mindenest alkalmazok Mátyásföldön. Jelentkezés Budapesten, II., Maros-u. tizenöt. Jablonszkynál, tizenötödikén tiztől kettőig. Két személy, két szoba, havi harmincöt pengő.

Rendes főző mindenes állást keres hosszu bizonyitvánnyal. Bástya-utca 25., I. 5. 43000

Elsőrangu mindenes szakácsnőmet abszolut rendeset, megbizhatót, ajánlom április elsejére. Margit-körut 31., III. 5. Andódyné. 66534

Főző mindenes ajánlkozik jó bizonyitvánnyal. Magdolna-utca 20., II. 31. 66607

Jobb mindenes főzőnő, középkoru, ajánlkozik. Csokonai-utca 12., földszint 7. *54367

Jól főző fiatal asszony állandóra elhelyezkedne. Hegedüs S.-u. 33., II. 14. T. Istvánné.

15. Takaritónő, bejárónő

Megbizható bejáró takaritónőt azonnalra felveszek. Andrássy-ut 12., II. lépcső II. emelet 7.

Bizonyitványokkal takaritónő magányoshoz. Jelentkezni szerdán, csütörtökön 4-ig. Kistemplom-u. 9. III. 2. *36530

Bejáró takaritónőt felveszek. Rottenbiller-utca 37/F. II. 17.

Bejárónő uri helyre ajánlkozik. Szövetség-u. 19., fsz. 3.

Rendőr özvegye leányával lakásért takaritást vállal magányosnál. Butor van. „Állandó 42982" főkiadóba.

Lakásért takaritást vállalok Stász Tamásné, Dandár-utca 22., II. 24. 12171

Házaspár takaritásért lakást keres. Örömvölgy-utca 20., földszint 9. 66585

OKTATÁS

16. Házi oktatók ellátással

Két kislányomhoz gyakorlattal kisasszonyt felveszek. „Jó bizonyitvány 72939" jeligére Horthy Miklós-uti fiókkiadóba.

Két kislányom mellé keresek német nevelőnőt, francia tudással előnyben. XIV., Gróf Zichy Géza-u. 5. földszint. (Városligetnél.) 14-50-50. 54283

Német kisasszony délutánra azonnali belépésre kerestetik. Emőd, József-körut 86. IV. 1.

Német kisasszonyt kilenc éves kisleányhoz felveszek. Rákóczi-ut 30. III. 1. 54292

Nevelőnő, izr., német, esetleg angol nyelvtudással két gyermek mellé felvétetik. Pannonia-u. 9. III. 3. 42989

Németül perfektül beszélő nevelőnőt keres 3 és 5 éves gyermekei mellé keresztény család. Ajánlatokat részletes személyi adatokkal „Fiatal 12109" jeligére főkiadóba.

Angolul tudó bejáró nevelőnőt keresek kislányhoz. Székely, Nagymező-utca 66. 54329

Izr. kisasszonyt angol tudással keresek. Jelentkezés 3 után: Hariskőz 3., III. 1. *54341

Róm. kat. német-magyar kisasszony felvétetik 9 éves fiuhoz délután 4—7-ig. Jelentkezhet 9—5-ig V., Klotild-u. 22. II. 16. 12163

Elsőrendü magyar német, francia, angol (Angliából gyorsan, előnyösen) nevelőnők, gyermekgondozónők legmegbizhatóbban: Dr. Senyeyné „Pedagógia" Intézetében, Felsőerdősor 22. (Andrássy-utnál). 127—942. 53667

Intelligens osztrák kisasszony délelőttre ajánlkozik. „Éves bizonyitvány 43009" főkiadóba.

Német kisasszony Budán délelőttre gyermekhez ajánlkozik. Weckermanné, Lepke-utca 9. 75297

Nevelőnőket, gyermekgondozónőket, gyermekkisasszonyokat ajánl Kalmár Regina, Erzsébet-körut 52. Telefon: 14-20-18.

Megbizható német tanitónő, óvónő délutáni foglalkozást keres. „Montesori 42983" főkiadóba.

Keresztény diplomás tanár tanit ellátásért vidéken is. Ajánlatokat „Szigor és szeretet 19446" jeligére főkiadóba kér.

17. Előkészités, internátus

Zsoldos legjobban előkészit magánvizsgára, érettségire. Dohány-u. 84. Tel. 1—424—47. *

Magántanulók! Bangó, Budapest, XIV., Telepes-utca 1/B

Magántanulók előkészitése. Biztos siker, garancia. Teréz-körut 12. I. 2/a. Tel. 118—511.

18. Nyelv- és művészet-okt.

Olasz születésü uriasszony anyanyelvét tanitja könnyü, biztos társalgási módszerrel. VIII., Barát-u. 11. II. 3. Telefonérdeklődés 1—3 között 13-56-46.

Angolt gyorsan, eredményesen tanitó urinő néhány esti órát vállal. 133—074. Este héttől.

Bécsi urinőnél német, francia, zongora, kiváló énekoktatás. Telefon 11—45—59. 12135

Kiváló német tanár cime: Rökk Szilárd-utca 29., I. 2.

Kottanélküli kiséretszerkesztéses zongoraoktatás elismert specialistája Szücsné, Damjanich-utca 33, földsz. 3. *54296

English Studió, Görgey Artur-utca 38-a. Angolul könnyen, gyorsan. Ötös csoportokban [illegible]. Különórák. 8340

Angolt jutányosan oktat gyakorlott mester. VIII., Sándor-utca 19 II. 16. *52877

Francia, német, elsőrendü okl. tanárnő. Kertész Tivadarné, Návay Lajos-utca négy. (127—047.) *54377

Tanuljunk könnyen, gyorsan németül birodalmi német urileánynál. Pozsonyi-ut 28., félemelet 2. 54301

Londoni mester oktat. Kereskedelmi és utazási célra is. „Exceptional" hirdetőbe, Andrássy-ut 4. *54331

Angolul, franciául szórakoztatóan tanitok kezdőket. Telefon öttől-hatig 11—77—54.

Angol, francia, német csoportos és egyéni nyelvórákat ad éveket külföldön töltött ur, jó pedagógus, sikeres, gyors módszerrel. Értekezés 2—3 vagy meghivásra. Sommers. Dembinszky-utca 33. 12154

Délamerikai spanyolt tanit tiz évig odakint élt uriasszony, forditásokat vállal. Fery Oszkár-utca 18. földszint 1. 15502

Német nyelvtanárnő tanitja anyanyelvét biztos eredménnyel. „Esetleg szobáért 11942" főkiadóba.

Angliában járt vegyészmérnök kitünően bevált módszer szerint ad angol nyelvleckéket, müszaki irányban is; forditásokat is vállal. Tel. 112—482.

19. Keresk. oktatás

Mérlegképes könyvelésre, levelezésre, helyesirásra, gépirásra, gyorsirásra hetek alatt garanciával megtanitja, átképezi Szemző tanár, Nagymező-utca 10., I. 7. *54364

Gyarmati dr. v. országgyülési gyorsirófőnök gyorsiróiskolája. Dalszinház-utca 2. — 12—12—08. Államvizsga.

Radnai gyors- és gépiróiskola, Pázmány Péter-tér 5. Telefon: 16—26—84. és Erzsébet-körut 19. Telefon. 14—48—17. Kérjen tájékoztatót. 52504

Ferenc-köruti (huszonnyolc) Gyorsiró-, gépiróiskolában különféle tanfolyamok. Államvizsga. Állásközvetités. Telefon387—129. *

Magyar-német gyorsiró-, gépirótanfolyam, államvizsga, álláshelyezés Balogh gyorsiróiskolában, József-körut negyvenhét. *52869

Aki könyvvitelt gyakorlati uton tökéletesen kiván rövid idő alatt elsajátitani és mérlegképessé válni, jelentkezzék 326—036 alatt 10—4 között. 12113

Rónai gyorsiróiskola, Teréz-körut 44. Magyar, idegennyelvü tanfolyamok. Államvizsga. Telefon 123—165. 12156

21. Egyéb oktatás

Átképzem müvészi pergament lámpaernyő festésére, készitésére. „Gyors, alapos 54352" jeligére főkiadóba.

VEGYES ALKALMI MUNKA

23. Szépségápolás

Szépséghibáit véglegesen garanciával eltávolitják Kovács kozmetikában, Teréz-körut 1/c. Tanitványkiképzés. 36555

24. Magánnyomozó

Nyerges Alfréd nyomoz, megfigyel, informál. Rákóczi-ut harminchat. Telefon 138—098.

Dr. Békesi Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magánnyomozó, Erzsébet-körut 17. Tel.: 143—433. 52380

Walter nyugalmazott detektivfőfelügyelő közismert s kereit legmodernebb technika, lelkiismeretesség eredményezi Telefon 183—549. IV., Váci-utca 41/a. 65559

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Külföldi, tökéletesen javitott zongora garanciával. 500 pengőtől hatalmas választékban Reményinél, Király-utca ötvennyolc. 65575

Rövid fekete gyakorló zongora kettőszáz, külföldi gyönyörühangu négyszáz. Valódi Bösendorfer ötszáz. Garantáltak, jókarban. Zongorák, pianinók feltünő olcsón előleg nélküli legcsekélyebb részletre. Rákóczi-ut ötven, Zongorateremben. Erzsébet-körut sarok. 65570

LYRA

Utólérhetetlen választékbőségünkből legeslegolcsóbban vásárolhat Magyarország legnagyobb zongoratermében: „LYRA" Részvénytársaság, Erzsébet-körut 19. sarokbejárat. Garantáltak, jókarban: valódi Bösendorfer 400, Stingl, Wirth, Laubergergloss, stb. hihetetlenül olcsón. Kényelmes részlet, tisztviselőkedvezmények. Bérzongorák legelőnyösebben.

Bérzongorák, pianinók. Eladás, vétel, csere. Károly-körut kettő. Bihari. 54408

EHALL Andrássy-ut 15. Zongorák, harmóniumok páratlanul olcsón, előleg nélküli részletfizetésre is. Kölcsönzés. 43012

Soha nem létező áron Stingl, Laubergergloss, Wirth zongorák részletre. Erzsébet-körut harminchárom. Pianinóbérlet 10.—. 36551

Körpáncélos Ehrbar, Wirth, Bösendorfer olcsón. Lipovniczky törvényszéki hites zongoraszakértőnél, Rákóczi-ut 34.

Zongorahangolást olcsón, jól, szakszerüen végez Blau Dezső, Bécsben végzett hangoló, Lauberger és Gloss tanitványa, Eötvös-utca 28 Tel.: 112—842. Vétel, eladásnál szakbirálat.

Világmárkás zongorák, pianinók 450 pengőtől Müller zongorakészitőnél, Rákóczi-ut 40. Részletre. 54262

Scala zongoraterem, Erzsébet-körut tizenöt. Világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, előlegnélküli legkisebb részletfizetéssel. Árak kettőszáztól. Bérhangszerek! 36517

Hohner használt tangóharmonika olcsón, Wágner hangszerkirálynál, József-körut 15.

Zongora, pianino vétel, eladás, bérlet, csere, javitás, hangolás szakszerüen Hevesi utódánál, József-körut 8. 53756

Laubergergloss koncertpianinó Stinglpiccoló, cimbalom, kottaszekrény olcsón. Részletfizetés. Zongorakészitőnél, Almássy-tér 11., I. 36378

Hismasters, stb. táskagramofonok, használtak legolcsóbban, tánc- és müvészlemezek használtak 80 fillértől: Központi Gépraktárban, Rákóczi-ut 80. udvarban. Lemezcsere. Árjegyzék. 53384

Förster, Bösendorfer, Ibach angolmechanikás, keresztburos főuri, szalondarabok csodaolcsón. Külföldi zongorák, pianinók legolcsóbban előlegnélküli husz pengős részletre. Fenyőné zongoratermében, Erzsébet-körut huszonhat. 36497

Rövid keresztburos zongora eladó. Orlai-utca 4, fszt. 1.

Keresztburos, páncélos rövid 350-ért. Zongorák, pianinók részletre. Fahn zongoraterem, Rákóczi-ut 64. 36569

Tangóharmonika bérlet havi 15 pengőért, vételárba beszámitva. Marnitz, József-körut harminchét. 66557

Grimm, József-körut 65. Világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, részletre, garanciával. 54365

Sternberg
KIR. UDV. HANGSZERGYÁR 136068
VII RÁKÓCZI-UT 60.

Most vásároljon! Hihetetlen olcsó Stelzhammer-zongora jókarban 250.— pengő, Sternberg, Budapest, Rákóczi-ut 60.

Lauberger, Stingl, Hofman, Bösendorfers Mignon-zongorák, legelsőrendü pianinók háromszáztól. Rákóczi-ut 47. Reissman zongoraszalonban.

Világmárkás zongorák, pianinók dus választékban legolcsóbban. Részletfizetés. Tipold zongorakészitőnél, Rákóczi-ut 61. 83931

Expressfizetéssel legmagasabban megvásároljuk zongoráját, pianinóját. Megérdeklődheti: 14—21—67. „LYRA" Erzsébet-körut 19. 66302

INGATLAN

29. Birtok

Pestkörnyéki tizenhat holdas tanyásbirtok szőlővel, gyümölcsössel, kedvező feltételekkel eladó, azonnal átvehető. Farm Mezőgazdasági Szövetkezet, Sziv-utca 12. (Válaszbélyeg.)

Budatéténynél 656 öles gyümölcsös házacskával, eladó. Budafoki-ut 17., III. 6. *72936

Vasárnapig eladó! Negyven holdas tanyás birtok, Budapesttől háromnegyed órányira, huszonöt holdas rozsvetéssel, szőlővel, gyümölcsössel, füzessel nyolcezerkétszázhatvan pengőért! Négyezerrel átadó. József-körut 11. Vénosz.

Fehérmegyei 30 holdas birtokot keresek épületekkel budapesti telekért. Tel. 128—840 délelőtt 10-től 12-ig. Cim: Novák, Alkotmány-utca 16.

Keresek 5 hold termő gyümölcsöst házzal Budapesttől legfeljebb 40 km.-re vasut mellett. Róna, Pestszentlőrinc, Kossuth-utca 106. 2893

30. Telek

Dunaparti, leányfalui országutmenti 400 négyszögöles telek közvetlen autóbuszmegállónál eladó. Telefon délelőtt 10—12 óráig. 111—976. *54324

Lomnic-utcában cca 1000 négyszögöles telek egészben vagy részben eladó. Érdeklődés délelőtt 11—6-ig telefon 18-17-08.

Kelenföld, Bornemisza-utca, 355 öles összközművekkel ellátott telek, nemes gyümölcsfákkal eladó. Bővebbet Roisz, IV., Váczi-utca 45. 53671

Nem vehet telket, amig nem járt Gödön. 150 négyszögöles telkek az „Ujtelepen" 3.80 pengőtől négyszögölenként, több évi kedvező részletre. Nem uj település, hanem régi, beépitett, kulturált nyaraló- és lakótelep a Nyugatitól 40 percnyire. Dijtalan bemutatás, felvilágositás. Pestkörnyéki Takarék, Erzsébet-körut 27. Telefon 34—09—52. *

Egy órányira a fővárostól, Gárdonyfüred-gyógyfürdőn kettéosztható szépfekvésü telek olcsón eladó. Váci-ut 64. Kardos. Telefon 291—602.

Svábhegyen, fogaskerekünél, bekeritett közmüves gyümölcsösömet részletre olcsón eladom. „Alkalmi 43002" jeligére főkiadóba.

Amerikai-utnál hatvan öles telket kettőezerötszázért feltételekkel eladom. Rappay, Egressy-tér 8. 92285

Hármashatárhegy alatti erdőövezte gyönyörü óbudai hegyvidéken vegyen telket, fajgyümölcsöst, ahol az óbudai hid most megkezdődő épitésével nagy értékemelkedés várható. Villamoshoz közel, parcellázva négyszögölenként 10—20 P. Kiépitett müutakon viz, villany. Külsőbb troleybus-vonalnál nagyobb 500—1500 négyszögölesek 2.50—6 pengőig. Családiházak, villák, bérházak, masszív weekendházak. Kényszereladások Budán, Óbudán nálam nyilvántartva. Tájékoztatót kivánatra küldök. Figyelem! Bartosnál Táborhegyen, Jablonka-ut 24. felett. Telefon 16—26—47.

Rivierai égtájak alatt, Buda legbensőbb derüs lankáin lévő villatelkekről, kis telkekről ingyen prospektust küldünk. ÉKKÖ, telefon: 18—16—15.

Farkasréti bekeritett közmüves gyümölcsösömet tizenegy pengőjével eladom. Bercsényi-utca 9. Házfelügyelő. 42959

31. Gyár, malom

Malom, tizjáratu, öregség miatt azonnal eladó, átvehető. Cim a főkiadóban. 66250

Jól felszerelt kisebb vastömegcikkgyár bedolgozott munkásokkal, vevőkörrel, házzal együtt eladó. „Harminchatezer 16842" jeligére főkiadóba.

32. Bérház

Ráday-utca 24-b számu 5 emeletes, 25 évig adómentes, 28.500 pengő bérjövedelmü, prima uj ház eladó 300.000-ért. Érdeklődés: Kövér Lajos-utca 22. Telefon: 29—64—03. 92133

Kispesten, Üllői-ut központján, emeletes, adómentes bérház komfortos lakásokkal, portálos üzletekkel, 4200 hozadékkal 35.000. Klár.

Kispesten, fővonalon impozáns, adómentes sarokbérház vendéglővel, 10%-os tiszta hozadékkal 25.000. Klár.

Kispesten, villarajonban nyolclakásos sarokbérház jó hozadékkal 15.000. Klár, Kispest, Üllői-ut 138. Tel. 14—68—09.

Luxuskivitelü 6 emeletes, adómentes uj bérpalota 9% hozadékkal eladó. Madách Imre-ut 46. I. 4. (Klauzál-tér sarok).

Sürgős eladás! Mária-térnél hatalmas, három utcafrontu, háromemeletes modern bérház, prima jövedelemmel, százötezerért eladó, felével átvehető. Telefon: 13—25—12. 66580

Adómentes, kertes, modern bérház, tisztviselő-negyedben, hatezerhatszáz pengő jövedelemmel, villamos és autobusz megállótól nyolcvan lépésnyire. Tisztán ötezer pengőt jövedelmez. Ára kedvező feltételekkel ötvenezer pengő. Legjobb vétel! Érdeklődni 12-ig és 4—6-ig 335—760. Rákóczi-ut 71., I. 9. 36582

Szenzációs alkalmi vételek a dr. Hegyi-irodában:
Budai hidfőnél háromemeletes bérpalota, adómentes 15.500 bérjövedelemmel, luxus kiállitásu lakásokkal, 7 méteres szobákkal, 120.000-ért, fizetési feltételekkel;
Nyugatinál háromemeletes uribérház, komfortos kislakásokkal, harmincéves adómentes 12.000 bérjövedelemmel, 95.000 P-ért;
Pesti hidfőnél, 450 ölön, kétemeletes, masszív bérház modern lakásokkal, 30.000 bérjövedelemmel, 120.000-ért;
Vérmezőre néző ötemeletes, liftes sarokbérpalota, mind komfortos lakásokkal, kényszerből 115.000-ért, tisztán 8%-ra;
Krisztina-téri templomnál háromemeletes luxusbérpalota, hallos, pazar lakásokkal, adómentes 10.000 bérjövedelemmel, átirva 82.000-ért, feltételekkel;
Olaszfasori gyönyörü bérvilla, Garas-utcában, hatalmas parkban, harmincéves adómentes 3x4, 2x3 szobás, hallos, télikertes, fejedelmi lakásokkal, központi fütés, melegviz, szolgáltatással, 8% tiszta jövedelemre, 130.000-ért eladó! Dr. Hegyi, 1—396—83, Rökk Szilárd-u. 6.

Legluxusosabb hétemeletes nagy adómentes 54.000 hozadékkal. Knapik ingatlanközvetitő. Telefon 3—498—96. 36579

Olaszfasorban kettőemeletes, adómentes sarokbérvilla, melegviz, luxuskivitelben, 7% nettóra, 100.000-ért. Zwillinger Győző, Rákóczi-ut 12. 340—313.

Andrássy-utnál, Hitler-térnél háromemeletes uribérház, 7% nettóra, 135.000-ért, felével átvehető. Zwillinger Győző, Rákóczi-ut 12. 340—313. 36586

Széna-téren hatemeletes, liftes, nagyadómentes sarokbérház, fütés-melegviz, 40.000 hozadékkal, 350.000-ért. Kisebb ingatlant becserélek. Zwillinger Győző, Rákóczi-ut 12. 340—313. 36587

Lukácsfürdőnél háromemeletes, adómentes bérház, 8% nettóra, 83.000-ért. Zwillinger Győző, Rákóczi-ut 12. 340—313.

Ujlipótvárosban, főutvonalon négyemeletes, liftes, harmincéves adómentes bérház, fütés-melegviz, 16.000+25% hozadékkal, átirásmentesen 138.000-ért. Zwillinger Győző, Rákóczi-ut 12. 340—313. 36589

Nagyköruton belül emeletes bérház, hatezerötszáz jövedelemmel, beköltözhető kettőszobás, parkettás, komfortos lakással, harmincegyezerért kedvezően eladó. Lónyay-utca 42-a., I. Mérai. 36541

Szent Imre herceg-uti primán megépitett sarokbérpalota, kétszobás, hallos luxuslakásokkal, 11.000 adómentes bérjövedelemmel, 110.000-ért, kondicióval. 1—396—83. 36383

Szenzáció! Keletinél főutvonali, kocsmajogos, nagyhozamu emeletes bérház, harminckétezerért, 20.000-rel. Laquernál, Teréz-körut 31/F. II. 92298

Adómentes, modern ház, kislakásos, 12%-ra Nyugatinál, 130.000-ért. Laquernál, Teréz-körut 31/F. 92290

Széna-térnél impozáns bérpalota, hét százalék nettóra, vagyonfelosztásért 95.000-ért. Prohászkánál.

József-körutnál gyönyörü bérház, kisebb-nagyobb lakásokkal, kilenc százalékra, egyszázezerért, felével. Prohászkánál, Mária-utca huszonkettő. Telefon 133—806. 36583

Budán sarokbérház, prima helyen, modern lakásokkal, kitünő jövedelemmel, telekértékben ötvenezerért sürgősen eladó, felével átvehető. Telefon: 13—25—12. 66581

Adóköteles, emeletes kis bérházat keresek 45.000-ig. Ajánlatok Farkas József, Krisztina-körut 155. 36569

Emeletes bérházat keres egyesület azonnali megvételre az V., VI., ker. belvárosi részeiben. Ügynökök kizárva. Ajánlatokat „Komoly szándék 12169" jeligére főkiadóba.

33. Villa, palota

Rózsadomb alján négyszobás hallos, összkomfortos, masszív, terraszos villa, házmesterlakkal, 30 éves adómentességgel, autobusztól négy percre, 300 öles fajgyümölcsössel, 22.000-ért eladó. Thököly-ut 10., I. 12-a.

2x négyszoba hallos, adómentes villa, 5x5 méteres szobaméretekkel, 7x12 méteres hallal, parkirozott kertben, az ingatlan hátsó részén alápincézett nagy, modern, világos gyárépülettel eladó 75.000-ért. Érdeklődés a helyszinen. XIV., Kövér Lajos-utca 22. 92134

Buda legszebb helyén, adómentes főuri bérvilla 2x5 hallos, 1x3, 1x2 szobás luxus lakásokkal, központi fütés, autógarage, nagy árnyas park. Sürgősen 110.000-ért eladó. Kolenszky, Nagyfuvaros-utca 12. Telefon: 136—592. 36536

Gyönyörü nagy gyümölcsösben háromszobás urilak nyolcezerért, 4—5 szobásak telekárban Mátyásföldön, Beniczky 25. Sachsnénál. 297—679. •

Rózsadombon, Fillér-utcánál összközmüves, háromszáz öles gyümölcsösben kétszer háromszobás komfortos villa tulajdonostól fizetési feltételekkel sürgősen eladó. (Birtokkal, telekkel elcserélem.) Obermayer, Pannonia-u. 33. 12105

Kényszereladás! Erzsébet királyné-ut legszebb utcájában! Adómentes 2X2 szobás hallos, összkomfortos, vasrácskeritéses villa 17.500-ért eladó, 10 000-rel átadó. Lakbértörlesztésre. Thököly-ut 10. I. 12/a. Keletinél. 36558

Balatonon, Janovics-telepen háromszobás villa, fürdőszobával, nagy terraszos manzarddal, komplett berendezéssel alkalmi áron eladó. Bővebbet délután 4—6-ig 119—282. 66589

Sashalom legszebb részén, adómentes, háromszobás villa, szép gyümölcsösben, négyezer pengővel átvehető, többi lakbértörlesztésre. Nagy Gáborné, Rákosszentmihály, Rákosi-ut 88. sz *33570

Tabánra kilátású négyszobás, alkalmi, masszív, dupla telken, 40.000. Knapik. T. 3—498—96.

Urivillát, bérvillát vásárolnék. Ajánlatokat „Kettőszázezerig, gyáros 56581" jeligére főkiadóhivatalba kérek. 56581

Keresek megvételre 5 szobás, adómentes villát lehetőleg Budán legyen. Kolenszky, Nagyfuvaros-utca 12. Telefon: 136—592. 36537

Rózsadombon környékén, négy-ötszobás, modern urivillát külföldi ügyfelem részére azonnalra keresek. Vételárat készpénzben fizetem. Zwillinger Győző, Rákóczi-ut 12. 340—313. •36590

34. Családi ház, öröklakás Budapesten

Öröklakások XI., Bertalan-utcában a Horthy Miklós-ut 30 sz. ház melletti telken, délifekvésü, elsőrendü kivitelü központi fütés és melegvizszolgáltatással ellátott garzonegy-, kettő-, három és négyszobás, hallos öröklakások leköthetők: Mikle Károly épitészmérnöknél, IV., Sörház-utca 4. Telefon 188—260. 52814

Öröklakások elsőrendü kivitelben, központi fütés és melegvizzel, legnagyobb adómentességgel, egy-, kettő-, háromszobás hallos és garszon lakrészekkel, valamint öröküzletekkel Belvárosban, Veres Pálné-utca 31. Budán, II. Batthyany-utca 27., XI., Szent Imre herceg-utja és Budaörsi-ut sarkán. Leköthetők Mikle Károly épitészmérnöknél, IV., Sörház-utca 4. Telefon 188—260

Kertes öröklakások Belvárostól egy sétányira, Istenhegyi-ut 9-a. szám eladók. Elsőrangu tőkebefektetés, előnyös kölcsönök! Felvilágositás az Épittetők Közgazdasági Részvénytársaságánál, Aranykéz-utca 7. Telefon 18—16—15.

Kis telken, a Sashegy délnyugati lejtőjén, autobusz és villamos közelében épülő kis családi házak igen jutányos feltételek mellett eladók. ÉKKŐ, V. Aranykéz-utca 7. 18—16—15.

1—2—3 szobás, hallos, erkélyes, abszolut komfortos, nagyméretü, adómentes öröklakások eladók a legprimább kivitelben, önálló telekkönyvvel. — Ugyanott nagyforgalmu öröküzletek is kaphatók. Megtekinthetők a helyszinen: Thököly-ut 150., Bajza-utca 2., Pozsonyi-ut 51., vagy telefonon: 29—64—03. 92132

Vevőtársakat keresek kisebb belterületi bérház vásárlásához, megosztásához. „Tőkebiztositás 83923" jeligére főkiadóhivatalba. •

Kettőszobás, komfortos, adómentes családiház Gyarmatutcánál kilencezerötszáz, négyezerrel átvehető, többi havi ötven pengővel törleszthető. — Szugló-utca 96. Hetyey. 36543

Három szoba hallos, összkomfortos, adómentes, csempézett családiház 10.000-rel azonnalra átvehető. Stigler, Erzsébet királyné-utja 43-d. 36542

Erzsébet királyné-utnál kettőszobás, adómentes, tehermentes, komfortos, kertes családiház 10.000; ugyanott 160 öles kerttel, kettőszobás, egyszobás komfortos családiház házmesterlakással 12.000. Pollák-iroda, Peterdy-utca 11-a. 36547

Nagykörutnál. Hétlakásu, nagyfrontu, masszív ház, alápincézett, nagytelkü, 18.000-ért. Uri villa adómentes, kétszer kétszobás, házmesterlakásos Budán 14.000-ért. Laquernél, Teréz-körut 31-F. 11. 92300•

Egyszobás, komfortos, adómentes, kertes családiházat ötezerért eladom, háromezerrel. Harminc pengős részletre. — Egressy-tér 8. 92384

Alkalmi vétel! Thököly-utnál! Háromszobás összkomfortos, adómentes, alápincézett, parkettás, kertes, masszív villa 13.500-ért eladó, 6000-rel átvehető. Lakbértörlesztésre. Thököly-ut 10., I. 12-a. 36559

Remek háromszobás, összkomfortos, adómentes, házmesterlakásos, terraszos uriház féláron 18.500-ért. Labancz, Erzsébet-körut négy. 36550•

Óbudán, főutvonalon, villaszerü, kétszer 2 szobás, egyszer 1 szobás, összkomfortos, adómentes ház, gyümölcsössel 38.000-ért. Rómaifürdőn 300 négyszögöles villatelek közművekkel ölenként 16 pengőért. Családiházak, bérházak, valamint hegyvidéki villatelkek, gyümölcsösök nagy választékban. Gröschl irodájában, III., Hévizi-ut 3. Telefon: 162—682.

Öröklakás kispolgárok részére. Alkalmas kisebb tőkék elhelyezésére. Lakások: egy szobakonyhás, egyszobás összkomfortos 2000-től 4000-ig, kedvező fizetéssel, főutvonalon. Üllői-utnál. Felvilágositás: Zwillinger Győző, Rákóczi-ut 12. — 340—313. 36534

Szent Imre herceg-utjánál egyemeletes, harminc évig adómentes háromszobás, összkomfortos családiház, egyszobás, félkomfortos házmesterlakással, gyümölcsössel 20.000-ért eladó. Fried, 1—302—84.

Szenzáció! Orbánhegyi-utnál négyszobás, összkomfortos, adómentes uri villa házmesterlakással, kedvező feltételekkel huszonhatezerért eladó. Kulin, Vörösmarty-utca 57.

Felső-Zuglóban 438 négyszögöles telken lévő ház üzem létesitésére is alkalmas, jutányosan eladó. Érdeklődés d. e. 8—9-ig: 18—17—98. 66569

Luxuskivitelü (nem spekulációs) adómentes öröklakások Városmajor-utca 27-b. alatt májusra eladók. Központi fütéssel, melegvizszolgáltatással, déli fekvéssel, önálló telekkönyvvel. Csekély összeggel átvehető. Hátralék huszéves Láb-kölcsön. Leköthető helyszinen vagy telefonon 132—512.

Keresek 2—3 szobás öröklakás tulajdonostól. „Készpénz 66611" jeligére Erzsébet-körúti fiókkiadóba.

Nyugdijas venne környéken lakbértörlesztésre telkes házat. Major, Kiskorona-utca 78. 11895

Második kerületben vennék kettő vagy háromszobás, összkomfortos házat Rózsadombon vagy Pasarét környékén készpénzzel, közvetitők kizárva. Teljes cimü ajánlatokat Dohányáruda, Fő-utca 7. cimre kérek. 66571

Horthy-hid, Gellérthegy környékén 3—4 szobás családi házat vennék. 12.000 készpénz, hátralék évi „2000 törlesztéssel 3016" jeligére József-körúti fiókkiadóba.

35. Családi ház, öröklakás környéken és vidéken

Háromszobás, verandás, adómentes családiház villannyal, vizzel 6800, 1500-zal átadó, 50 pengős törlesztésre. Rákoshegyen, Baross-utca 2. Jandó. •

Eladó Pestujhelyen kétszer szoba, konyhás családiház. — Felvilágositás Horváth vendéglős, VII., Holló-utca 10.

Figyelem! Háromszobás kuria villamosnál, félholdas csodagyümölcsössel, fajszőlővel, kamatmentes részletfizetésre ötszázzal átadó. Dohány-utca nyolcvan, ingatlaniroda udvarban. Ritkaság. •36565

Családiház Pest megyében eladó. Tulajdonos: Budapest, Szentkirályi-utca 11. III. 34.

Kuria, masszív, modern, jókarban, összkomfortos, parkettás, szuterénnel, garagéval, parkkal, fajgyümölcsössel, autobusz, villamos megállónál. Kedvező feltételekkel eladó. Telefon délelőtt 10—12-ig. 111—976. •54323

Előlegnélkül gyümölcsös, épülettel Szentendrén huszpengős részletre eladó. Tel.: 110-699. •

Kispest legszebb helyén háromszobás, adómentes, összkomfortos uri családiház 15.000. Klár.

Kispesten, csatornázott utcában, kétszobás adómentes komfortos családiház 7500. Klár.

Kispesten kétlakásos sarokház, alápincézve, közművekkel, 7000, átvehető 2000-rel. Klár, Kispesten, Üllői-ut 138. Telefon 14—68—09. 18579

Eladó Keszthelyen kisebb méretü kertes ház. Nyugdijasnak különösen alkalmas. Felvilágositást nyujt: Pataky, Keszthely, Deák Ferenc-u. 16.

BERENDEZÉS

36. Butor

Aki pénzét szereti, hálóját, kombináltját nálunk veszi. Részletre is. Konyha, sezlon, matrac, rekamier heti két pengőtől. Károly-körut 16. udvarban. 52276

Ön még nem tudja? Óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktáraimban uj és használt márkás mübutorainkat, hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garniturák utólérhetetlenül olcsón. Károly-körut 3-a. Butorüzlet. 66136

Minden igényt kielégitő választékban. Különösen szép hálószobák, kombinált butorok, egyéb lakásberendezések. Meglepően olcsó árban, kedvező fizetési feltételekkel. Kizárólag Modern butorszalon, Király-utca 79. 66479

Hihetetlen olcsón mindenféle butorok, részletre is. Butorpince, Rákóczi-ut hetvenöt. Bejárat Berzsenyi-u. oldalon.

Jókai-u. 36 Használt mübutorok.

Cseresznye empire háló 13 darab. Nagy Antal készitmény. Lakkcsiszolt háló faragással, kitünő állapotban 350 pengő.

Használt kombinált szobák, ebédlők, hálók és irodaberendezések legolcsóbban. Dessewffy-utca 47. 54199

Lakásfeloszlatásokból antikstilü butorok, garniturák, szőnyegek, dísztárgyak, stb. eladók. Berényi, Hunyadi János-ut három. 54216

Modern komplett kombinált szoba költözködés miatt eladó. Liszt Ferenc-tér 9. I. 10. 33566

Használt butor Mária-utca 36 és Baross-u. 43

Gyönyörü háló, kombinált szoba, garnitura olcsón. Király-utca 70. I. 11. 12184

Legolcsóbban berendezi lakását 40 éves cégem. Háló, kombinált szobák, konyhák nagy választékban. Vidékre ajánlatot küldünk. Fischhof József asztalosmester, Dohány-utca 59

Gyönyörü kombinált berendezés, rekamié, fotelek, asztalok, konyhaberendezés olcsón eladók. Rákóczi-ut 61. második főlépcső II. 2. 54284

Háló, garnitura, kredenc, sezlon, apróságok eladók. Rottenbiller-u. 5/a. III. 22. Délután 4—6-ig. Szerdán 10—1-ig. •33561

Nagyméretü biedermeier ebédlőszekrény, eredeti kis subiód, könyvszekrények, topolyaszekrény, cseresznye kredenc olcsón. Siegler, Andrássy-ut hatvanhat. 66562

Remek dióháló, ebédlő, kombinált szoba sürgősen. Veres Pálné 14. fszt 1.

Gyönyörü háló, ebédlő, kombinált szalongarnitura olcsón. Jósika 2. I. 4. 92292

Háló, ebédlő, konyha, egyes butorok, lámpák háztartás feloszlatása miatt eladók. 9—3. Zápolya-utca 36. III. 3. 12148

Gyönyörü uj, használt mübutorok. (Márkás) Hálók, ebédlők, uriszobák, bőrgarniturák, velourgarniturák, stilszalonok, irodabutorok, csodás kombinált berendezések legujabb tervek szerint. Fizetéskedvezmények is. Nagy Sándornál, Károly-körut huszonhat. Városházánál. 65577

Butorkiállitás

Olcsó propaganda butoreladás a Mezőgazdasági Kiállitási Vásáron márc. 21—27-ig a látogató közönség kivánságára és kényelmére ez évben is saját kiállitási pavillonunkban bemutatjuk legujabb, elsőrendü kombinált és komplett lakberendezéseinket. — Előnyös propagandaárak és kedvező feltételek. Vidéki szállitásokról szövetkezetünk szakszerüen gondoskodik. Rendkivüli alkalom tavaszi butorszükségletének beszerzésére. A kiállitás tartama alatt városi eladási telepeinken is kiállitási propagandaárakon árusitunk. Asztalosok és Kárpitosok Termelő és Értékesitő Szövetkezete, Budapest, Üllői-ut 15., Baross-utca 9., Podmaniczky-utca 14. Kérjük cimeinkre ügyelni! 53895

Előleg nélküli leghosszabb lejáratu részletfizetésre sezlonok takaróval hatvanöt, válogatott ebédlőszőnyegek huszonnyolc pengőtől. Rekamier különlegességek, fotelágyak, paplanok, futószőnyegek, fehérnemüvásznak, ruhaszövetek Lakásberendezőnél, Baross-u. hetvennégy. 65573

KIRÁLY-U. 112 Készpénzvevő?! Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes! 1100 négyzetméteres szuterénünkben használt és uj különleges márkás mübutorok. Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, kombinált szobák, antikvitások, irodabutorok, egyes darabok utólérhetetlenül olcsón. Butorüzlet, Király-utca száztizenkettő. (Lövölde-térnél.) 65571

Butort legjobban „BogMil" butorházában, Vilmos császár-ut negyvenhárom, vásárolhat. Hálók, ebédlők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt árakon 52379

Jókai-u. 36 Használt mübutorok.

Fekete faragott mübutor uriszoba üveglapokkal 600 pengő. Olcsó használt butorok nagy választékban. 52464

Kombinált szobák, hálók, ebédlők fizetéskedvezménnyel, vidékre képes árajánlatot küldünk. Bertalanné keresztény butorszalon, Rákóczi-ut 71., emelet. 66600

Gyönyörü dióháló, ágybetét, hármasszekrény sürgősen. Csengery-utca tizenkettő, I. huszonhárom. 54327

ROYAL Butor részletre is Baross-utca 34.

Hálószobák, ebédlőberendezések, kombinált szobák. Választékunk óriási! Áraink olcsók. Minőségért garantálunk.

Gyönyörü biedermeier ebédlő, nádazott uri szoba, rekamierrel. Pulay, Egyetem-utca 3.

Szép szines butor azonnalra eladó. Pozsonyi-ut 14. II. 12.

Kombinált szoba, konyha, ebédlő eladó. Kresz Géza-utca 53. 68583

Összecsukóságyak, ágysodronyok, vaságyak, csőbutorok, afrikmatracok Prohászka-gyárból, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fiókuzlet Üllői-ut 7. 54358

Modern dióebédlő, függönyök, székek eladók. Tátra-utca 21. félemelet 1. 54360

Király-utca 82 Sztopka asztalosmester Butor

asztalosnál mindig legolcsóbb. Keményfaháló 7 darabból 195, teleháló 7 darabból 265, ebédlő 9 darabból 300, konyha 6 darabból 85.—. Jobb, díszesebb telehálók, kombinált berendezések, ebédlők 420 pengőtől. Részletfizetési kedvezmény. Vidékre csomagolás. 54357

Ebédlő, háló diófából, előszoba-, konyhaberendezés, rádió és egyéb tárgyak eladók. Akácfa-utca 37—39. II. 4. 54409

Antikbutorok, barokkszekrények, íróasztalok, komódok, garniturák, perzsa szőnyegek, üveg- és egyéb csillárok eladók Magyar Vacuum Cleaner Beraktározó Vállalat helyiségeiben, V., Visegrádi-utca 62. Forgács. Telefon: 290—898.

Rekamié, két karosszék, kombinált szekrény, jó állapotban eladó. Klotild-utca 14-B, I. 3.

Ebédlő tölgyfa, vasveretekkel, cseresznyefaháló, konyha és egyéb butorok priváttól privátnak eladók. 2—4-ig. Telefon: 16—66—78. 15499

Pazar hipermodern, masszív, rendelésre készült szoba hallos, kombinált berendezés, minden tartozékkal, valamint lakkcsiszolt háromrészes Curtos-szekrény, modern csőágy, stb. eladó. Kender-utca 14., I. három. •

Kombinált szoba háromajtós szekrénnyel olcsón eladó. Tátra-utca 6. II. 12. 19477

Lakkcsiszolt gyönyörü gyermekszoba, hallberendezés, lószőrsezlon ágynemütartóval, lámpák, legmodernebb, Singer varrógép eladó. Radó, Margit-körut 11. 71299

Veszünk legmagasabban mindenféle butort, irodabutort, szőnyeget. Penzias, Rákóczi-ut 86. Telefon: 13—76—62.

Veszek: Lakásberendezést, butorokat, szőnyeget, régiséget, lakásdísztárgyakat, irodabutort Freller, Lónyay huszonhét. — 187—277. 36508

Vennék hálóbutort. Váci-ut 31. Kurzweil. Telefon: 490—121.

Vennék priváttól nagyméretü hármasszekrényt, recamiét féregmenteset. „Készpénz 12173" jeligére főkiadóba.

Férfiszobát, ebédlőt, szőnyeget vennék. „Havonként fizetem 424" főkiadóba.

Mindent veszek: butort, régiséget, porcellánt, szőnyeget, egész lakást, hagyatékot. Hivjon, azonnal megyek. Klein régiségkereskedő, Gróf Zichy Jenő-utca 28., földszint 2. Telefon: 120—417. 54411

Jókarban lévő használt szoba butort vennék. Rosenberg, Pesterzsébet, Kossuth Lajos-utca 101. 54330

Butorért, feloszló háztartásért, ruhákért, mindennemü holmiért legmagasabb árat fizetek. Dobozi-u. 27. Freund. 14-26-73.

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előleg nélkül leghosszabb lejáratu részletfizetésre válogatott ebédlőszőnyegek huszonnyolc pengőtől, sezlontakarók, futószőnyegek, kárpitosáruk, paplanok, fehérnemüvásznak, ruhaszövetek. Baross-utca hetvennégy. 65574

Előlegnélküli hosszu részletre szőnyegek, magyar perzsák, sezlontakarók, futók, vásznak Krausz szőnyegkereskedés, Bálvány-utca 15. 54311

Békebeli valódi keleti szmirna ebédlőszőnyeg, kifogástalan állapotban, alkalmi áron eladó. Egressy-ut 6. 23436

Perzsa szőnyeget, zálogjegyet legmagasabb árban veszek. Tel.: 142—843. 54218

Perzsa és smyrna szőnyegeket, hibásakat is, valamint zálogcédulákat, legmagasabb áron vesz Universal, Wesselényi-utca 8. Telefon 137—842.

38. Iroda- és üzletberendezés

Hentesberendezések, jégszekrények, márványpultok, pultüveg felszerelések, gyorsmérlegek, sonkavágók, töltő- és zuzógép, használtak, nagyon olcsón. Rosenfeld, Népszinház-utca 31. 65578

Modern fodrászberendezés három uri, három nő kiszolgálásra eladó. Bank-utca 7. Telefon 316—023. Georgiádesz. 66566

JÁRMÜ

39. Személyautó

D. K. W. Meisterklasse, tizenhétezret futott, kifogástalan, sürgősen eladó. Kovácsnál, Szabadság-tér tizennégy. •

Fiat 1500-as, kifogástalan állapotban, kivándorlás miatt minden elfogadható árért eladó. Megbizottam: Kovács, Szabadság-tér tizennégy. •

D. K. W. Meisterklasse, keveset használt tulajdonostól eladó. Dr. Váry, Üllői-ut kilencvenöt. •66288

Fiat 509, prima karban, alkalmi áron. Bán-garage, Baross-utca 93. •54369

40. Teherautó

Sürgősen eladó, esetleg bérbeadó International gyártmányu 2 tonnás ikerkerekes teherautó üzemben. Kántor Imre, Orosháza, Rákosi Jenő-utca 30.

„A" Fordot, használt, üzemképes, jó állapotban levőt, megvételre keresünk. Esetleg gumik nélkül is. Telefon: 134—539. 54413

41. Motorkerékpár

500-as oldalkocsis motorkerékpár kitünő állapotban, olcsón eladó. Pálffy-tér 5. •

Norton ötszázas, speciál különleges tartozékkal, ezerkilencszázharminckilences különböző modelljei megérkeztek! Presto Sachs pár darab kiárusitása hatszázhatvanért. Behozatala megszünt. Most vásároljon! Kovácsnál, Szabadság-tér tizennégy. •54306

Zündapp 250-es eladó. VI., Jász-utca 63. 66588

43. Kocsi és egyéb jármü

Hibátlan, 5 éves amerikai ügető herélt és hozzávaló jó bögi kocsi olcsón eladó. Cim a főkiadóban. 66489

Jó állapotban levő skiffet vennék. Ajánlatok „Skiff 19479" jeligére főkiadóba.

44. RUHÁZAT

Ezüstróka 140-től, nerzcollier 4 darab 160 P-től. Erzsébet-körut 26. II. 6. Szemerénél.

Valódi kanadai ezüstróka nagyon olcsón eladó. IV., Semmelweis-utca 23., I. 8. 54350

Perzsabunda gyönyörü, kifogástalan, 650-ért, ugyanott két valódi ezüstróka egyenként is 150-ért eladó. Nagymező-utca harmincöt II. huszonkettő. •

Nerzkollé négyes százért, ezüstróka olcsón eladó. Bethlen-utca 6. földszint 4. 66604

Különleges ezüst-, kékrókák olcsón. Megtekinthető 16-tól Akácfa-utca 4. félemelet 3.

Perzsabunda, nutriabunda, két ezüstróka eladó. Rombach-utca 4. II. 12. 54359

Perzsabunda, ezüstróka kimondottan prima. Hársfa-utca 18. földszint 9-a. 83936

Perzsabunda, alkalmi vétel, eladó. Pozsonyi-ut 28. félemelet 2. 54310

Perzsalábbunda, elsőrendü ezüstróka, nerz jutányosan eladó. Jollesz, Visegrádi-utca 18/a. •54354

Perzsabunda és ezüstróka páronkint is, gyönyörü, eladó. Rákóczi-ut 40. I. 4. 54346

Perzsabunda 500-ért, ezüstróka 165-ért, gyönyörü. Verseny-utca 18. I. 8. •54355

Perzsabunda, ezüstróka gyönyörü alkalmi árban. Füredi, Vörösmarty-utca 14. •54356

Legdrágábban veszek használt férfiruhákat, zálogjegyeket. Leitersdorfer, Kisdiófa-utca 4. 13-52-83. 36570

Szenzációs árat fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőért, egész háztartásért, zálogjegyért vagy divatos szövetre cserélek. Gerstl, István-ut 28. Hivásra megyek. 13-46-83. 83934

Használt férfi-, női ruhákért, egyenruhákért, cipőkért, fehérnemüért, feloszló háztartásért legtöbbet fizetek. Gyapjuszövetre is becserélem. Freund, Dobozi-u. 27. 142—673. Vidékre is megyek. 83833

Használt férfiruhákért óriási árakat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. Telefon: 128—942. •54410

ÜZLET

47. Kávéház, kávém., tejcs.

Budai uri konyhámat teljes fölszereléssel pár ezerért eladnám. Megbizottam Fellner, Váci-ut hatos. 120—124. •92120

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifőzés

Balatonfüreden 300 ölön tizenegy és nyolcszobás penzió teljes berendezéssel eladó. Papp ingatlaniroda. Válaszbélyeg. 83920

Saroksöntés 1200 hektó évi borfogyasztással, haláleset miatt eladó szakembernek, elszámolásra átadó. Fülöp, Rákóczi-ut 55., vendéglőben.

Söntéskocsma pályaudvarnál, 85.000 forgalommal átadom. Krausz, Rákóczi-ut 61. •36577

Kocsma, erős forgalommal, berendezve, vagy üresen átadó. Garay-tér 19. 66343

Villa penziónak kiadó. Tejcsarnok szezonra kiadó. Csillaghegy, Dunapart 58. 54373

Forgalmas főutvonalon 300 öles telek jómenetelü vendéglővel és üzlethelyiséggel telekárban eladó. Bővebbet VII., Dob-u. 46., I. em. 4. alatt. •36576

49. Egyéb üzlet

Fodrászüzlet fővonalon, urinői, prima exisztencia, eladó részletre is. Bambera, Karpfenstein-utca 14. •36482

Fodrászüzletek! Keletinél, aranybánya 700, Lipótvárosban prima 10.000, Ujpesten 3500, főutakon négyszáztól. Hajszáritóburák huszonötért. Kocsma, jogfolytonos, keresztténynek aranybánya Budán eladó. Orbán fodrászmesternél, Cserhát-utca három.

Dohányárudákba vezetőt tőkével behelyez Kelemen. Dohányárudák joglemondással választékban. 149—538. Király-utca harminchárom. 36499

Festéküzlet áruval, ezerötszázért Szigetvári-utcában. Tárgyalni, Aréna-ut 32., I. 5.

Kézimunkaüzlet eladó. Varrónőnek, himzőnőnek aranybánya. Bővebbet: VIII., Kistemplom-utca három. Házfelügyelőnél. 12142

Jóforgalmu szatócsüzlet olcsó üzletbérrel átadó. Bécsi-ut 83. Városi házak. •92294

Trafikot leszámolásra átvennék. Ügynök kizárva. „Tőzsde 42395" jeligére főkiadóba.

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

50. Ékszer és egyéb értéktárgy

Zálogcéduláért, bármilyen zálogtárgyról, mindenkinél többet fizetek. Rákóczi-ut hatvannégy. 54326

51. Épitési anyag, épület-alkatrész

Épitési anyagok, épületfa, 50 q pécsi darabos koksz, kocsik olcsón eladók. Fatermelő rt., Bodor-utca 3. Váci-ut 136. sarkánál. 12183

Fürdőkályhák, kádak, mosdók, WC-ék bontásból olcsón. Kun-utca 13. pince. Tiefenbeck.

Használt faanyagok, ablakrámák olcsón eladók, szerdán délelőtt. Pálffy-utca 1., pincében. 12200

52. Irógép

Remington-irógép elutazás miatt eladó. Kolcsa, Markó 26. 1195—35. 43010

Amerikai irógépek alkalmi árban, gépkölcsönzés, javitóműhely Selmeczynél, Rákóczi ut 25. Vas-utca 1. Telefon: 135—650. 52374

Irógépek, számológépek, ujak, használtak legolcsóbban. Szalai. Podmaniczky-utca kettő. •

Portable uj, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. Gépkölcsönzés. 65566

Kifogástalan Royál irógépet vennék. Dr. Barta, Ankerbiztositó. 66563

53. Varrógép

Használt Singer varrógépek jótállással, jutányosan eladók. József-körut negyvenkilenc, földszint öt. 52415

Süllyesztős varrógép eladó. Rökk Szilárd-utca 17., második udvar, földszint egy. •

Közismert legolcsóbb szaküzlet használt Singer, stb. családi, ipari varrógépekben: Központi Gépraktár, Rákóczi-ut 80., udvarban. 54187

54. Különböző gépek

Eladó 24 HP Hoffherr-féle beépitett lokomobil. Felszerelve megtekinthető: Adler H. rt., Telepes-utca 54—56. Telefon: 29—64—58. 12177

Elektromotort eladok, kerékpárt, sátort, kézifurógépet veszek. Nefelejts 23. III. 40. •

Ganzgyári uj elektromotorok egyéves jótállással, alig drágábbak használtaknál. Azonnal szállitja, felszereli Székely mérnök, 152—991. Árpád fejedelem-utja 44. 52449

Elektromotorokat minden áramnemre, garanciával javit, vesz, elad, kölcsönöz. Löwenstein, Csengery-utca 45. Tel.: 120—453. 66608

„Ajax" 3. számu használt rugóskalapács, Exhaustor, golyós csapággyal, 20 méter csővezetékkel, 500 mm szivó, 450 mm. nyomónyilással, eladó. Spitzer, Andrássy-ut 12. Telefon: 116—654. •54416

Figyelem! Benzin-, nyersolaj-, szivógázmotorok, traktorok, szivattyuk kertészek részére is, egyévi jótállással, legjobban vásárolhatók Diamantnál, Váci-ut 86. Kölcsönmotorok, szivattyuk kaphatók. •54363

Villanymotorok adásvétele, csere, kölcsönzés, szakszerü gombolyitás szavatossággal. Szabados, Váci-ut 18. T. 1290-91

55. Vegyes

Alig használt német gyártmányu elektromos komplett hütőberendezés jutányos áron eladó. Áramfogyasztás minimális. Sportegyleteknek, élelmiszerüzemeknek megfizethetetlen. Cim: Békásmegyer, Kossuth Üdülőpart 118. Dunacsárda. 42960

Hollandiai levélbélyegek ezrenként tizenkettő pengő. Európai kilóbélyegek kilónként hat pengőtől, csütörtökön délután 4—6-ig József-körut 9., lépcsőház. 12168

Yorkshiri hasas, lemalacozott, törzskönyvezett tenyészkocákat egyévi hitelre elad: Farm Mezőgazdasági Szövetkezet, Sziv-utca 12., (Válaszbélyeg.)

Dogkölykök győztes szülőktől eladók. III. Táborhegy, Katica-lak. 12194

Kis mechanikus esztergapad eladó. Neuhauser műszerész, Csengery-utca 88. •54401

Pricsnyereg, rendes ugrató, uj kantár eladó. Margit-körut 5-b. Buday. 66578

Német Bréhm, 24/12 kötetben, 10 pengő, százas Jókai, diszkötésben, 140 pengő. Antikvárium, Margit-körut 32. 63937

Kották: Strauss „Dunakeringő", „Bécsi vér", „Csókvalcer", stb. darabja 48 fillér. Strausstól Lehárig: Legszebb keringők 3.38. Ugyanaz hegedüre 2.—. Antikvárium, Muzeum-körut tiz. •54412

Tengerentuli szép bélyeggyüjtemény olcsón eladó szerdán 9—2-ig. Izabella-utca 33. III. 4.

Hároméves angol félvér törzskönyvezett, engedélyezett mén 173 cm. magas, testátmérete 188, lábszár 20 cm., pedigrés, méltányos árban eladó. Wieland Mihály, Tolna megye, Bikács. •33[illegible]

Üzem részére móri szén nagyon olcsón eladó. Telefon: 135—971. 36553

Porszívó gép jókarban, száztíz és kétszázhusz voltos, olcsón eladó. Olaszfasor 1. II. 3. *66565

Eladó Orion 2+1-es keveset használt rádió, Csokonai-utca 4. I. 5. Délutáni órákban.

102-as Singer gépet kölcsön adnék. Cím a főkiadóban. 12183

Vidéki könyvkereskedő 18—19-én Budapesten lesz, könyvtárakat magas áron vesz. „Készpénz 54285" jeligére főkiadóba.

Gyüjteményt, tömegbélyeget veszek. Kérje árjegyzékemet. Werner, Károly-körut 10. 12159

III. BERLET, ELLATAS

56. LAKÁS

Garszonlakás fürdőszobával, melegvizzel budai Apartment Houseban, Logody-utca 74. Telefon 1—604—59. 52505

Kettőszobás, nagyméretü, fafütéses, napsütéses, remek mellékhelyiségekkel, legkifogástalanabb. Csáky negyvenhárom. 11509

Ujonnan modernizált, kettőszobás komfortos, utcai, erkélyes lakások azonnalra és májusra kiadók. Aréna-utca 42. és Aréna-ut 72. 66254

Három utcai szobás, különbejáratosak, hallal, főlépcsőházból. Vörösmarty-utca harminchat, Andrássy-utnál.

Háromszobás lakás mellékesekkel, májusra kiadó. I. Várfok-utca 8. 12176

Ujonnan modernizált kétszobás, komfortos utcai erkélyes lakások azonnalra és májusra kiadók Aréna-ut 42. és Aréna-ut 72. vasárnap és ünnepnap is megtekinthetők.

Egyszobás komfortos lakások azonnalra kaphatók bármerre **Lakásnyilvántartó** irodában. 125—782. 92083

Egyszobás, hallos garszonlakás májusra, központi fütéssel, melegvizzel. Személynök-utca 16. 54399

Kétszobás modern lakás, központi fütéssel és melegvizzel, májusra. Rothermere-utca 2. Rudolf-tér 1. 54398

Kétszobás, hallos modern lakás májusra vagy azonnalra, központi fütéssel és melegvizzel. Rudolf-tér 1. 54397

Négyszobás, hallos modern lakások májusra Pozsonyi-ut 12. (etagefütés). Ujpesti-rakpart 6. 54396

Háromszobás, modern lakások májusra, központi fütéssel, melegvizzel. Személynök-utca 16. Rothermere-utca 2. Honvéd-utca 18. 54395

Négyszobás, hallos, modern lakás májusra, központi fütés, melegviz. Személynök-utca 16. 54394

Ötszobás, modern lakások májusra, Katona József-utca 26. és 28.. Központi fütéssel és melegvizzel. Rothermere-utca 2. 54393

Hétszobás, hallos, erkélyes, nagyméretü lakás, legmodernebb mellékhelyiségekkel, egész első emelet, májusra. Perczel Mór-utca négy (Szabadság-térnél). 54390

Összkomfortos, egyszobás, hallos utcai, májusra olcsón. I. Menkina János-utca 8-B.

Üllői-ut 44., kettő- és háromszobás modern, hallos lakás kiadó. Központi fütés, melegviz. Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915.

Klauzál-utca 8. egyszobás garszonlakás kiadó. Központi fütés, melegviz. Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915. 54386

V. Kresz Géza-utca 14. főlépcsőházi bejáratu négyszobás lakás, két erkéllyel kiadó. Felvilágositás házfelügyelőnél vagy telefon 181—915. 54384

Ráday-utca 31. négyszobás modern lakás kiadó. Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915. 54383

Rákóczi-ut 73. kettő- és négyszobás, modern lakás kiadó. Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915. 54382

Üllői-ut 11—13. kétszobás modern lakás kiadó. Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915. 54381

Vilmos császár-ut 15. kettő-, három-, négyszobás modern, hallos lakás kiadó. Központi fütés, melegviz. Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915. 54380

Kétszobás, alkovos, fürdőszobás, nagyméretü lakás első emeleten májusra. Rákóczi-ut 45. 54378

Kétszobás hallos lakás modern házban azonnalra is átadó, esetleg berendezéssel. Orvosnak, ügyvédnek is alkalmas. Hársfa-utca 5, fszt. 3. 54376

Ötszobás, négyszobás, háromszobás, szabadtéri délifekvésü központi fütéssel májusra-augusztusra Rothermere-utca 12.

Kettőszobás, négyszobás, összkomfortos, parkranéző elsőrendü lakások májusra kiadók. Tisza Kálmán-tér hat.

Modern egy- és kétszobás komfortos és egyszobás garszon. Váci-utca 75. 54298

Háromszobás, összkomfortos lakás májusra IX. Ferenc-körut 14. (Horthy Miklós-hidnál.) 66559

Háromszobás (1350) Csarnok-tér 3. II. 3. Négyszobás elsőemeleti Veres Pálné-u. 34. Tabán ötszobás villalakás 2200. Knapik lakásiroda, Telefon: 3—498—96. 36580

Kettő-, egy-, háromszobás szép délifekvésü villalakás kiadó. Budaörsi-ut 92-a. 3019

Elkészülő Szalay-utca ötben: kettőszobás, hallos, kéterkélyes luxus lakások fütés, melegvizzel májusra. (Lemérsékelt bérekkel!) 12197

Kettőszobás utcai, összkomfortos, központi fütés melegvizzel májusra. Fiumei-ut 25.

Bajza-utca 2. számu központi fütéses bérpalotában kettőszoba hallos, összkomfortos lakások májusra kiadók. 92135

II., Ostrom-utca 6., négyszobás napos lakás májusra kiadó.

4—5 szobás erkélyes, terraszos komfortos lakás központi fütéssel, melegvizzel a gyönyörü Tabánban kiadó. I. Naphegy-utca 21. Telefon 1600—90. 66212

1, 2, 3, 4 szobás összkomfortos lakás Buda legszebb helyén olcsón kiadó I. Naphegy-utca 15, 19, Lógody-utca 49, Lánchid-utca 23. számu házakban. Telefon 1600—90. 66211

Tisztviselőtelepen négyszobás lakás árnyas kertben májusra kiadó. Szabóky-utca harminchét. 37017

Rózsadomb déli lejtőjén luxus villában három szoba, hall, központi fütés, garázs. Gábor Áron 43. 15503

Ötszobás hallos, központi fütéses gyönyörü lakás augusztusra, Olaszfasor-utca 51., második villa.

Háromszobás utcai, teljes komfortos lakás májusra. Hernád-utca 35. 54325

Háromszobás, délfekvéssel, hallos utcai, lépcsőházi lakás fütéssel, melegvizzel májusra kiadó. Pannonia-utca, bejárat: Sziget-utca 23. 54328

Kettőszobás udvari, elsőemeleti lakás nagyon szép mellékhelyiségekkel, parkettás személyzeti szoba, konyha, fürdőszoba körülcsempézve, központifütés, lift, telefon, májusra kiadó hármas autobusz, villamos megállónál. I., Nagyenyed-utca 5. 54332

Szoba-konyha műhellyel (üzlettel) kiadó. VIII. Conti-utca huszonegy. 54333

Kettőszobás összkomfortos, délifekvésü lakás kiadó. Nagyenyed-utca 16. 358—337. 54334

Sorvilla ötszobás, Stefániánál, ezerötszázötvenért kiadó. Házfelügyelő, Egressy-ut 4. 54336

Egyszobás utcai összkomfortos lakás teljes berendezéssel átadó. Megtekinthető: délelőtt 10—12-ig VIII., Kender-utca 3, földszint kettő. 54345

Négyszobás hallos, elsőemeleti urilakás kedvező áron május 1-re kiadó. Szent István-körut 6. 54372

Keresek 2—3 szobás, komfortos lakást kerthasználattal. „Ármegjelölés 75295" főkiadóba. 75295

Minisztériumi tisztviselő lakásért házgondnokságot, házkezelést vállal. „Szakértő 12146" jeligére főkiadóba. •

Keresek Budán villalakást 3 szoba, hall, vagy 4 szobásat, központi fütéssel, kerthasználattal május 1-re. Telefonhivást kérek reggel 8—10 között. 150—374. 12174

Lakrészt 1, esetleg kétszobásat konyha használattal keresek bárhol. „Kis család 12178" •

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Szobák gőzfütéssel, hideg-meleg folyóvizzel legolcsóbban „Berlin" Szállodában, Révay-utca 24. Telefon 12—19—05. •

Dunaparton, Kossuth Lajos-tér 4., I. Telefon: 1246—30. Gyönyörü kilátással telefonos szobák légfütéssel, melegvizzel, uri ellátással. Pensió.

Előkelő átutazónak főlépcsőházi elegáns szoba, központi fütéssel, modern fürdőszobával Vigszinháznál. 124—765.

Átutazóknak zárt főlépcsőházi elegáns szoba Körutnál. Disztingvált. Napi, havi bérbe. 14—17—44.

Margithidnál előkelő urnak elegáns kétszobás fürdőszobával, lépcsőházi, Gülbaba-utca hat, magánház. •

Átutazóknak Belvárosban zárt főlépcsős, fürdőbenyilós, elegáns szoba napi, havi bérbe. 18—27—04. 92291

Átutazószoba Nyugatinál, állandóan fütve, zárt főlépcsőházi, modern fürdőbenyilóval, napi bérbe olcsón. Telefon: 126—134. 12144

Csinos udvari szoba butorozva kiadó. Szentkirályi-utca 3. II. 15. 36533

Átutazónak zárt főlépcsőházból, gőzfütéses dunai luxusszoba, pazar fürdőbenyilóval szeparálva, Országháznál megbizható magányos urihelyen. 110—883. 11310

Parlamentnél elegáns 2 szobás garszon lakásomat vagy szeparált szobát, gázfütés, telefon, zárt lépcsőház. 3—5-ig. 125-005.

Modern kisebb butorozott szoba jutányosan (központi fütés, melegviz, fürdőszoba használat.). Horánszky-utca 1. IV. 5.

Átutazószoba, ünnepnapon is, főlépcsőházi, gőzfütéses, bármerre. **Napibérért.** Telefon: 1348—56. Expressnél.

Ünnepnapon nyitva. Gőzfütéses, **napibéres** főlépcsőházi **garszonbérletek** azonnalra. Telefon: 1348—56. **Expressnél,** Erzsébet-körut 16, fszt. 3. *36524

Előkelő helyen átutazónak főlépcsőházi havi-, napibérbe. Nemzetinél. 14—58—64. 36571

Kétszemélyes, balkonos, központifütéses, melegvizes elsőemeleti, elsejére. Telefon: 14—46—13. 36566

Berlini-térnél napsugaras utcai szoba melegvizzel kiadó. Katona József-utca 5. IV. 1. Lift dijtalan. 43011

Németet gyakorolhat urileány külföldi családnál Budapesten. „Villaotthon 43001" főkiadóba. •

Belvárosban elegáns utcai szoba. légfütés, melegviz, telefonnal, disztingvált keresztény nek azonnalra is. Veres Pálné-utca 8. III. 1. 76883

Szép udvari átjárószoba esetleg üresen, fürdőszoba, konyha használattal kiadó. Dohány-utca 94. IV. 4. 43005

Napokra New York-kávéháznál fütött, elegáns átutazószoba melegvizzel, zártfőlépcsőházi. 14—14-negyvennyolc. 54294

Dunai kétágyas szobák melegvizzel, elsőrendü reggeli, ebédel 100 pengőtől. Dunakorzóban, Molnár-u. 53. 12190

Egyszobás butorozott lakás teljesen különálló része egy gyönyörü rózsadombi villának, Margithid közelében, minden modern kényelemmel (központi fütés, melegviz, külön fürdőszoba, erkély, telefon). Érdeklődők irjanak Rózsadombi kápolna 33537" jeligére. •

Magányosnál zavartalan, szép átutazószoba fürdőszobával napi, havi bérbe. Telefon 124—132

Főlépcsőházi elegáns átutazószoba fürdőszobával garszonnak, vidékieknek napokra. 137—760. (New Yorknál.) 92296

Magányosnál minden igényt kielégitő zártfőlépcsőházi fürdőbenyilós gyönyörü átutazószoba magas földszinten 29—19—06. (Nyugatinál.) 92297

Szép szoba, esetleg ellátással 2—3 személynek jutányosan. Ferenc József-rakpart 6. I. 10.

Elsőrendü helyen, egyszobás zártfőlépcsőházi komfortos garszonlakás gőzfütéssel, luxusberendezéssel albérletbe kiadó. 125—782. 92306

Budán, kétszobás összkomfortos, gőzfütéssel, luxusberendezéssel albérletbe havi egyszázötvenért. 125—782. 92307

Krisztinában, hatszobás luxus családiház gőzfütéssel, főuri berendezéssel bérbeadó. **Lakásnyilvántartó** 125—782. 72308

Butorozott szobák, **zártfőlépcsőházi** önálló **lakrészek** negyven havibértől, **luxusberendezéssel** komfortos főbérleti lakások albérletbe, **garszonlakások** azonnalra, bármerre, „**Lakásnyilvántartó**" **irodában.** 125—782. 92309

Pazar berendezésü garszonszoba kiadó. Telefon 29—21—56

Városmajor-utca 24. villában utcai komfortos szoba fürdőszoba, telefon urinőnek.

Különbejáratu berendezett modern garszonlakás csendes villában azonnalra 40-ért. Gyarmat-utca 81. 67-sel Fürész-utcáig. 66587

Átutazóknak budai Margithidfőnél szép szoba 3 pengő. 16—64—36. 54307

Gülbaba Penzió, Mecset-utca 14. gyönyörüen berendezett szobák ellátással, vagy anélkül 4 pengőtől. 16—64—36.

Gyönyörü átutazószoba központi fütéssel, magányosnál, modern kényelemmel azonnalra is Lipótvárosban, Tátra-utca. 315—010. 54309

Elegáns fürdőbenyilós átutazó szoba azonnalra is. Visegrádi-15. II. 1. 66598

Petőfi Sándor-utca 16. III. 6. elegánsan berendezett kétszemélyes szoba ellátással is kiadó. 54315

Garszonlakásomat gőzfütéssel, melegvizzel, elsőizben megpróbálom kiadni havi bérbe, nem állandóra. Érdeklődés egyszázötvennégy-hatszázötvenhat. délelőtt. 66609

„Centrum" Penzió Vilmos Császár-ut 22. Telefon 315—147. Kellemes szobák, elsőrendü ellátással, napi 4 pengőtől.

Napibérbe főlépcsőházi fütött, melegvizes, elegáns átutazószoba (Palace mozgónál). — 130—674. 54343

Vidékinek nem állandóra Vérmezőnél, urihelyen szép utcai szoba. Tizenöt—nulla—hat—nullahárom. 42961

Csinosan butorozott tiszta kis különbejáratu szoba fürdőszoba használattal kiadó. Klotild-utca 22. II. 19. 19346

Budapesten legolcsóbb az „**Európa Szálloda**". Központi fütéssel, hideg-meleg folyóvizzel, tiszta utcai szobák. Lift. Nagymező-utca kilenc.

„Rex" Penzió, Nagymező-utca 31. Elegáns, központi fütéses szobák. Diéta. Mérsékelt árak

Gyönyörüen berendezett utcai szoba fürdőszobával, központi fütéssel, telefonnal magányos urnak kiadó. Sziget-utca 23. II. 3. 54403

Gőzfütéssel, melegvizzel közvetlen fürdőszobával, telefonnal, luxus szoba azonnalra. Pozsonyi-ut 41. I. 1. 54402

Vidékieknek komfortos szoba háromért. Rákóczi-ut 61. I. 5.

Krisztina-térnél gyönyörü kétszobás utcai lakrész, uri kényelemmel, zavartalan. Győző-utca 5., magasföldszint.

Átutazószoba lépcsőházi, zavartalan, olcsón, fütve. Üllői-uton, Körutnál. 13—62—70.

Remekül berendezett 2 szoba, központi fütés, melegviz, főlépcsőházból, 2 urnak, ügyvédnek, orvosnak kiadó. Telefon: 14—46—13. 30567

Elegáns szobákat keresünk Budapesti Lakásközvetitő Muzeum-körut 5. 65576

Minisztériumi tisztviselő Vár körül szobát keres motorbicikli férőhellyel negyvenig. Telefonon 164—921. 12147

Elsejére elsőemeleti légfütéses melegvizes, utcai szobát keres ellátással izraelita „Nyugdijas tanitónő 42996"

Foglalkozással biró urileány utcai szobát keres ellátással. telefon használattal. „Azonnalra 66564" főkiadóba.

Átutazó uriember „Tiszta, szerény szobát keres 66560" főkiadóba.

Keresek Belvárosban üres szobát. „Pontos fizető" Tenzerhez, Szervita-tér. 54316

Kertben folyóvizes tiszta szobát ellátással, jólnevelt kutyával Budán vagy Városligetben keres idősebb uriasszony május elsejére. Dr. Rácz Dezsőné, Dessewffy-utca 5. 54400

58. ÜDÜLÉS

Nyárilakást keresek környéken májusra villamos közelében, esetleg ellenszámlára butorokra. „Lakberendező 12195" főkiadóba.

59. HELYISÉGBÉRLET

Ráday-utca 24-b uj házban nagyforgalmu, modern portálos üzlethelyiségek kiadók.

Üzemhelyiség 300 négyzetméter közmüvekkel májusra kiadó. Stern, Pannonia-u. 58.

Üzlethelyiség, rendkivül forgalmas helyen, mindennemü célra alkalmas, azonnalra. Dob-utca 84. 54289

Üzemhelyiségeket, raktárakat Fellnernél mindenre. Váci-ut hatos. Telefon 120—124. *92121

Betonozott száraz pincehelyiség raktárnak. Telepi-utca 19. Ludovikánál. 51379

Ötszobás dunaparti irodahelyiség májusra. Központi fütés. Rudolf-tér 1. 51392

Üzemhelyiségeket, raktárakat, szuterréneket — kisebb-nagyobb munkaterülettel — közvetitünk. Telefon: 119-349.•

Söntésnek, buffetnek, illatszertárnak, cipő és fodrászüzletnek helyiségek, nagyforgalmu, ujonnan épült házaknál. Klauzál-tér és Csányi-utca sarkán kiadók. 36575

Műtermet, irodát, esetleg képpel fizethet elegáns bérpalotákban, Belvárosban, Budán gőzfütéssel, földszinten. Délelőtt 181—616. 12189

Félemeleti négyszobás irodahelyiség, berendezett pénztárral, azonnalra. Perczel Mór-utca négy. (Szabadság-térnél.)

Kétrészes, világos üzlethelyiség, Vásárcsarnoknál, azonnalra. Perczel Mór-utca négy. (Szabadság-térnél.) 54329

Vilmos császár-ut 15., félemeleti iroda kiadó. Központi fütés. Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915.

Üzemhelyiség erős árammal, világos, kiadó. Rózsa-utca 72. Andrássy-ut mellett. 54314

60. BIRTOKBÉRLET

12 hold lápföld, konyhakertnek, virágkertnek feles művelésre holdanként kiadó. Pestszenterzsébet, Rezeda-utca 13.

IV. KULÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZÁLOG

Vidékieknek személykölcsönt négyezerig azonnal folyósit Fényes, Ujpest, Árpád-ut 17. (Kettős bélyeg.) *54370

Kisérletezgetni felesleges. Ingatlankölcsönök, kereskedőhitelek legolcsóbban (6%-kal) előköltségmentesen (másodhelyre 7½%-kal). Mórocz bankcég (134—348) Akácfa-utca 65. (Teréz-templomnál.) 12161

Többszázezer pengőt kihelyezek házakra, telkekre, épitkezésekre, földbirtokokra. **Személykölcsönt** bárki hitelképeseknek. Ferenc-körut 24. II. 2. *54375

Kölcsönt nyujtok tőketörlesztés nélkül is ingatlanokra, házrészekre. **Tisztviselőknek** személykölcsönöket. Császár, Kinizsi-utca 29. Tel. 187—011.

Hosszulejáratu ingatlankölcsönt, mindennemü óvadékot legelőnyösebben nyujt Bankcégvezető, Erzsébet-körut 1., II. ötvenkettő. 36371

Ötezerpengőnyi kölcsönt keresek emeletes, hétezret jövedelmező ingatlan befejezéséhez, kilencven napra. Tulajdonos, Egressy-tér 8. 92283

600 pengő váltókölcsönt keresek kezesekkel 6 hónapra, havi 50 előleges részesedésre. Ajánlat „Befektetés 33556" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba. •

63. TÁRS

Iparigazolvánnyal biró, jól bevezetett elsőrendü francia szabónő keres megfelelő lakással, vevőkörrel és néhányszáz pengővel rendelkező közreműködő társat, csak belterületen. „Szakmát kitanulhatja 19480" jeligére főkiadóba.

Független munkatársnőt keresek alkalmi áruüzletek lebonyolitásához azonnal. „Megbizható 12152" főkiadóba.

Háromszáz havi fizetéssel, három éves szerződéssel teljhatalmu üzletvezetőt felveszek hatezerrel. Telefonon 140—683.

Magányos vendéglős nyári vendéglőjéhez konyha vezetésére keres 500-zal házaspárt. Cím főkiadóban. *42965

Kifőző iparengedéllyel, szaktudással rendelkező uriasszony étkezde nyitásához pénzes társat keres. Ajánlatokat „Megélhetés 12185" jeligére főkiadóba.

Csemege, cukorka, fagylalt üzletek nyitásához pénzes társat keres. „Iparengedélyes 12179" főkiadóba.

Társat keresek 2000-ig budai méhészetem fejlesztéséhez. Laquer, Teréz-körut 31/F. 11.

Fodrászüzlet létesitéséhez iparjogommal társat keresek. Kispest, Árpád-utca 2. Fodrász.

Fagylaltszalon nyitásához kettőezerrel társat, finanszirozót keres „Iparengedélyes szakember" főkiadóba.

Berendezett „Édes" üzemhez 4—5 száz pengővel társat keresek. „Biztos jövedelem 36535" jeligére főkiadóba.

Háromszázzal társuljon idénycikkekhez, virághoz, termő gyümölcshöz. Állandó kereset. „Ingyen nyaralás 2894" főkiadóba.

Vendéglős, italmérési engedéllyel rendelkezik, társulna. Jelige: „Tüzharcos 12199" főkiadóba.

Társ 40 éves kávé-szaküzlethez. Iparigazolvány, vevőkör van. Háztulajdonos, Bethlen-utca 12. 66602

Női divatszalonba társat keresek. Esetleg kiképezem. Berenteiné, Üllői-ut 21. III. 12/B. •

Mozgószinházhoz fővárosba keresztény társat keresek tizezerrel. „Konkurrenciamentes 54344" főkiadóba.

Átvennék üzletet elszámolásra, vagy vállalatba társulnék. „Rutinirozott kereskedő 54302" főkiadóba. •

Ruhaszalon társulna direktrice vagy próbakisasszonnyal. „Vevőköre legyen" Tenzerhez, Szervita-tér. 54317

5000 pengővel társnőt keresek. Szőrmeszalon. „Belvárosi 54320" jeligére főkiadóba.

Ezer pengőig legjobb helyen gyümölcsöztetheti dohánytőzsdében mint finanszirozó havi ötven pengőért. Kereskedelmi iroda, Andrássy-ut 56. I. 6.

VEGYESEK

64. Felhivás

Mária. Nagyon köszönöm. Kivánságaimban benne van. Kézcsókkal Jeremiás. 36572

65. Különféle

Nobilis mecenást keres 2000 P. kölcsön erejéig műtétek által sujtott, magasabb állásu uricsalád anyagi ügyeinek szanálására. Fedezetül adná kiváltandó értékes arany, brilliáns ékszereit. Ajánlat főkiadóba: „Egyéb garancia is 43003" jeligére.

Elveszett március 5-én, vasárnap délelőtt „C", 11-es jelzésü villamoson, vagy rózsadombi autobuszon ujságpapírba csomagolt üzletikönyv. Kérem becsületes megtalálót, hogy számára értéktelen könyveket illő jutalom ellenében adja vissza tulajdonosának. Telefon: 49—50—72. 54338

Agyérelmeszesedés vagy hasonlóban szenvedőt éjjel-nappali szakszerü ápolásra fogad valóban lelkiismeretes, tapasztalt őskeresztény régi uri család, budai pazar villájába. — Havi 500 vagy huszonötezerért. Jelige „Esetleg vidékre 76831" Apponyi-téri fiókkiadóba.

HÁZASSÁG

66. Házasságközvetitő iroda

Férjhez menne csinos árvaleány huszonötezer pengővel. Fényképe **Nagy Jenőnél,** Rákóczi-ut hatvanegy. 54048

Sebestyén Imre, Erzsébet-körut négy. Évtizedes cég. Telefon. Cégjelzéstelen dijmentes tájékoztatás. 53885

Nősülne izr. harminchétéves, Párisban élő biztos jövedelmü francia állampolgár, hozomány nélkül is. Ismerkedést létesit: **Nagy Jenő,** Rákóczi-ut hatvanegy. 54051

Zsidóvallásu fiatal urileány férjhez menne külföldre is ötvenezer pengővel. Bővebbet: **Nagy Jenőnél,** Rákóczi-ut hatvanegy. 54050

Nagy Jenő huszonnyolc esztendeje közvetit házasságokat, Rákóczi-ut hatvanegy. Telefon.

Legdiszkrétebben közvetit házasságot előkelő körökben Goldringné, Erzsébet-körut negyvennégy. Telefon: 349-521.•

Társaságbeli legdiszkrétebb házasságközvetités. 1—373—93. Doctorné, Király-utca 67., I. 3.

Ötvenezertől ötszázezerig urinők előjegyzésben. Klinovszkyné, Csáky-utca 16., egyemelet 7. 54303

67. Feleséget keres

Hölgyeim! Huszonhét éves keresztény, önálló kereskedő vagyok. Olyan hajadon ismeretségét keresem, aki érzi, hogy jó feleség tudna lenni. Hozomány másodrendü kérdés. Választ „Ideál 33569" jeligére az Erzsébet-köruti főkiadóba.

Huszonnyolcéves, érettségizett, katonaviselt, jómegjelenésü, izr. fiatalember, a zsidótörvény által nem érintett előkelő belvárosi cég társtagja, jó zsidó családból nősülni óhajt. Válaszokat „**Boldog jövő** 54348" alatt továbbit a főkiadóhivatal

Állami nyugdijjogos, diplomás csinos, előkelő családból való fiatalember nősülne. Csinos, kinevezett fővárosi tanárnő vagy tisztviselőnő levelét „Magánhirdetés" jeligére Királyi Pál-utcai trafikba. 66593

Házasság révén tizenötezer pengőjét tizszeresen adja vissza középkoru tisztviselő. Jelige „Ritka boldogság 43007" főkiadóba.

Csinos dolgozó őskeresztény urinőt nőül venne 300 pengős nyugdijas állásu harminc éves „Banktisztviselő 83927" jeligére főkiadóba.

68. Férjet keres

Férjhez menne önálló keresettel biró szabónő, özvegy emberhez is. Gyermekének édes, jószivü anyja lennék „Orgonavirág 75291" jeligére Margit-köruti főkiadóba.

Unokanővéremnek ismeretség hiányában keresek férjet. Árvaleány, szép, huszonnyolc éves, hozománya százötvenezer pengőben. „Becsületesség 12164" főkiadóba.

Özv. 33 éves, csinosnak mondott uriasszony magához illő férjet keres, aki meleg otthonra és boldogságra vágyik, csak komoly uriembereknek válaszolok. „**Egyedül**" Ráday-u. 55. trafik. 66610

Intelligens asszony férjhez menne uriemberhez, nagyobb vendéglő kibővitéséhez. „Párezer szükséges 42991" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Nyugdijjogos állásu uriemberhez férjhez menne középkoru, gyermektelen özvegy asszony, hatezerrel, lakással, ügynökmentesen. „Keresztény 42997" jeligére főkiadóba.

Magánhirdetés. 10.000 P készpénzzel, lakással és egy kimondott jóforgalmu üzlettel csinos urileány férjhez menne 35—45-ig önálló **iparos,** vagy bármely **iparágban vezető** állásban lévő **izr.** fiatalemberhez. Jelige: „**Kölcsönös megértés** 12114" főkiadó.

Jó házból való fényképészsegéd leány megismerkedne jómegjelenésü fényképésszel, vagy más intelligens foglalkozásbelivel is házasság céljából. „Tavasz 12157" jeligére főkiadóba. •

Férjhez mennék gazdálkodást kedvelő jómódu diplomáshoz, akinél vallás mellékes. „Földbirtokosnő 30-as 36539" jeligére főkiadóba.

Férjhez mennék 45 év körüli fodrászhoz, három üzletem van. Jelige „Pestmegye 36532" Erzsébet-köruti főkiadóba.

Magánhirdetés. Állami tisztviselőhöz férjhez adnám illő hozománnyal lányomat negyvenötig. Jeligém „Liliom tiszta 66558" főkiadóba.

Pesti Hirlap R. T. kiadása Légrády Testvérek R. T. nyomása Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 78. szám. A kiadásért dr. Kovács Dezső, a nyomdáért Kertész Árpád felelős.